

ISSN 1648-0066

LIETUVOS Farmacijos žinios

 5-6 2002

2002 m. gruodžio 14 d. Vilniuje įvyko
LFS XVII suvažiavimas
(plačiau apie tai skaitykite 4 psl.)

Viena seniausių vaistinių, išlaikiusių pirminį interjerą, Aleksandrijos mieste Virdžinijos valstijoje (JAV)

Sniegynų pasaka

*Naktis kaip pasaka šviesi,
Sidabro žvaigždės žemėn krinta,-
Žmogau, į jas rankas tiesi,
Nors prisiliesti ir užginta.*

*Ištarti žodžio negali -
Tik spindinti tyla dainuoja!
Sniege šešėliai kaip gyvi
žvaigždėtai blyksniais raibuliuoja.*

*Žvaigždynais išpuošta skara –
Kaip sapnas vaikiškas ir keistas...
Sniegynų pasakos skaidra
Pašvaistėm prieš mane nukaista.*

*Savąja žvilganėta vėsa
Slaptinai gaudžia ir vilioja,
Paliečia skruostus jos šviesa –
Mintis apmirusi sustoja...*

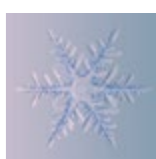
*Prigluski širdžia prie žvaigždės –
štai ta šalis, kurios ieškojai,
Kur visa spinduliuos, žėrės,
Žaibus vaivorykštėmis toliai.
Ir kaip galinga meilė čia,-*

*Kokia tyra ištikimybė!
Ramybė, spindinti, šventa
Šarmoto patalo vaiskybėj.*

*Troškimai, rūpesčiai, skausmai
Spindžiausiais deimantais pavirsta...
Tik – veržlūs ilgesio sparnai
Šiaurinių vėjų gūsiuos miršta.*

*Tokia žiemos naktis šviesi,
Sidabro žvaigždės žemėn krinta...
Ir vėl į jas rankas tiesi,
Nors ir žinai – paliest užginta.*

Juozas Ardzijauskas

Lietuvos farmacijos sąjungos (LFS) 1999–2002 metų veiklos apžvalga

(Sutrumpintas pranešimas, perskaitytas LFS XVII suvažiavime)

Gerbiama LFS XVII suvažiavimo Pirmininke,
Gerbiamos kolegės ir kolegos,
Mieli svečiai,

Prieš pristatydamas Jūsų dėmesiui LFS per trejus metus atliktus darbus, norėčiau trumpai priminti mūsų visuomeninės organizacijos tikslus ir uždavinius. Jie surašyti mūsų Sąjungos įstatuose.

Norėčiau ypatingai pabrėžti mūsų organizacijos tikslus – tai, pirmiausia, operatyvi ir kompetentinga farmacinė pagalba Lietuvos gyventojams bei LFS narių teisių ir interesų gynimas ir atstovavimas. Suprantama, kad šie tikslai pasiekiami per LFS narių kasdieninę veiklą, įgyjant gyventojų pasitikėjimą bei paramą, iš esmės keičiant mūsų šalies farmacijos sistemą, tobulinant ir integruojant į Europos lygmenį specialistų ruošimo ir jų kvalifikacijos kėlimo programas bei, kas ypač svarbu, keičiant farmacijos specialistų požiūrį į pacientą.

Norėčiau taip pat priminti pagrindinius LFS uždavinius bei jų įgyvendinimo būdus ir priemones. LFS uždaviniai – tai normatyvinių teisės aktų projektų rengimas ir dalyvavimas tobulinant aprūpinimo vaistais sistemą, dalyvavimas farmacijos specialistų kvalifikacijos kėlimo sistemoje, LFS narių teisių bei interesų gynimas, gamybinių bei pažintinių ekskursijų organizavimas, LFS narių teisių bei interesų gynimas, LFS narių atstovavimas Tarptautinės farmacijos federacijos (FIP) forumuose bei Europos Sąjungos Farmacijos reikalų komisijoje.

Tai ypač svarbu žinoti jaunesiems farmacijos magistrams, kurie papildė LFS gretas. Jų jaunatviška energija ypatingai svarbi spartinant LFS uždavinių įgyvendinimą.

I. LFS organizacinė struktūra

1999 m. lapkričio 5–6 d. Vilniuje įvykęs LFS XIV suvažiavimas išrinko LFS valdybą šios sudėties:

1. LFS prezidentas Eduardas Tarasevičius
2. Viceprezidentas Saulius Kmitas
3. Viceprezidentas Saulius Mykoliūnas
4. Viceprezidentė Janina Milda Siaurusaitienė
5. Sekretorius Nerimantas Steikūnas
6. Iždininkė Nijolė Bacenskienė
7. Vilniaus krašto pirmininkė Marytė Ūzienė
8. Kauno krašto pirmininkė Astrida Tamošiūnienė
9. Klaipėdos krašto pirmininkė Danutė Varvolytė
10. Šiaulių krašto pirmininkas Algis Tvarušis
11. Teisės ir etikos kolegijos pirmininkė Birutė Karnickienė
12. Socialinės farmacijos komisijos pirmininkas Raimondas Radžiūnas
13. Klinikinės farmacijos ir ligoninių vaistinių komisijos pirmininkė Virginija Kantakevičienė
14. Vaistų analizės komisijos pirmininkė Stasė Štakėnaitė
15. Farmakognozijos komisijos pirmininkė Zita Barsteigienė
16. Vaistų gamybos komisijos pirmininkas Gintautas Storpirstis
17. Teisės aktų sumanymo komisijos pirmininkas Saulius Mykoliūnas
18. Farmacijos studijų ir kvalifikacijos kėlimo komisijos pirmininkas Paulius Vainauskas
19. Didmeninės vaistų prekybos komisijos pirmininkas Henrikas Petkevičius
20. Farmacijos istorijos komisijos pirmininkė Daiva Jenciuviene
21. "Lietuvos farmacijos žinių" žurnalo redaktorius Eduardas Tarasevičius
22. LFS XV suvažiavimo pirmininkas Saulius Kmitas
23. Revizijos komisijos pirmininkė V. Jokimienė

Suvažiavimo dalyvius sveikino LR Seimo nariai J. Olekas (viršuje) ir R. Juknevičienė (apačioje)

Nuolatinis LFS rėmėjas

Turinys

IŠ LFS VEIKLOS	4, 39, 60
LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ	10
FARMACIJOS FAKULTETO NAUJIENOS.....	12
VAISTINIAI AUGALAI	16
OFICIALI KRONIKA	20
NAUJOS KNYGOS	25
LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ	27
PRO MEMORIA	28
JUBILIEJAI	31, 69
PADĖKOS	34
UŽSIENIO SPAUDA APIE FARMACIJĄ.....	40
MŪSŲ VARDŲ KILMĖ.....	41
LIETUVOS SPAUDA APIE FARMACIJĄ.....	43
IŠĖJĘ ANAPILIN.....	55
MINČIŲ ARUODAS	59
FARMACIJOS ISTORIJA	71

REDAKcinė KOLEGIJA

Kaune

L. Akramas
R. Balanaškieņ
A. Baranauskas
Z. Barsteigienė
A. Gendrolis
L. Ivanauskas
Ž. Martinėnas
R. Radžiūnas
P. Vainauskas

Vilniuje

B. Karnickienė
E. Tarasevičius (redaktorius)
R. Žukienė

Panevėžyje

V. Kriaučiūnienė

Alytuje

K. Orinas

Šiauliuose

L. Rulinskas

Klaipėdoje

D. Varvolytė

Čikagoje

J. Kalvaitis

Niujorke

A. Lukoševičius

REDAKCIJOS ADRESAS

Universiteto g. 2, 2024 Vilnius,

tel. 2628758

faksas 8-5-2628758

el. paštas: LFSpharm@takas.lt

Straipsnių autorių nuomonė gali nesutapti su redakcijos nuomone.

Recenzuojame tik mokslinius straipsnius.

Rankraščių negražiname.

© "Lietuvos farmacijos žinios", 2002, Nr. 5-6 (181-182)

SL 171. 1995 m.

9 sp. l. Tiražas 1000 egz.

Užsakymo Nr. .

Numerį parengė

LFS leidybos centras,
Universiteto g. 2, 2024 Vilnius.

Spausdino

Šis, suvažiavime išrinktas, LFS valdybos kolektyvas ėmėsi darbo, vadovaudamasis LFS įstatais, LFS programa ir Valdybos sudarytu veiklos planu. Jau 2000 m. sausio mėn. LFS sekretoriaus N. Steikūno iniciatyva raštu buvo kreiptasi į visų komisijų pirmininkus pateikti vadovaujamos komisijos darbo planus ir pasiūlymus.

LFS valdyba, gavusi pakankamai išsamius planus, jiems pritarė. Vertinant darbo planus, tenka pažymėti, kad juose numatyta veikla susijusi ir su mūsų vidaus problemų sprendimu ir jų derinimu su Europos šalių patirtimi. Manau, kad šiam aspektui teigiamos įtakos turėjo istorinis Tarptautinės farmacijos federacijos (FIP) prezidento p. Peterio Kilgasto vizitas į Lietuvą ir jo svarbus pranešimas LFS XIV suvažiavime. Reikia pažymėti, kad tai buvo pirmas aukščiausio tarptautinio lygio farmacijos pareigūno vizitas į Lietuvą. Tik prieškaryje 1937 m. buvo atvykęs į Lietuvą FIP generalinis sekretorius p. Potševėid (Potjevijd), lankydamas Baltijos šalis: Švediją, Suomiją, Estiją, Latviją. O FIP prezidento vizito sulaukėme tik po 62 metų.

Suvažiavime kalbėjo:

H. Baubinas

R. Žukienė

A. Rudanov

B. Karnickienė

LFS Garbės narys, Latvijos farmacininkų draugijos (LFB) prezidentas A. Eninš

Z. Barsteigienė

T. Mekas

A. Bertulis

II. Svarbiausios farmacijos sektoriaus problemos, kurias LFS bandė spręsti per trejus metus

Vaizdžiam Lietuvos farmacijos sektoriaus problemų apibūdinimui ir jų sprendimo kelių pristatymui norėčiau remtis oficialiais dokumentais. Pirmiausia – tai LFS suvažiavimų rezoliucijos. Jose atsispindi kasmetinių suvažiavimų metu aptariamoms svarbiausiomis problemoms. Rezoliucijose buvo keliamas susirūpinimas dėl esamų negerovių, sprendžiant gyventojų aprūpinimo vaistais klausimus, dėl vaistinių kaip, sveikatinimo įstaigų, racionalaus steigimo ir jų normalių darbo sąlygų užtikrinimo, dėl vaistų kainodaros ir santykių su Valstybine ligonių kasa (VLK) normalizavimo, dėl farmacijos sektoriaus teisės aktų papildymo ir koregavimo.

Siūlau prisiminti 1999 metais LFS XIV suvažiavime priimtą rezoliuciją, su kuria buvo supažindinti LR aukščiausi pareigūnai, tikintis jų paramos išskeltų problemų sprendimui.

Šioje rezoliucijoje išdėstyti pasiūlymai ir prašymai buvo nukreipti ir farmacijos teisės aktų spartesniam priėmimui, ir

Suvažiavimui pirmininkavo M. Ūzienė ir S. Valatkevičius

vaistų kainodaros peržiūrėjimui, ir Ligonijų kasų įsiskolinimo likvidavimui, ir Farmacijos departamento bei Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos (VVKT) reorganizavimui, ir „Lietuvos farmacijos žinių“ redakcijos patalpų klausimo sprendimui.

2000 metais LFS veikla buvo nukreipta ir Farmacijos departamento prie SAM statuso įteisinimui, ir Būtiniojo aprūpinimo vaistinės statuso pagrindimui, ir naujo projekto „Berecepčiais vaistais šalinamų negalavimų ekspres diagnostika ir farmacinė rūpyba“ įgyvendinimui. Seimo Sveikatos reikalų komitete dalyvauta svarstant VLK įsiskolinimo vaistinėms problemą, o 2002 m. gegužės mėn. kartu su Vaistinių asociacija „PROVIFARMA“ ir Vaistų didmeninės prekybos įmonių asociacija parengtas kreipimasis į Premjerą A. Kubilių, SAM ministrą R. Alekną ir VLK direktorių S. Janonį dėl būtinumo skubiai skirti papildomą finansavimą kreditoriniam VLK įsiskolinimui vaistinėms likviduoti bei peržiūrėti kompensuojamųjų vaistų sąrašą. Gautas p. S. Janonio raštas, kuriame nurodoma, kad VLK kreipsis į Privalomojo sveikatos draudimo tarybą dėl šios problemos sprendimo.

Šiais metais LFS darbo grupė kartu su „PROVIFARMOS“ atstovais parengė „Farmacinės veiklos įstatymo“ alternatyvinį projektą ir jį paskelbė viešam svarstymui „Lietuvos farmacijos žinių“ žurnale. Šiame projekte buvo įrašyta vaistinės savininkui būtina sąlyga – aukštasis farmacinis išsilavinimas, o vaistinės ir jos filialų steigimas turėtų būti vykdomas atsižvelgiant į gyventojų skaičių, administracinę teritorinį paskirstymą ir atstumą iki esančių vaistinių.

2000 metais LFS atliko farmacijos specialistų nuomonių tyrimą anketomis ir dėl vaistinės savininko provizoriaus (98% pasisakė už šią nuostatą), ir dėl vaistinių steigimo, atsižvelgiant į gyventojų skaičių (80% pritarė), ir dėl atstumo iki esančios vaistinės (93% atsakymų teigiami: 53% – už 500 m. atstumą; 32% – už 300 m.; 3% – už 100 m.; 13% – už 1000 m. atstumą).

2000 metais buvo parengtas „Geros vaistų platinimo praktikos“ taisyklių projektas ir paskelbtas viešam svarstymui „Lietuvos farmacijos žinių“ žurnale. Ypač aktyviai dalyvavo šio projekto rengime ir svarstyme LFS komisijų pirmininkai dr. H. Petkevičius ir dr. R. Radžiūnas.

2000 m. lapkričio 10–11 d. Kaune įvyko LFS XV suvažiavimas. Jame dalyvavo pirmasis provizorius – Seimo narys A. Klišonis, o taip pat Europos šalių farmacijos specialistų visuomeninių organizacijų Europharm Forum prezidentė Maja Jakševac-Mikša, kuri padarė pranešimą apie vykdomą partnerystę su Vokietijos vaistininkais projektą „Paciente, klauskit apie savo vaistus“. Svečių tarpe buvo ir Lenkijos, Latvijos

N. Steikūnas (pirmas iš kairės) padaręs pranešimą atidžiai klausė kolegų pasisakymų

bei Rusijos atstovai. Po išsamių pranešimų, kuriuos skaitė LFS nariai: prof. P. Vainauskas, E. Latvienė, R. Balčiūnienė, E. Kvedarienė, G. Viskaitis, L. Akramas, bei diskusijų buvo priimta rezoliucija.

Šioje rezoliucijoje, kuri buvo įteikta LR Prezidentui V. Adamkui, Seimo Pirmininkui A. Paulauskui, Ministrui Pirmininkui R. Paksui, Sveikatos apsaugos ministrui V. Janušoniui, atkreipiamas dėmesys į esamas problemas farmacijos sektoriuje ir prašoma kuo skubiau jas spręsti. Rezoliucijoje buvo siūloma SAM skubos tvarka baigti Nacionalinės vaistų politikos programos rengimą ir patvirtinti ją Seime; buvo prašoma priimti Farmacinės veiklos įstatymo papildymo ir pakeitimo įstatymą, įteisinant vaistinių savininko nuosavybės formą – 100% kapitalo akcijų priklausomybę farmacijos specialistui; dėl vaistinių privatizavimo – taikyti lizingo metodą; VLK įsiskolinimą vaistinėms – skubos tvarka pripažinti valstybės skola ir numatyti jos likvidavimo etapus; dėl naujų vaistinių steigimo – atsižvelgti į gyventojų skaičių, o kaimo vaistinėms taikyti ypatingą statusą; įteisinti Geros vaistų platinimo praktikos bei Vaistinių geros praktikos nuostatas; dėl vietinės vaistų gamybos – patvirtinti šios pramonės vystymo programą; dėl Lietuvos kompetentingo atstovo dalyvavimo Europos Farmakopėjos komisijos darbe - organizuoti konkursą kandidato atrinkimui; dėl LFS būstinės ir „Lietuvos farmacijos žinių“ žurnalo bei „Vaistažolininkystės muziejaus“ patalpų buvo kreiptasi paramos į SAM.

Labai apmaudu konstatuoti tą faktą, kad beveik visi rezoliucijoje pateikti prašymai buvo neišgirsti ir neįgyvendinti.

2001 m. balandžio 21 d. Biržų pilyje įvyko svarbus tarptautinis renginys – „BaltPharm Forumas–2001“. Reikia priminti, kad tokie Baltijos šalių forumai, vykę prieš Antrąjį pasaulinį karą, LFS iniciatyva buvo atgaivinti 1998 m. Vilniuje. Čia buvo pasidalinta patirtimi apie vaistų kainodarą ir vaistų kompensavimo sistemų ypatumus kiekvienoje Baltijos šalyje bei pateikta farmacijos teisės aktų apžvalga.

Tais pačiais metais LFS, bendradarbiaudama su „PROVIFARMA“, atviru laišku kreipėsi į SAM ministrą p. V. Janušonį dėl šalies farmacijos sektoriaus problemų, o ypač dėl kritiškos situacijos, apmokant už ligoniams išduotus kompensuojamuosius vaistus. Toliau buvo vykdomas LFS inicijuotas projektas – kelti farmacijos specialistų kvalifikaciją, gilinant jų žinias apie berecepčius vaistus.

Atsistatydinus SAM ministrui p. V. Janušoniui, SAM ministro pareigas pradėjęs eiti p. K. R. Dobrovolskis skubos tvarka pasirašė ir perdavė Seimui Farmacinės veiklos įstatymo projektą pataisų, kurios nebuvo suderintos su farmacijos specialistais. Dėl šios priežasties birželio 26 d. LFS organizavo piketą prie Vyriausybės rūmų. Jame dalyvavo ir „PROVIFARMOS“ atstovai. Po šio piketo buvo susitarta aptarti Farmacinės veiklos įstatymo pataisų projektą Seimo Sveikatos reikalų komitete, dalyvaujant LFS ir kitų visuomeninių organizacijų atstovams.

2001 m. lapkričio 24 d. Palangoje įvyko LFS XVI suvažiavimas. Jame dalyvavo ne tik Seimo narys kolega A. Klišonis, kolegos iš Latvijos ir Lenkijos, bet ir Europos Sąjungos Farmacijos grupės prezidentas Aidanas Ošea (A. O'Shea). Beje, LFS yra šios Europos Sąjungos organizacijos narė – stebėtoja. Aukštą Europos Sąjungos pareigūną priėmė Seimo pirmininko pavaduotojas G. Steponavičius. Svečias susitiko su SAM viceministru G. Černiausku. Jis įteikė oficialioms valdžios institucijoms Europos Sąjungos ir Europos Tarybos dokumentus, susijusius su farmacine veikla bei su vaistinio vaidmeniu sveikatinimo sistemoje. Nors šie dokumentai buvo išversti į lietuvių kalbą, tačiau mūsų valdžios institucijos į juos nereagavo. Visa viltis lieka ateičiai, kai, būdami tikraisiais Europos Sąjungos nariais, privalėsime atsižvelgti į tokio pobūdžio dokumentus. Suvažiavime buvo diskutuojama aktualesniais farmacijos sektoriaus klausimais. Vertingų pasiūlymų pateikė ir A. Tamošiūnienė, ir D. Varvolytė, ir G. Viskaitis, ir A. Klišonis, ir A. Rimkienė, ir V. Gaižauskas, ir N. Steikūnas, ir H. Baubinas, ir M. Jachimavičius. O svečias, kilęs iš Airijos, A. Ošea palinkėjo greičiau Lietuvai įstoti į Europos Sąjungą, nes jo šalis, 1973 m. įstojusi į šią sąjungą, pasiekė didelių laimėjimų.

Suvažiavimo rezoliucija buvo įteikta Lietuvos atsakingiems vadovams: Prezidentui p. V. Adamkui, Seimo Pirmininkui p. A. Paulauskui, Ministrui Pirmininkui p. A. M. Brazauskui ir Sveikatos apsaugos ministrui p. K. R. Dobrovolskiui.

Rezoliucijoje pakartoti praėjusiais metais neįgyvendinti prašymai dėl VLK įsiskolinimų vaistinėms (beveik 150 mln. litų skola ir atsiskaitymai vėluoja net 150 dienų), dėl Farmacinės veiklos įstatymo straipsnio, susijusio su vaistinės nuosavybės teise, dėl vaistinių steigimo reguliavimo, dėl vaistų kainodaros principų, dėl kompetentingo atstovo Europos Farmakopėjos komisijoje. Nauji rezoliucijos punktai buvo susiję su pasiūlymais Sveikatos draudimo įstatymo projektui, buvo prašoma perduoti Farmacinės veiklos licencijavimo komisijos funkcijas LFS ir kitų farmacijos nevyriausybinėms organizacijų jungtinei komisijai, buvo prašoma įteisinti LFS parengto vaistinio etikos kodekso principus.

2001 m. gruodžio 22 d. LR Vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 1595, kuris buvo parengtas skubotai, jame yra prieštarinių priemonių, siekiant subalansuoti Privalomojo Sveikatos Draudimo Biudžeto išlaidas už kompensuojamuosius vaistus. LFS kartu su Lietuvos gydytojų sąjunga, asociacija „PROVIFARMA“ ir kitomis asociacijomis kreipėsi į LR Premjerą p. A. M. Brazauską atviru laišku.

2002 m. vasario 7 d. LFS su „PROVIFARMA“ kreipėsi į SAM ministrą, prašydama operatyviai spręsti skolų grąžinimo problemas, pakeisti Farmacinės veiklos licencijavimo komisijos pirmininką V. Basį, vaikų ligų specialistą, farmacijos

specialistą, taip pat pakeisti viceministrą E. Bartkevičių, kuris paskirtas kuruoti farmacijos sektorių, tačiau, neturėdamas pakankamai šios srities žinių, ignoroja farmacijos specialistų nuomonę.

LFS atstovaujantis prezidentas E. Tarasevičius ir „PROVIFARMOS“ direktorė J. Urbienė 2002 m. kovo 14 d. dalyvavo LR Konstitucinio Teismo posėdyje, svarstant vaistinių nuosavybės klausimą, kurie argumentuotai gynė, kad Lietuvoje būtų pripažinta daugumos Europos šalių bei tarpukario Lietuvos patirtis. Vaistinių savininkų – ne provizorių galimybę užsiimti šia veikla gynė SAM viceministras E. Bartkevičius, Konkurencijos tarybos atstovė L. Darulienė ir VVKT Vaistų registracijos centro vedėjas farmakologas prof. A. Mickis. Konstitucinio Teismo sprendimas visiems žinomas. Taigi, dabar vaistinės savininku Lietuvoje gali būti bet kas, net ir nar-kobiznio organizatorius. Manau, kad komentarai nereikalingi. Jeigu atsitiktų nelaimė, ko aš, žinoma, nelinkiu, savininkas ne specialistas neatsakys už pasekmes, tik tada visuomenė supras šio žingsnio nepagrįstumą.

III. LFS narių kvalifikacijos kėlimo veikla

Ataskaitiniu laikotarpiu LFS stengėsi kelti savo narių kvalifikaciją šiais būdais:

- LFS organizavo narių gamybines pažintines keliones į LFS kongresus, kuriuose dešimtys narių galėjo susipažinti su tų šalių farmacijos sistema, jos pranašumais ir trūkumais;
- vykdomas projektas „Berecepčiais vaistais šalinamų negalavimų ekspres diagnostika ir farmacinė rūpyba“ (bendradarbiaujant su Farmacijos ir farmacijos rinkos institutu“);
- keliuose vaistinėse pradėtas vykdyti projektas „CINDI“ – kraujospūdžio matavimas ir informacija pacientams;
- spausdinama profesiniu požiūriu vertinga medžiaga „Lietuvos farmacijos žinių“ žurnale, kuris skirtas farmacijos specialistams ir platinamas nemokamai;
- LFS narių pastangomis parengta knyga „Vaistai Jums“ (apie berecepčius vaistus), skirta plačiajam skaitytojų ratui.

Pertraukos metu daug klausimų kolegės pateikė Seimo narei R. Juknevičienei

IV. LFS veikla organizuojant ryšius su kitomis visuomeninėmis organizacijomis ir kitų šalių vaistininkais. LFS narių aktyvios veiklos įvertinimas

Ataskaitiniu laikotarpiu LFS bendradarbiavo su Lietuvos visuomeninėmis organizacijomis: Lietuvos gydytojų sąjunga, Vaistinių asociacija „PROVIFARMA“, Vaistų gamintojų asociacija, Etinių farmacijos kompanijų atstovybių asociacija, Vaistų didmeninės prekybos įmonių asociacija, Lietuvos farmacijos pramonės įmonių asociacija, Provincijos vaistinių asociacija.

LFS valdybos bei aktyviausi nariai dalyvavo Latvijos, Estijos, Lenkijos farmacininkų organizacijų suvažiavimuose bei konferencijose. Be to, LFS, kaip „EuroPharm Forumo“ tikroji narė ir Europos Sąjungos Farmacijos grupės narė – stebėtoja, kasmet deleguoja atstovus į šių Europos kontinento farmacijos visuomeninių organizacijų rengiamus metinius kongresus.

LFS ataskaitiniais metais organizavo „Farmacijos dienas“, kurių metu LFS nariai su šeimomis ir vietiniais gyventojais galėjo bendrauti neformalioje aplinkoje, diskutuoti ir apie farmacijos problemas, ir apie sveiką gyvenimo būdą, susipažinti su mūsų šalies žymiaisiais kultūros ir gamtos paminklais bei nacionaliniais parkais. Šiuose renginiuose dalyvavo ne tik vietos valdžios atstovai, farmacijos firmų atstovai, bet ir Estijos, Latvijos, Lenkijos kolegės. LFS atstovai kasmet buvo kviečiami ir dalyvavo Estijos ir Latvijos analogiškuose renginiuose. Tokie susitikimai ypač vertingi, nes kolegės iš įvairių šalių vykdo „neformalios diplomatijos“ misiją, sudarančią draugiškos kaimynystės atmosferą.

LFS kasmet „Lietuvos farmacijos žinių“ žurnale skelbia vaistinių jubiliejus, kolegų garbingas gyvenimo ir profesinės veiklos sukaktis, primena apie pareigą aplankyti kolegų, išėjusiųjų Anapilin, amžino poilsio vietas.

LFS suvažiavimų metu kolegės, labiausiai nusipelnę savo aktyvia veikla, sulaukė garbingo amžiaus, renkami LFS Garbės nariais, jiems įteikiamas šiai progai skirtas Garbės nario diplomai. 2000-ųjų metų proga beveik 200 aktyviausių LFS tikrųjų ir Garbės narių buvo apdovanoti paausuotu atminimo medaliu.

2002 metais LFS išleido Garbės narės socialinių mokslų daktarės R. Žukienės parengtą knygą „Lietuvos farmacija“ II tomas, kurioje aprašomi Lietuvos farmacininkų erškėčių keliai. Tokiu būdu pagerbti mūsų profesijos kolegės ir kolegės, kurie, vykdydami savo pareigas, nukentėjo nuo okupantų, politinių partijų ideologinės kovos.

V. LFS finansinė-materialinė bazė, jos stiprinimas

LFS pajamos – tai LFS narių įnašai, narių – rėmėjų įnašai, labdaros įnašai. Nesant stabilios LFS narių įnašų mokėjimo sistemos, nėra galimybės samdyti nuolatinių darbuotojų.

LFS nario mokesčiai Tarptautinėje farmacijos federacijoje (FIP) apie 5000 Lt, „EuroPharm Forumo“ nario mokesčiai nuo 2000 Lt išaugo iki 3500 Lt. LFS stebėtojo statusas Europos Sąjungos Farmacijos grupėje kasmet brangsta (metinis mokesčiai nuo 3500 Lt išaugo iki 7000 Lt).

LFS yra Eugenijos Šimkūnaitės labdaros ir paramos fondo steigėja ir rėmėja.

Siekiant pagerinti LFS finansinę padėtį, būtina:

- Gausinti LFS narių gretas;
- Siekti, kad LFS nariai laiku pervestų kasmetinius įnašus

į LFS sąskaitą;

- Aktyviai ieškoti LFS veiklos rėmėjų mūsų šalyje ir užsienyje;
- Supažindinti farmacijos studentus su LFS veikla, kad farmacijos magistrai, gavę diplomus, papildytų LFS narių gretas.

VI. LFS spręstinios problemos

- ir ateityje aktyviai dalyvauti teisės aktų projektų rengime, vertinime bei tobulinime;
- siekti normalių bendradarbiavimo santykių įteisinimo su SAM, Farmacijos departamentu bei Valstybine vaistų kontrolės tarnyba;
- tęsti konstruktyvų dialogą su VLK ir SAM dėl įsiskolinimų vaistinėms už išduotus ligoniams kompensuojamuosius vaistus problemos operatyvaus sprendimo;
- vesti intensyvų dialogą su SAM ir Seimo atitinkamais komitetais dėl kompensuojamų vaistų mažmeninės prekybos antkainių suderinimo su ES šalių praktika, siekiant užtikrinti normalų vaistinių funkcionavimą;
- dalyvauti tarptautiniuose projektuose, kuriuos organizuoja Tarptautinė farmacijos federacija (FIP), „EuroPharm Forumas“, ES Farmacijos reikalų grupė, siekiant kelti LFS narių profesinę kvalifikaciją;
- organizuoti LFS nariams ir kitiems farmacijos specialistams profesinės kvalifikacijos kėlimo kursus LFS kraštuose;
- ieškoti galimybių rasti LFS būstinei tinkamas patalpas, racionaliai panaudojant LFS Vilniaus kraštui priklausančias patalpas;
- atnaujinti LFS programą, atsižvelgiant į LFS komisijų veiklos patirtį ir farmacijos sektoriaus poreikius;
- rasti galimybę įdarbinti LFS samdomus darbuotojus: sekretorę referentę ir finansistą, sukauptus tam tikslui lėšų fondą;
- toliau leisti „Lietuvos farmacijos žinių“ žurnalą, atsižvelgiant į LFS narių pageidavimus, pasiūlymus, pastabas.

VII. Padėka LFS nariams ir rėmėjams

LFS veiklos sėkmę ataskaitiniu laikotarpiu nulėmė aktyviausių LFS narių pastangos, LFS narių iniciatyvos, idėjos ir konkretūs veiksmai. LFS veikla būtų neįmanoma be LFS narių materialinių įnašų, be jų moralinės paramos, be LFS rėmėjų tikslinių įnašų. Visiems Jums LFS valdybos vardu reiškiau nuoširdžią padėką ir tikiuosi tolimesnio tarpusavio naudingo bendradarbiavimo. Atskirai norėčiau padėkoti žiniasklaidos atstovams, kurie stengėsi suprasti farmacijos sektoriaus problemas ir jas objektyviai nušviesti skaitytojams ar klausytojams.

Prof. Eduardas Tarasevičius, LFS prezidentas

Mano mintys apie Lietuvos farmacijos sąjungos XVII suvažiavimą

2002 m. gruodžio 14 d. Pedagoginio universiteto Akty salėje, Vilniuje, vyko Lietuvos farmacijos sąjungos (LFS) XVII suvažiavimas. Tai buvo ataskaitinis rinkiminis suvažiavimas, kuris vyksta kas trys metai, ir atsiskaitoma už trejų metų veiklą. Suvažiavime dalyvavo šalies vaistinių, farmacijos pramonės įmonių, vaistų didmeninių prekybos įmonių, šalies privačių įmonių vadovai, Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Farmacijos departamento prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Kauno medicinos universiteto dėstytojai ir studentai, svečiai iš Latvijos.

Suvažiavimo delegatai buvo išrinkti LFS Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio kraštų narių susirinkimuose. Suvažiavimui pirmininkavo provizorė Marytė Ūzienė, suvažiavimo pirmininke išrinkta LFS XVI suvažiavime.

Suvažiavimo delegatai ir svečiai tylos minute pagerbė Anapilin išėjusiųjų farmacijos specialistų atminimą.

Lietuvos Respublikos Prezidento Valdo Adamkaus nuoširdų jaudinantį sveikinimą farmacininkų forumo dalyviams perskaitė provizorė Birutė Karnickienė.

Suvažiavimą įžanginiu žodžiu pradėjo LFS prezidentas, hab. dr., profesorius Eduardas Tarasevičius. Jis pasidžiaugė, kad suvažiavimas vyksta tomis dienomis, kai Lietuva pakviesta į Europos Sąjungą. Integruojantis į Europos Sąjungą farmacininkams irgi iškyla nauji uždaviniai ir reikalavimai.

Suvažiavimo dalyviai ir svečiai pasveikino Lietuvos Respublikos Seimo nariai: Rasa Juknevičienė ir Juozas Olekas, Latvijos farmacininkų draugijos prezidentas Aivaras Einiš, i.e. Farmacijos departamento prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus p. Nerimantas Steikūnas, Vaistininkų draugijos prezidentas, profesorius Arūnas Savickas, Kauno medicinos universiteto Studentų draugijos prezidentas E. Jakimavičius.

Pranešimą apie farmakoekonomiką, jos vaidmenį gyventojų sveikatinimo veikloje perskaitė Nerimantas Steikūnas. Pranešėjas pažymėjo, kad yra keturi svarbiausi barjerai vaisto patekimui iki vartotojo: saugumas, efektyvumas, kokybė ir vaisto pateikimas į kompensuojamųjų vaistų sąrašą. Farmakoekonomika yra gana sudėtingas procesas, kuriuo pastaruoju metu vis daugiau pradeda domėtis. Pranešėjas supažindino su 2002 metų farmacinės veiklos teisės aktais, kurie reguliuoja farmacinę veiklą.

Pranešimą: „LFS veiklos apžvalga per ataskaitinį laikotarpį“ perskaitė profesorius Eduardas Tarasevičius. Jis išsamiai ir plačiai apžvelgė trejų metų LFS veiklą ir taip pat supažindino su LFS darbo gairėmis ateičiai. Pasak prezidento, farmacijos srityje neturėtų būti politikos, o reikėtų bendro sutarimo. Būna nemažai atvejų, kai gerų norų ir pasiūlymų neišgirsta aukšti valdžios pareigūnai, o dažnai išgirsta tik žiniasklaida. Daug mes mokomės iš Europos Sąjungos šalių patyrimo, reikia įgyvendinti daug reikalavimų. Daug buvo diskutuota dėl vaistinės savininko statuso, tačiau viso to galutinis rezultatas – vaistinės savininku gali būti bet kas, vežėjas, inžinierius ir pan. Buvo organizuoti du piketai prie Vyriausybės Rūmų, tačiau ir po to reikalai nepajudėjo. Daug aplankyta ne tik Europos, bet ir pasaulio šalių,

pasidalinta patirtimi. 1998 metais atnaujintas Baltijos šalių bendradarbiavimas, kuris vyko ankstesniaisiais metais. Šis bendradarbiavimas vyksta ir dabar. Prof. E. Tarasevičius pažymėjo, kad per keletą pastarųjų metų Lietuvą aplankė labai aukšti tarptautinių farmacijos organizacijų vadovai: 1999 m. LFS XIV suvažiavime dalyvavo Tarptautinės farmacijos federacijos prezidentas Peteris Kielgastas, 2000 m. LFS XV suvažiavime – Europharm Forumo prezidentė Maja Jakševa, 2002 m. XVI suvažiavime – Europos Sąjungos Farmacijos grupės prezidentas Aidan O'Shea. Tačiau mūsų valdžios institucijos tam neparodė reikiamo dėmesio. Prof. E. Tarasevičius plačiai ir konkrečiai apžvelgė, kaip vykdomi praeitų trejų metų suvažiavimų rezoliucijų punktai. Jis pažymėjo, kad LFS finansinė būklė yra ganėtinai skurdi. Lėšos gaunamos tikrai iš nario mokesčio ir rėmėjų. Reikia sumokėti nemažai mokesčių ir tarptautinėms farmacijos organizacijoms, kurių nare yra LFS.

Provizorė Birutė Karnickienė, Eugenijos Šimkūnaitės labdaros ir paramos fondo tarybos pirmininkė, perskaitė pranešimą „LFS įsteigto labdaros ir paramos fondo veiklos ataskaita“. 1997 m. įsteigtas šis fondas 2002 metais minėjo 5 metų veiklos jubiliejų. 1998 metais sutvarkytas ir įrengtas E. Šimkūnaitės butas – memorialinis muziejus, kurį aplankė per 600 ekskursantų: mokslininkai, moksleiviai, įvairių sričių specialistai. Organizuoti įvairūs konkursai, tvarkomas E. Šimkūnaitės rankraštinis palikimas. Išleista E. Šimkūnaitės knyga „Gyvenimo receptai“, artimiausiais metais numatoma išleisti dar dvi knygas. Fondo darbuotojai atlieka daug gražių darbų įamžinant E. Šimkūnaitės atminimą. Doktorės pradėti darbai tęsiasi.

A. Rudanovas, Seimo nario A. Klišonio padėjėjas, perskaitė pranešimą „Eurointegracinių farmacijos teisės aktų priėmimas Lietuvos Respublikos Seime“.

Suvažiavimo dalyviai atidžiai iš klausė Valstybinės ligonių kasos direktoriaus pavaduotojo Haroldo Baubino pranešimą „Valstybinės ligonių kasos ir vaistinių bendradarbiavimas“. Baigiantis 2002 metams numatomas 135 mln. litų įsiskolinimas už kompensuojamuosius vaistus. 2002 m. kompensuojamiesiems vaistams buvo skirta 326 mln. litų, o 2003 m. – 345 mln. litų. Ateinančiais metais numatytos priemonės, panašios kaip ir 2002 m. pinigams taupyti: bus ir vaistų pasai, numatoma įvesti vaistų kompensavimų lygį – vietoje 100% – 90%, vietoje 80% – 50%.

H. Baubinas suvažiavimo dalyviams pranešė, kad Seimo priimtame Sveikatos draudimo įstatyme numatyta, kad Teritorinės ligonių kasos per 30 dienų privalo atsiskaityti su vaistinėmis už kompensuojamuosius vaistus, o pavėlavusios privalės mokėti delpinigių. Pasak H. Baubino Valstybinėje ligonių kasoje jaučiami teigiami poslinkiai.

Suvažiavimo dalyviai ir svečiai iš klausė pranešimą dr. Alberto Bertulio: „Lietuvos farmacijos pramonės veikla diegiant Geros gamybos praktikos standartus“. Dabar Lietuvos farmacijos pramonės įmonės gamina 600 pavadinimų vaistų. 2002 m. numatoma pagaminti vaistų už 103 mln. litų. Nuo 2004 metų pradžios visos įmonės turės dirbti pagal Geros gamybos praktikos reikalavimus, kurie labai konkretūs ir griežti, reikalaujantys įdiegimui labai daug lėšų. Įgyvendinus šiuos reikalavimus, manoma, kad brangs ir vaistai. Svarbiausia personalo paruošimas, vaistų

kokybė, dokumentų tvarkymas.

Vaidas Skyrius skaitė pranešimą: „Farmacinė rūpyba – vaistinių geros praktikos svarbiausioji grandis“.

Doc. Z. Barsteigienė perskaitė pranešimą: „Nauji vaistiniai augalai farmacijos praktikoje“.

Diskusijose kalbėjo: J. Sakalauskiene, D. Varvolytė, A. Girdenienė, P. Macas, N. Kleiniene, T. Mekas, R. Žukienė, H. Petkevičius, E. Tarasevičius, L. Akramas ir kiti.

Socialinių m. dr., provizorė Regina Žukienė pristatė knygą „Lietuvos farmacija. II tomas. Farmacininkų erškėčių keliai“. Šios knygos autorė Regina Žukienė. Ji padėjo visiems, kas prisidėjo prie šios knygos išleidimo.

Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejaus direktorius T. Mekas pareiškė padėką tiems, kurie suteikė paramą muziejaus stogui uždengti. Šiam tikslui buvo gauta 102 tūkst. litų, tačiau dar trūksta 28 tūkst. litų skolai padengti.

Diskusijų dalyviai kategoriškai reikalavo įrašyti į suvažiavimo rezoliuciją, kad būtų atšauktas Konkurencijos tarybos nutarimas dėl Būtiniojo aprūpinimo vaistinių statuso panaikinimo, taip pat reikalavo kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl vaistinės nuosavybės atstatymo, kad vaistinės savininkas būtų tikti provizorius.

Prof. E. Tarasevičius teigė, kad Vokietijoje vaistinės savininkas yra tikti provizorius. Tą klausimą Vokietijos Konstitucinis Teismas svarstė du kartus, tačiau vis dėlto buvo

pasiekta farmacininkų pergalė.

Suvažiavimo delegatai išrinko naujus LFS Garbės narius.

Suvažiavime taip pat buvo išrinktas LFS prezidentas. Juo tapo prof. Eduardas Tarasevičius, viceprezidentais: Birutė Karnickienė ir Kęstutis Ramanauskas, sekretoriai – Vaidas Skyrius. Išrinkti taip pat kiti valdybos nariai, komisijų pirmininkai, žurnalo „Lietuvos farmacijos žinios“ redakcinė kolegija. Nutarta LFS XVIII suvažiavimą organizuoti Kaune, 2003 metais, jo pirmininku išrinktas provizorius Saulius Kmitas.

Suvažiavimo dalyviai ir svečiai įdomiai žiūrėjo dokumentinį filmą „Docentas Alfonsas Kaikaris: vaistininkas, muziejininkas, humanistas“, skirtą doc. 80-mečiui paminėti.

Suvažiavimo metu veikė paroda: „Tarptautinės farmacijos federacijos 62-ojo kongreso akimirkos“ ir Algio Augustaičio personalinė tapybos darbų paroda.

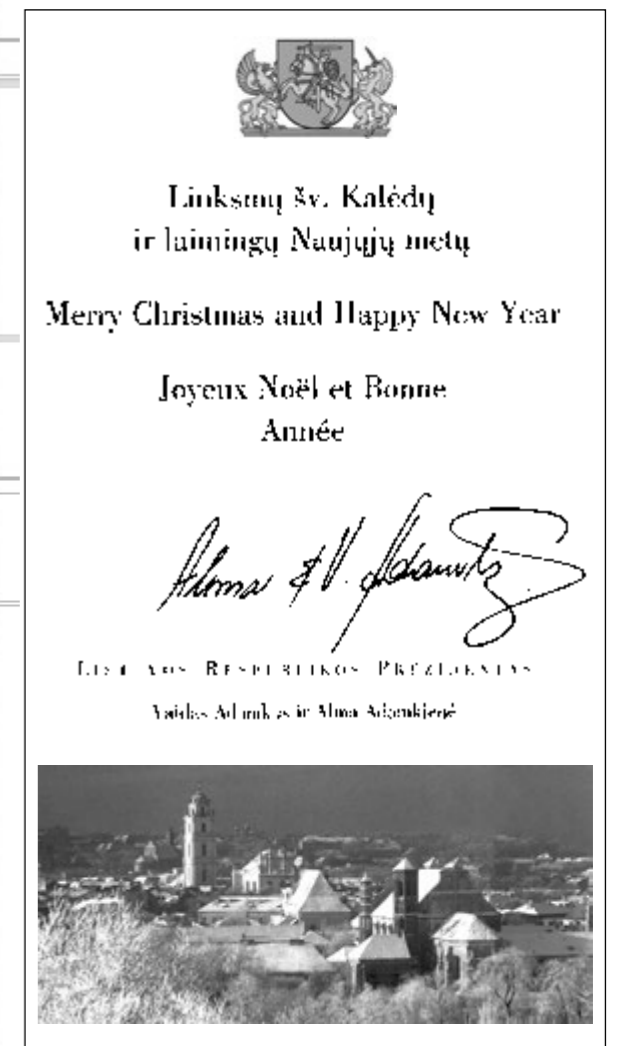
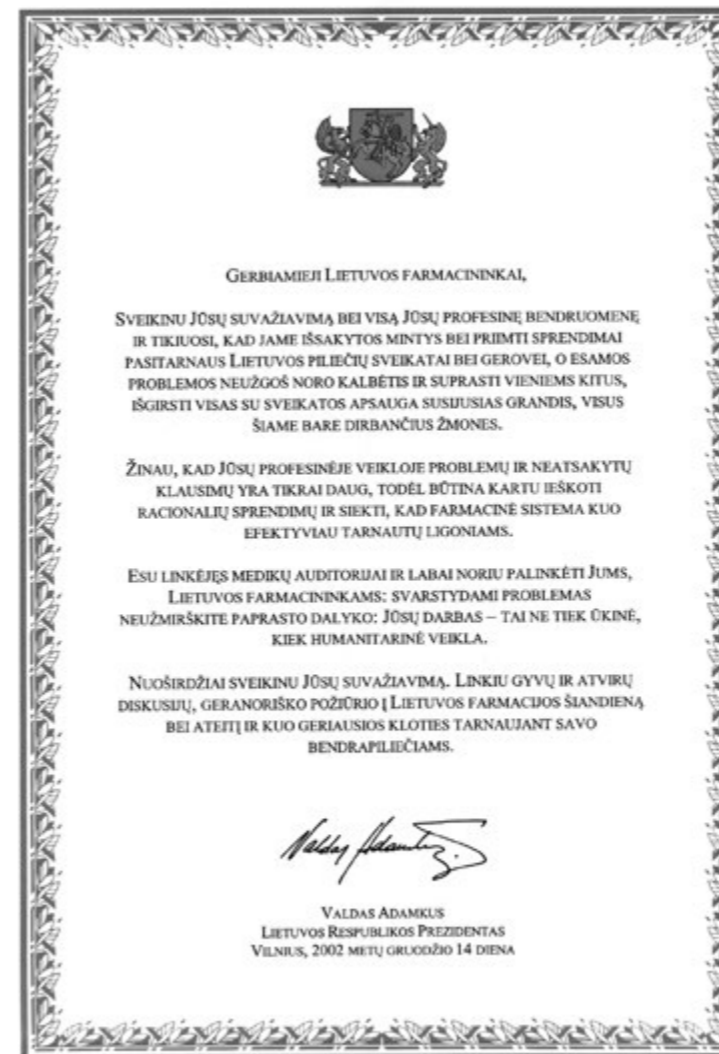
Arkikatedroje buvo aukojamos šv. Mišios, skirtos Lietuvos farmacininkų, išėjusių Anapilin, atminimui.

„Farmacijos Rūmuose“ vyko vakaronė.

Suvažiavimas – tai ne tik pranešimų iš tribūnos išklausa, bet ir gera proga susitikti su mokslo draugais, kolegomis, pasidalijimas mintimis apie džiaugsmo ir liūdesio akimirkas, šeimas, vaikus, ateities lūkesčius ir problemas.

*Liudvikas Rulinskas, provizorius
Šiauliai*

*LFS suvažiavimą pasveikino ir sėkmės 2003 metais mums palinkėjo Lietuvos Respublikos
Prezidentas Ekscelencija Valdas Adamkus*

aktyvus savanorių sueigose, mėgo žaisti šaškėmis, dalyvavo saviveikliniuose renginiuose.

6. Kaip Jūsų šeimą palietė karas ir sovietmečio pradžia?
 Gana skausmingas periodas. Nacionalizavo žemę, atėmė padargus... O 1950 m. brolių suėmė už ryšį su partizanais ir nuteisė sušaudyti, bet vėliau patenkinę malonės prašymą, pakeitė mirties nuosprendį 25 metais lagerių Sibire, Vorkutoje. Pamenu, 1958 m., kai buvo leista aplankyti kalinius, mamytė išsirengė pas brolių, nors mokėjo tik kelis žodžius rusiškai. Ji suskynė glėbį tulpių, suvyniojo į šlapią skudurą ir išvažiavo. Kelionė truko ilgai, su persėdimu Maskvoje, bet tulpės laimingai pasiekė Vorkutą. Išliko nuotrauka iš to susitikimo – mamytė, pasipuošusi gražia tamsia suknele, skarele apsigobusi ir šalia jos brolis... Praūžus karui, baigiau mokyklą ir svarsčiau, ką pasirinkti – lietuvių kalbą ar gamtą. Į Vilnių studijuoti nevažiavau, nes būtų sunku vienai pragyventi, o ir tėvai prašė, kad būčiau arčiau namų. Taip ir pradėjau mokytis Žemės ūkio akademijoje.

7. Ar galite pasakyti, kad studijų metais pajutote savo būsimo mokslinio darbo kryptį?

Žemės ūkio akademijoje botaniką dėstė žymus botanikas, pelkėtyrininkas doc. Erikas Purvinas. Reikėjo surinkti herbarą ir apibūdinti augalus. Užduotis man labai patiko, surinkau net 100 augalų, parašiau tušų pavadinimus ir atėjau atsisikaityti. Dėstytoji matyt patiko mano darbas, nes jis pasakė: „Rašau penkis su pliusu, tik palik herbarą.“ Man buvo labai gaila jį palikti ir aš atvirai jam tai pasakiau. Tada doc. Purvinas šyptelėjo: „Jei gaila, taurėk“. Taip visam laikui prie augalų ir pasilikau.

Studente būdama lankiausi botanikos sode ir visada jaučiau vidinį pakylėjimą. Susižavėjusi žiūrėjau į vandens lelijas, tokie paslaptiniai jų žiedai... Supratau, kad labai noriu dirbti su augalais.

8. Kokia buvo darbo Kauno botanikos sode pradžia? Kuo reikšmingi Jums žmonės, padėję eiti pasirinktu keliu?

Atėjau dirbti pas dr. Morkūną ir kurį laiką dirbau su vynuogėmis, tvarkiau biblioteką, inventorizavau unikalius leidinius, periodinę literatūrą. Vėliau dirbau ir bendravau dr. S. Gudanavičiumi ir kitais, kurie turėjo didelės įtakos mano tolimesniajam kelyje. Kaip S. Gudanavičius mylėjo augalus!.. Prieidavo prie kiekvieno, stebėdavo, kuris ruošiasi žydati, svarstydavo, ar atkeliavęs iš svetur augalėlis mūsų klimato sąlygomis gyvens... Kai įstočiau į aspirantūrą Leningrade, patekau pas prof. V. S. Sokolovą, labai nuoširdų ir rūpestingą vadovą. Tai buvo aukštos kultūros žmogus, mylėjęs savo mokinius, subėdėdavęs nuolat paskatinti, sunkesniais momentais palaikyti. Kai sužinojau apie jo mirtį, buvo labai sunku tą žinią priimti.

9. Jūsų mokslinis darbas buvo susijęs su arnika, tačiau esate tyrinėjusi ir kitus augalus. Kokie augalai Jus domino?

Buvo nemaža augalų, kuriais žavėjausi. Botanikos sode daug dirbome pagal sutartis. Augalus ne patys rinkdavomės, o tyrinėdavome pagal užsakovo pageidavimą. Tačiau kai su augalu pradėdi dirbti, tai jį ir įsimyli, pradėdi dorybes atrasti. Vienu augalų labai įdomi sėklų biologija, kitų žiedynai, trečių lapai. Taip bedirbant ir gyvenimas praėjo... Patiko šaukštis (*Petasites Mill*). Graikiškai *petasos* – plačiabrylė skrybėlė, pavėsinė, nes dideli lapai teikia pavėšį. Įdomi varnalėša (*Arctium L.*). Graikiškai *arktos*- meška, matyt, toks pavadinimas parinktas norint pabrėžti, jog augalai gauruoti... Domino raudonėlis natūraliose augimvietėse, pakalnutė, sukatžolė, ajeras ir daugelis kitų. Tačiau mano hobi buvo reti ir nykstantys augalai. Visada dėl jų širdį skaudėjo.

10. Esate parašiusi populiarių knygelių apie retuosius ir nykstančius vaistinius augalus, metodines rekomendacijas jauniems gamtosaugininkams, taip pat vaistinių žaliavų rinkėjams. Knygelėje „Vaistažolių takeliais“ (1989), kurios išleidimą rėmė Respublikinis gamybinis susivienijimas „Farmacija“, Kauno botanikos sodas ir Lietuvos Raudonojo kryžiaus draugija, rašėte: „[...] Taigi, apsidairykite akylai! Visais metų laikais rasite ką surinkti didingai ošiančiuose, mėliu padūmavusiuose mūsų miškuose, skaistažiedėse pievose, saulės nužertuose šlaituose, paukščių balsais skardenančiose upių ir ežerų pakrantėse. Pakeliuokime su pintinėlėmis, krepšiais rankose, gerais norais, gražiais užmojais miuntysė.“ Taigi, jautėsi, kad vaistažolininkystės žinimomis buvo suinteresuotos mokyklos, farmacininkai ir medikai. Plačiau visuomenei skirti mokslininkų darbai labai reikalingi ir šiandien, bet Lietuvoje ne tiek daug mokslininkų, kurie savo laiką ir energiją skirtų populiarių straipsnių rašymui, pažintinių paskaitų skaitymui. Šią spragą užpildo neprofesionalai, mėgėjai, todėl fitoterapija kompromituojama jų leidiniais ir gydymu, o reti augalai niokojami.

Kartais turguje prieinu prie moterielių, kurios pardavinėja vaistažoles. Vienos paklausiau, ar turi arnikos. Ji galvą pritariamai linguoja, sako, jog turi ir tiesia man paprastojo debesylo žiedynus. Sakau: „Čia ne arnika, močiute.“ O ji man: „Jei nepažįsti vaikelį, tai nesakyk.“ Iš tiesų, didelė problema, kad taip mažai žmonės žino apie augalus, ypač tuos, kurių Lietuvoje likę visai nedaug. O juk kažkada lietuviai turėjo tradicijas – saugojo savo miškus, senus medžius, šventus godus. Įstatymų nereikėjo, tėvų įskiepytos vertybės skatino dorai elgtis su gamta. Nykstantys vaistiniai augalai yra lobelio čemerys (*Veratrum lobelianum Bernh.*), rudeninis vėlyvis (*Colchicum autumnale L.*), muilinė guboją (*Cypripedium calceoliflorum L.*), mėlynasis polemonas (*Polemonium coeruleum L.*), mažasis ir pelkinis pataisas (*Lycopodium inundatum L.*, *Lycopodium selago L.*), didžiažiedė rusmenė (*Digitalis ambigua Murr.*), didžiažiedė tubė (*Verbascum thapsiforme Schrad.*), mažažiedė ir paprastoji vandens lelija (*Nymphaea candida Presl.*, *Nymphaea alba L.*). Tai reti augalai, kuriuos draudžiama rinkti, skinti, žaloti. Dar yra kita grupė augalų, kuriuos galima rinkti, tačiau pavojinga neracionali jų išteklių eksploatacija. Augalus reikia rinkti atsargiai, laikytis taisyklių. Teko matyti, kad net liepų žiedus žmonės ne nuo medžio skina, bet laužia šakas, krauna į mašinas, o grįžę namo nuskaubo žiedus. Neretai šermukšnių uogų skina pakelėse. O atėjus uogavimo sezonui, į miškus patraukia gėrybių rinkėjai su įvairiais įnagiais, be gailesčio žalodami mėlynių, bruknių, spanguolių uogienojus. Reiktų žinoti, kad nuskynus pakalnutės lapą, augalas tais metais kito jau neužaugis ir augalas skurs. Atsargiai reiktų elgtis su raudonėliu, nes jo šakniastiebiai labai arti žemės paviršiaus, šaknelės plonos ir smarkiau patraukus, lengvai išraunamas. Renkant vaistinius augalus, ypač žiedus, negalima skinti visų, dalį būtina palikti sėkloms. Saugotinių vaistinių augalų sąrašas nėra viena kartą ir visam laikui nustatytas, nes keičiasi aplinkybės, klimatas, vyksta miškų rekonstrukcijos darbai, sukultūrinamos naujos ganyklos, naikinami krūmynai, sausinamos pelkės, privatizuojamos žemės ir t.t. Retų ir nykstančių augalų apsaugai padeda rezervatai ir gamtos draustiniai. Vaistinių augalų apsauga ir racionalaus jų naudojimo klausimai turi rūpėti valstybei ir kiekvienam iš mūsų.

11. Kaip Jūs manote, kokios atsinaus požūrio į augmeniją priežastys? Gal tiesiog per mažai informacijos?

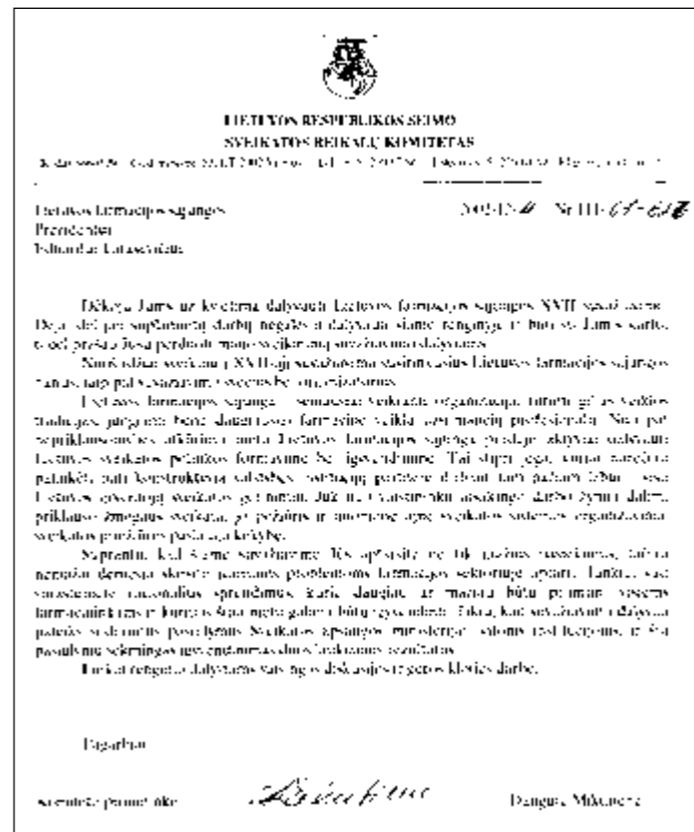
Nežinau, ar tos informacijos buvo per mažai. Esu rašiusi daugybę straipsnių, skaičiusi nemaža paskaitų. Bet dabar užaugo nauja karta, kuri galbūt negirdėjo, neskaitė. Tikslinga būtų leisti ne tik vaistinių augalų žinytus, vartojimo instrukcijas, bet ir knygas apie retuosius ir nykstančius augalus, vaistinių augalų rinkimo taisykles ir apribojimus. Kitaip tariant, svarbi ne tik kompetentingai parengta vartotojiško pobūdžio, bet ir augalų apsaugai skirta informacija. Galėtume išleisti retų augalų atvirukų komplektus, pašto ženklus ir pan. Tai padėtų, nors pagrindinė nepagarbaus elgesio su augalais priežastis glūdi žmogaus pasaulėžiūroje. Grobuonišką elgesį formuoja nežaboti poreikiai, verslo reikalai, o iš esmės dorovės ignoravimas. Sunku augalus apsaugoti. Jeigu medžiotojai kiškutį ar stirną ne laiku nušauna, žvejai ne laiku ir netinkamai žvejoja, jie žino, kad grėsia didelės baudos. O kas apgins, apsaugos augalus? Pavyzdžiui, plūduriuojantis agaras, dar kitaip vadinamas vandens riešutu, kuris savaimė augo Biržų rajone, Kilučių ežere, dabar jau išnykęs. Taip gali atsitikti ir su kitais augalais, jei atsainiai žiūrėsime į gėlių parduotuvėse pamerktas vandens lelijas, skėtinius bėžius, žibuokles, pakalnutės, paprastojo debesylo žiedynus, o turguje ramiai pirsime pataisų vainikėlius šventiniam stalui puošti.

Dabar populiariu laisvalaikį praleisti gamtoje, tačiau kaip elgiamės? Miškai nusėti šiukšlėmis, konservų dėžutėmis, vienkartiniais indais, popieriais. Jei jau grybauja žmogus, sunku praeiti, nenuspyrus netinkamo grybo, musmirės. Jei nereikalinga, neimk. Kam trypti, spardyti, rausti samanas? Viską gerkim, ką Dievas sukūrė. Kiekvienas sutvėrimas yra

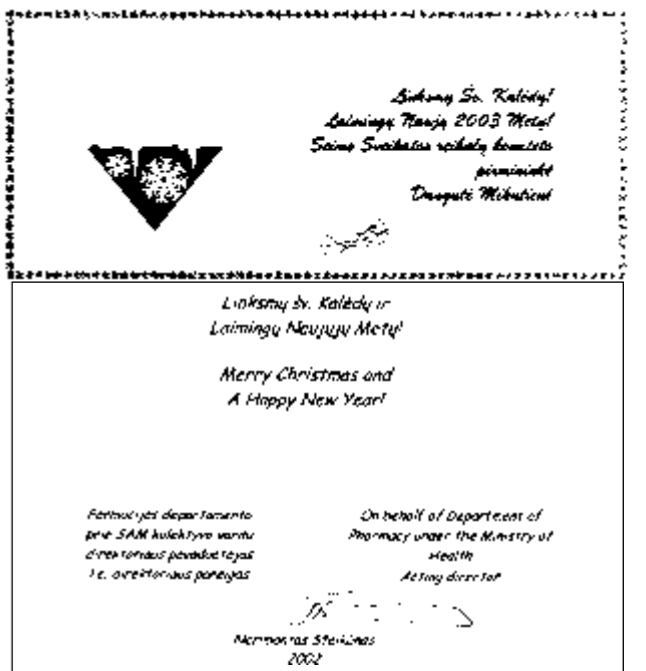
nepakartojamas kūrinys. Turiu kriauklių kolekciją. Kai paimi į rankas bet kurią kriauklę, gali tik stebėtis, koks unikalus gamtos kūrinys savo forma, spalva. Atrodytų, kam gi tam moliuskui toks grožis, įmantrūs raštai, spalvų žaismas? O ar žmogui mažiau to natūralaus grožio reikia?

12. Pabaigai norėtusi prisiminti vieną žymiausių XX a. antropologų Claude'ą Levi-Strausą, savo darbuose pabrėžiantį perversmą moksluose apie žmogų. Paklaustas apie jo santykį su gamta, jis pasakė, kad labai svarbu pamaloninti akis gamtos peizažu, stebėti jo pasikeitimus, augmeniją. „Ir nėra nė vieno augalo, lapelio, gėlės, kur kiek dėmesingai akiai neatrodytų tiesiog stebuklo kupinas šedevras...“ Kiekvienas augalas, net kiekviena žolytė botanikui mėgėjui užmina mįslių, kurioms įminti prireikia keletą kraują kaitinančio tyrimo valandų, pasitelkus dažniausiai senus vaistytojų veikalus. Šešiasdešimt dviejų tomų gamtamokslinis XIX a. pradžios žodynas, kurį prigludžiau savo sodyboje, yra mano mėgstamiausia knyga! Taigi, norisi tikėti, kad mūsų jaunoje kartoje atsiras vis daugiau tokių žmonių, kuriuos augalai dominos ne vien vartotojišku požiūriu, ne vien chemine sudėtimi, bet ir tuo, kad jie yra pasigėrėjimo vertas objektas, turintis savo pažinimo siekį. Dėkoju Jums už įdomų pokalbį, už Jūsų indėlį saugant Lietuvos augalus ir populiarinant vaistažolininkystę.

Audronė Grikštienė
 tel. 379 440, 8 286 41 310

LFS suvažiavimą pasveikino ir sėkmės 2003 metais mums palinkėjo Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė ir Farmacijos departamento prie SAM vadovas

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS
DEKRETAS
DĖL DARBO GRUPĖS FARMACINĖS VEIKLOS
IR JOS KONTROLĖS STRATEGINĖMS
NUOSTATOMS PARENGTI

2002 m. rugsėjo 5 d. Nr. 1882
Vilnius

1 straipsnis.

Siekdamas, kad būtų nustatytos skaidrios farmacinės veiklos ir jos valstybinės kontrolės taisyklės, sudarau šią darbo grupę:

Gintautas BARCYS, Etinių farmacijos kompanijų atstovybių asociacijos direktorius;

Albertas BERTULIS, Lietuvos farmacijos pramonės įmonių asociacijos prezidentas;

Algimantas BLAŽYS, Vaistų gamintojų asociacijos valdybos pirmininkas;

Gintaras DIDŽIOKAS, Lietuvos Respublikos Seimo narys;

Rasa JUKNEVIČIENĖ, Lietuvos Respublikos Seimo narė;

Jonas LIONGINAS, Lietuvos Respublikos Seimo narys;

Remigijus MIELINIS, Vaistų didmeninės prekybos įmonių asociacijos valdybos pirmininkas;

Guoda STEPONAVIČIENĖ, Laisvosios rinkos instituto viceprezidentė;

Gintaras ŠILEIKIS, Lietuvos Respublikos Seimo narys;

Vidmantas Jonas ŽILINSKAS, Sveikatos apsaugos ministerijos valstybės sekretorius.

Darbo grupės konsultantai:

Kazimieras GERJIMAS, Specialiųjų tyrimų tarnybos Operatyvinės veiklos valdybos skyriaus viršininkas;

Rimantas SANAJEVAS, Valstybės kontrolės Veiklos audito pirmo departamento direktorius.

2 straipsnis.

Prašyčiau šios grupės, bendradarbiaujant su valdžios, verslo ir kitomis institucijomis iki 2002 metų spalio 10 dienos parengti farmacinės veiklos ir jos kontrolės strategines nuostatas.

3 straipsnis.

Šis dekretas įsigalioja nuo jo pasirašymo dienos.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS
VALDAS ADAMKUS

PASIŪLYMAI DĖL FARMACINĖS VEIKLOS IR JOS KONTROLĖS STRATEGIJOS NUOSTATŲ

Vilnius, 2002-10-14

Darbo grupės tikslas – išnagrinėti esamos farmacinės veiklos ir jos kontrolės sistemos neskaidrumo ir neefektyvumo priežastis ir pasiūlyti, kaip jų išvengti.

Darbo grupė priėjo išvados, kad sistemos skaidrumo bei efektyvumo reikia siekti šiais būdais:

- 1) Sukurti maksimaliai paprastą ir skaidrią vaistų kompensavimo sistemą;
- 2) Vaistus registruoti laikantis visuotinai pripažintų tarptautinių taisyklių, tarp jų ir procesų viešumo;
- 3) Nustatyti biudžeto lėšų, skirtų kompensuojamiesiems vaistams, skyrimo principus;
- 4) Supaprastinti teisinį reglamentavimą, tinkamai paskirstyti administravimo institucijų funkcijas ir sustiprinti jų vidaus kontrolę;
- 5) Padėti vietinei farmacijos pramonei integracijos procese.

I. Vienoje iš svarbiausių farmacijos sričių – vaistų prekyboje – neskaidrumą lemia du, vienas su kitu susiję, veiksniai: lėšų, skirtų kompensuojamiesiems vaistams, limitas, sąlygojantis tik dalies vaistų kompensavimą, kas iškreipia natūralią paklausą ir pasiūlą. Visų vaistų kainos kompensavimo taisyklių taikymas paremtas administraciniais ribotų išteklių paskirstymo būdais (vaisto įtraukimas į sąrašus, kompensuojamosios dalies nustatymas, vaisto kainos reguliavimas ir pan.), todėl jas taikant neįmanoma išvengti subjektyvumo. Be to, pacientui mokant tik dalį kompensuojamojo vaisto kainos, paklausa nuolat auga. Pagrindinės priežastys, lemiančios dabartinės vaistų kompensavimo sistemos neefektyvumą ir neskaidrumą:

- a) vaistų kompensavimo principai;
- b) vaistų kainų reguliavimas;
- c) finansavimo neapibrėžtumas;
- d) painūs ir per daug reglamentuojantys įstatymai bei įstatymų lydymieji teisės aktai.

Darbo grupė siūlo išvardytas vaistų kompensavimo problemas spręsti šiais būdais:

1. Atsisakyti vaistų sąrašo, vaistus kompensuoti pagal ligų, kurių gydymas kompensuojamas, sąrašą.

2. Įtraukus ligą į sąrašą, kompensuojamais taptų visi registruoti vaistai, skirti šiai ligai gydyti, ir kompensuojami jie būtų vienodu procentu. Šios priemonės neleistų skirtingai traktuoti vaistų gamintojus ir jų produkciją, panaikintų didelę dalį prielaidų korupcijai, vartotojai turėtų didesnę vaistų pasirinkimą.

3. Pereinant prie naujo ligų gydymo kompensavimo modelio, didinti biudžeto dalį kompensuojamiesiems vaistams. Perėjimą atlikti dviem etapais: pirmajame

naudotis dabartiniu kompensuojamųjų vaistų sąrašu, antrajame - palaipsniui (atsižvelgiant į biudžeto dalies didėjimą) pereiti prie naujai siūlomo visų šalyje registruotų vaistų kompensavimo.

4. Ligos gydymui skirtų vaistų kompensavimo dydis turėtų priklausyti nuo biudžeto dalies, skirtos vaistams kompensuoti, ligos pavojaus asmeniui ir visuomenei bei paciento poreikio gauti efektyvų ambulatorinį gydymą.

5. Siekiant palengvinti naujos kompensavimo schemos pritaikymą bei suteikti daugiau lankstumo PSDF biudžetui, reikia įvesti daugiau kompensavimo lygių (be dabartinių 100, 80, 50 proc., – 90, 70, 60 proc.).

6. Įvesti vartotojo priemonę už visus kompensuojamuosius vaistus (tai skatintų racionaliau vartoti vaistus), tačiau jos dydis neturi atimti efektyvaus ir prieinamo ambulatorinio gydymo galimybes. Priemokos dydis turi būti nustatomas įvertinus gyventojų finansines galimybes. 100 procentu vaistus kompensuoti tik išskirtiniais atvejais, kai dėl tokio kompensavimo nekyla abejonių.

7. Siekiant pereiti prie įrodymais pagrįstų, šiuolaikinių gydymo metodų, remiantis užsienio šalių patirtimi, būtina sukurti naujų technologijų vertinimo mechanizmą, padėsianti išvengti neprognozuojamo ar nepagrįsto išlaidų augimo ir sudaranti prielaidas kompensuoti naujas gydymo technologijas (vaistus).

8. Derantis su gamintojais dėl kainų, atsižvelgti į vaistų kainas Europos Sąjungos šalyse, Latvijoje bei Estijoje ir siekti, kad gamintojo nustatyta kaina Lietuvoje nebūtų didesnė nei Europos Sąjungos šalių vidurkis.

9. Atskirai įvertinti trečiųjų asmenų paramos pacientams, perkantiems kompensuojamuosius vaistus, problemas, atsižvelgiant į tokius veiksnius: (1) šiuo metu dalis gamintojų, subsidijuodami paciento priemonę, iškreipia konkurenciją tarp gamintojų ir prekybininkų, atima iš vaistinių galimybę balansuoti pajamas, dėl to atsiranda didesnė bankroto rizika (ypač kaime), (2) tvarka, pagal kurią labdaros fondai ar kiti tretieji asmenys gali legaliai paremti pacientus, perkančius kompensuojamuosius vaistus, neprognozuojamai didina PSDF išlaidas, yra nepatraukli mokestiniu požiūriu.

II. Vaistų registracija - vienas iš svarbiausių veiksnių, užtikrinančių į Lietuvos rinką patenkančių vaistų saugumą ir patikimumą. Svarbiausios vaistų registracijos tobulinimo kryptys:

1. Sveikatos apsaugos ministerija turi pertvarkyti vaistų registravimo tarnybos vidinę struktūrą, atsisakyti besidubliuojančių funkcijų ir perteklinių struktūrų, už-

tikrinti, kad pavaldžiose įstaigose būtų laikomasi privačių ir viešųjų interesų derinimo.

Reikia sukurti vieningą tarnybos dokumentų tvarkymo sistemą, laiduojančią tarnybinės ir konfidencialios informacijos saugumą.

2. Vaistų registracijos mokesčių nustatyti atsižvelgiant į vaistų registracijos tarnybos šiai funkcijai atlikti patiriamas išlaidas.

3. Informaciją apie registruojamus vaistus padaryti prieinamą suinteresuotoms institucijoms ir įmonėms. Tuo tikslu sustiprinti tarnybos informacijos centrą.

4. Įdiegti atitinkančią tarptautinius reikalavimus duomenų apsaugos sistemą.

III. Tobulėjant technologijoms bei augant gyventojų poreikiams, lėšų, reikalingų vaistams kompensuoti, poreikis visose Europos Sąjungos šalyse taip pat nuolat auga, todėl būtina numatyti ir atitinkamus PSDF biudžeto formavimo principus.

1. Pastaraisiais metais mažėjantis PSDF biudžetas negali užtikrinti šiuolaikiško, efektyvaus ir prieinamo ambulatorinio gydymo vaistais.

2. Sekant Europos Sąjungos šalių sveikatos sektoriaus efektyvaus, prieinamo gydymo kompensuojamaisiais vaistais tendencijomis, Vyriausybei siūloma priimti nutarimą dėl PSDF biudžeto dalies kompensuojamiesiems vaistams didinimo principų, pastaruosius siejant su BVP.

3. Ligonų kasoms vėluojant atsiskaityti vaistinėms už kompensuojamuosius vaistus, pastarosios negali normaliai funkcionuoti. Sveikatos draudimo įstatymą būtina papildyti nuostata, kad VLK. privalo mokėti delspinigius.

4. Valstybė prisiima atsakomybę drausti biudžeto lėšomis atskiras žmonių grupes, tačiau į PSDF perveda gerokai mažiau, nei sumoka privalomuoju sveikatos draudimu besidraudžiantys asmenys. Siūlome įstatymu įteisinti valstybės įmokos už jos draudžiamus asmenis dydį, kuris turėtų būti apytiksliai lygus į PSDF sumokamų įmokų vidurkiui.

IV. Farmacijos departamentas yra farmacinę veiklą reglamentuojančių teisės aktų projektus rengianti institucija, o Valstybinės vaistų kontrolės tarnyba – jų įgyvendinimo kontrolės institucija.

1. Įvertinus šių institucijų veiklą, pažymėtini šie ypatumai:

Tarnyboms funkcionuojant atskirai: (1) atitinka valdymo ir kontrolės funkcijų atskyrimo principą, (2) atitinka PHARE projekto ekspertų rekomendacijas, (3) atitinka daugumos Europos Sąjungos valstybių patirtį.

Tarnybas sujungus: (1) būtų sutaupyta valdymo išlaidų, (2) Sveikatos apsaugos ministerija valdytų vieną instituciją.

Tarnybų sujungimo neigiama pusė: absoliučiai visas (PSDF įtakoiantis) farmacijos sektoriaus valdymas sute-

Ikiamas vienoje institucijoje.

2. Darbo grupės vieninga nuomone, tarnybų sujungimas nesuteiktų didesnio skaidrumo ir neužkirstų kelio korupcijai, ypač dėl farmacijos sektoriaus valdymo vienomis rankomis.

3. Sveikatos apsaugos ministerija, atsižvelgdama į siūlomus funkcijų pakeitimus ir siekdama supaprastinti farmacinės veiklos ir kontrolės reglamentavimą bei administravimą, turėtų parengti teisės aktų bei ministerijos ir jai pavaldžių institucijų funkcijų pasiskirstymo, institucijų struktūros tobulinimo projektus.

V. Siekiant sudaryti teisinės bei ekonomines sąlygas Lietuvos farmacijos pramonės ekonominiam efektyvumui, jos konkurencingumui, skirti lėšų 2001 m. balandžio 24 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 466 patvirtintoms Lietuvos farmacijos pramonės tarptautinės integracijos programoms ir priemonių planams 2001–2003 metams.

Darbo grupės nariai:

Gintautas BARCYS, Etinių farmacijos kompanijų atstovybių asociacijos direktorius

Albertas BERTULIS, Lietuvos farmacijos pramonės įmonių asociacijos prezidentas

Algimantas BLAŽYS, Vaistų gamintojų asociacijos valdybos pirmininkas

Gintaras DIDŽIOKAS, Lietuvos Respublikos Seimo narys
Rasa JUKNEVIČIENĖ, Lietuvos Respublikos Seimo narė
Jonas LIONGINAS, Lietuvos Respublikos Seimo narys
Remigijus MIELINIS, Vaistų didmeninės prekybos įmonių asociacijos valdybos pirmininkas

Guoda STEPONAVIČIENĖ, Laisvosios rinkos instituto viceprezidentė

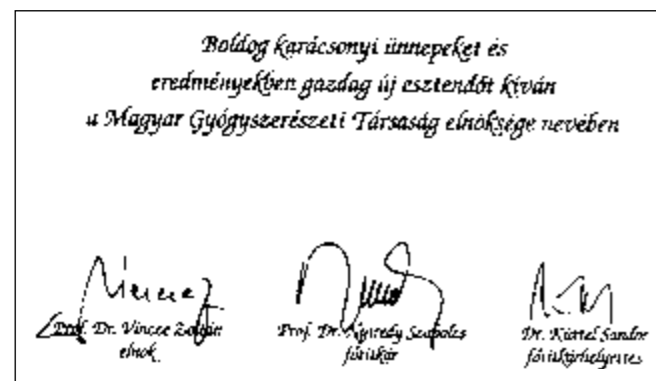
Gintaras ŠILEIKIS, Lietuvos Respublikos Seimo narys
Vidmantas Jonas ŠILINSKAS, Sveikatos apsaugos ministerijos valstybės sekretorius

Konsultantai:

Kazimieras GEROJIMAS, Specialiųjų tyrimų tarnybos Operatyvinės veiklos valdybos skyriaus viršininkas

Rimantas SANAJEVAS, Valstybės kontrolės Veiklos audito pirmojo departamento direktorius

Sėkmės 2003-aisiais mums linki kolegos iš Vengrijos

Lietuvos farmacijos sąjunga
RAŠTAS
Vaistinių asociacija "PROVIFARMA" 2003-01-07

Sveikatos apsaugos ministrui
Gerb. p. Konstantinui Romualdai Dobrovolskiui

Dėl visuomenės gamybinių vaistinių BAV statuso

Lietuvos farmacijos sąjunga ir Vaistinių asociacija "PROVIFARMA" gavo vaistinių laiškų dėl grėšiančio pavojaus Būtiną aprūpinimo vaistinių (BAV) statusui.

Vaistinėms suteikto BAV statuso garantas – 500 metrų spindulys nuo šio statuso neturinčios naujai besisteigiančios vaistinės. Daugelyje Europos valstybių nustatytas tam tikras atstumas naujai besisteigiančiai vaistinei nuo jau esančios vaistinės.

Galiojant BAV statusui, šalia visuomenės gamybinės vaistinės galėjo steigtis tik tokio paties profilio vaistinė, įsipareigojanti vykdyti jai nuostolingas, bet visuomenės sveikatinimui būtinas funkcijas:

Gaminti ektemporalius vaistus pagal gydytojų receptus;

Laikyti ir išdavinti etilo alkoholi;

Laikyti narkotines ir psichotropines medžiagas;

Organizuoti naktinį budėjimą ir kt.

Visos šios funkcijos reikalauja papildomų patalpų, įrangos ir darbuotojų. Tam reikalinga papildomų investicijų, kurių išvengia besisteigiančios negamybinės vaistinės. Pastarosios, nesusaistytos su BAV statusu, parduoda tik jau pelningus vaistus ir vaistinės asortimento prekes.

Todėl, panaikinus BAV statusą, būtų įtvirtintos nevienodos tarp vaistinių konkurencijos sąlygos.

Gerb. Ministre, Lietuvos farmacijos sąjunga ir Vaistinių asociacija „PROVIFARMA“ negali sutikti su tuo, kad ignoruojami žmogaus interesai, ypač kai jie susiję su žmogaus sveikata. Daugelyje Lietuvos miestų ir miestelių yra tik po vieną BAV statusą turinčią vaistinę, kuriai, jo atsisakius, pablogėtų gyventojų medikamentinis aprūpinimas.

Prašome **neatšaukti BAV statuso galiojimą**, nes jo veikimas sukeltų vaistų neprieinamumo gyventojams problemų, **arba atidėti BAV statuso panaikinimo terminą** iki tol, kol bus nustatyta kita tvarka, įpareigojanti visas vaistines atlikti vaistinės veiklai priklausančias funkcijas.

Pagarbiai,

Lietuvos farmacijos sąjungos Vaistinių asociacijos
Prezidentas „PROVIFARMA“
Prof. Eduardas Tarasevičius Direktorė
Janina Urbienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS AP-
SAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL REIKALAVIMŲ VAISTINĖMS PATVIRTINIMO

2003 m. sausio 7 d. Nr.V-7
Vilnius

Vadovaudamasis 2002 m. lapkričio 28 d. Konkurencijos tarybos nutarimu Nr. 134 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. spalio 8 d. įsakymo Nr. 523 „Dėl sveikatos apsaugos ministro 1999 m. spalio 15 d. įsakymo Nr. 450 „Dėl reikalavimų vaistinėms ir būtiną aprūpinimo vaistinės statuso suteikimo tvarkos patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Inf. pranešimai, 2002, Nr. 93-491),

1. T v i r t i n u Reikalavimus vaistinėms (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai:

2.1.1. išduoti vaistinėms pažymas dėl įmonės (jos filialų) patalpų ir įrenginių tinkamumo farmacinei veiklai, vadovaujantis šiuo įsakymu patvirtintais Reikalavimais vaistinėms;

2.1.2. registruoti naujai steigiamas vaistines ir jų filialus bei konsultuoti vaistines dėl keliamų reikalavimų.

3. L a i k a u netekusiais galios:

3.1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. spalio 15 d. įsakymą Nr. 450 „Dėl reikalavimų vaistinėms ir būtiną aprūpinimo vaistinės statuso suteikimo tvarkos patvirtinimo“;

3.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. spalio 8 d. įsakymą Nr. 523 „Dėl sveikatos apsaugos ministro 1999 m. spalio 15 d. įsakymo Nr. 450 „Dėl reikalavimų vaistinėms ir būtiną aprūpinimo vaistinės statuso suteikimo tvarkos patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“.

4. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti ministerijos sekretoriui Eduardui Bartkevičiui.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS
KONSTANTINAS ROMUALDAS DOBROVOLSKIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2003 m. sausio 7 d. įsakymu Nr.V-7

REIKALAVIMAI VAISTINĖMS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie reikalavimai taikomi visoms vaistinėms nepriklausomai nuo nuosavybės formos.

2. Dokumente vartojamos sąvokos:

2.1. **visuomenės vaistinė** – vaistinė, kurioje laikomi, kontroliuojami ir parduodami vaistai bei vaistinės asortimento prekės gyventojams, sveikatos priežiūros įstaigoms, kitoms įstaigoms bei įmonėms, neturinčioms licencijos užsiimti farmacine veikla, bei vykdomi privalomi Sveikatos apsaugos ministerijos įpareigojimai aprūpinant gyventojus vaistais;

2.2. **visuomenės gamybinė vaistinė** – visuomenės vaistinė, kuri gamina ektemporalius vaistus ir vaistinės vidaus paruošas;

2.3. **ligoninės vaistinė** – sveikatos priežiūros įstaigos (įmonės) padalinys, kuriame laikomi, kontroliuojami, išduodami vaistai ir vaistinės asortimento prekės tai pačiai sveikatos priežiūros įstaigai (įmonei) bei vykdomi privalomi Sveikatos apsaugos ministerijos įpareigojimai aprūpinant sveikatos priežiūros įstaigas (įmones) vaistais;

2.4. **ligoninės gamybinė vaistinė** – ligoninės vaistinė, kuri gamina ektemporalius vaistus ir vaistinės vidaus paruošas;

2.5. **labdaros vaistinė** – vaistinė, kurioje laikomi labdaros būdu išduodami vaistai ir medicinos pagalbos priemonės (be teisės prekiauti);

2.6. **oficina** – vaistinės patalpa, kurioje parduodami (išduodami) vaistai ir kitos vaistinės asortimento prekės gyventojams;

2.7. **pirminis vaistinės filialas** – pagal vaistinės įgaliojimą veikiantis padalinys, kuriam keliami tokie patys reikalavimai kaip jį įsteigusiai vaistinei;

2.8. **antrinis vaistinės filialas** – pagal vaistinės įgaliojimą veikiantis padalinys, kuriam keliami mažesni reikalavimai negu vaistinei, ir vykdomi siauresnę vaistinės veiklą:

2.8.1. vaistus ir vaistinės asortimento prekes gauna tik iš jį įsteigusios vaistinės ar pirminio vaistinės filialo,

2.8.2. laiko mažesnes vaistų ir vaistinės asortimento prekių atsargas,

2.8.3. savarankiškai nevykdo vaistų ir vaistinės asortimento prekių kainodaros,

2.8.4. negali laikyti ir parduoti (išduoti) narkotinių vaistų,

2.8.5. nevykdo ektemporalinių vaistų ir vaistinės vidaus paruošų gamybos.

II. REIKALAVIMAI VAISTINĖMS IR JŲ PATALPOMS

3. Antrinį vaistinės filialą galima steigti tik tame pačiame rajone, kuriame yra jį steigianti vaistinė ar jos pirminis filialas.

4. Planuojamos steigti vaistinės ar jos filialo adresas registruojamas Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos teritorinėje Farmacijos įmonių inspekcijoje prieš pradėdant vaistinės įrengimą. Registravimo metu gali būti raštu suteikiama informacija apie planuojamos steigti vaistinės ar jos filialo patalpų atitikimą vaistinėms keliamiems reikalavimams. Kilus ginčui dėl vaistinės atitikimo keliamiems reikalavimams, pareiškėjas turi teisę kreiptis į Sveikatos apsaugos ministerijos farmacinės veiklos licencijavimo komisiją. Farmacijos įmonių inspekcija turi teisę skelbti steigiamos vaistinės adresą, įsiregistravusios įmonės pavadinimą ir registravimo datą tik valstybės institucijoms, kontroliuojančioms farmacinę veiklą.

5. Bendro vaistinės patalpų ploto normatyvai, neįskaitant vaistų gamybos laboratorijos ploto:

5.1. visuomenės vaistinės ar pirminio filialo bendras patalpų plotas – ne mažesnis kaip 60 kv. m;

5.2. visuomenės vaistinės kaimo vietovėse ar pirminio filialo kaimo vietovėse, labdaros vaistinės ar antrinio filialo bendras patalpų plotas – ne mažesnis kaip 30 kv. m;

5.3. mažiau kaip 200 lovų ligoninės vaistinės bendras plotas – ne mažiau kaip 40 kv. m;

5.4. daugiau kaip 200 lovų ligoninės vaistinės bendras

- plotas – ne mažesnis kaip 60 kv. m;
- 5.5. daugiau kaip 400 lovų ligoninės vaistinės bendras plotas – ne mažesnis kaip 80 kv. m;
- 5.6. daugiau kaip 800 lovų ligoninės vaistinės bendras plotas – ne mažesnis kaip 100 kv. m;
- 5.7. daugiau kaip 1000 lovų ligoninės vaistinės bendras plotas – ne mažesnis kaip 120 kv. m.
6. Jei Sveikatos apsaugos ministerija įpareigoja vaistinę (jos filialą) vykdyti tam tikras funkcijas, vaistinės (jos filialo) patalpos turi būti atitinkamai įrengtos.
7. Vaistinės (jų filialai) steigiamos negyvenamosiose patalpose.
8. Draudžiama steigti visuomenės vaistines (jų filialus) tame pačiame pastate ir tuo pačiu adresu, kuriuo jau įsteigta visuomenės vaistinė ar jos filialas, išskyrus atvejus, kai šios visuomenės vaistinės ar jos filialo licencija negalioja.
9. Visos vaistinės patalpos turi būti vienoje to paties pastato vietoje.
10. Vaistinėje (jos filiale) turi būti šios patalpos:
- 10.1. oficina arba sveikatos priežiūros įstaigų aptarnavimo patalpa;
- 10.2. vaistų bei kitų vaistinės asortimento prekių atsargų patalpa;
- 10.3. administracinės ir buitinės patalpos.
11. Reikalavimai vaistinės oficinai:
- 11.1. turi turėti atskirą įėjimą;
- 11.2. turi būti įrengta tik pirmame pastato aukšte, išskyrus sveikatos priežiūros įstaigose steigiamas vaistines;
- 11.3. prieinama neįgaliesiems;
- 11.4. turi turėti natūralų apšvietimą;
- 11.5. vaistinės oficinai, neįskaitant atskirų skyrių, ploto normatyvai:
- 11.5.1. visuomenės vaistinės ar pirminio vaistinės filialo oficinai – ne mažesnis kaip 25 kv. m;
- 11.5.2. visuomenės vaistinės kaimo vietovėse ar pirminio filialo kaimo vietovėse, labdaros vaistinės ar antrinio vaistinės filialo oficinai – ne mažiau kaip 15 kv. m;
- 11.6. jei vaistinė (jos filialas) prekiauja arba ketina prekiauti optikos prekėmis ar veterinarinės vaistais, eksploatuoti daug kitų Sveikatos apsaugos ministerijos leidžiamų vaistinės asortimento prekių, turi būti įrengti atskiri šių prekių skyriai;
- 11.7. oficine, matomoje vietoje, pakabinama vaistinės licencijos užsiimti farmacine veikla kopija, vaistinės filiale – filialo licencijos kopija.
12. Vaistų gamybos laboratorijos patalpoms priskiriama:
- 12.1. vaistų gamybos patalpa ar specialiai įrengta vieta vaistų gamybos patalpoje;
- 12.2. vaistų tyrimo patalpa ar specialiai įrengta vieta vaistų gamybos patalpoje;
- 12.3. vaistinės indų paruošimo patalpa ar specialiai įrengta vieta vaistų gamybos patalpoje;
- 12.4. sterilių vaistų arba aseptinės gamybos patalpa su priešboksio ar laminarine spinta, ar specialiai įrengta vieta vaistų gamybos patalpoje;
- 12.5. destiliacinė ar specialiai įrengta vieta vaistų gamybos patalpoje;
- 12.6. sterilizavimo patalpa ar specialiai įrengta vieta vaistų gamybos patalpoje.
13. Administracinėse ir buitinėse patalpose negali būti iš tiekėjų priimami bei laikomi vaistai, skirti parduoti.

14. Vaistai ir vaistinės medžiagos, specialios medicininės paskirties maisto produktai turi būti laikomi atskirai nuo kitų vaistinės asortimento prekių, taip pat atskirai nuo veterinarinės vaistų.
15. Vaistai ir vaistinės medžiagos, specialios medicininės paskirties maisto produktai turi užimti ne mažiau nei du trečdalius vaistinės oficinai eksponuojamo ploto.
16. Jei naujai steigiamas vaistinė (jos filialas) atitinka šiuos vaistinėms keliamus reikalavimus bei bendrus higienos reikalavimus, Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos Farmacijos įmonių inspekcija išduoda nustatytos formos pažymą, patvirtinančią, kad įmonės (jos filialų) patalpos ir įrenginiai tinka farmacinei veiklai. Pažyma galioja 3 mėnesius.

PASKIRTAS FARMACIJOS DEPARTAMENTO PRIE SAM DIREKTORIUS

Nuo 2003 m. sausio 31 d. Farmacijos departamento prie Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriumi pradeda dirbti Linas Mažeika.

Į šias pareigas jį paskyrė Sveikatos apsaugos ministras Konstantinas Romualdas Dobrovolskis, atsižvelgęs į L. Mažeikos prašymą ir konkurso rezultatus.

Konkursas laisvai įstaigos vadovo pareigybei užimti, kuriame dalyvavo du pretendentai, įvyko sausio 24 dieną. Konkurso laimėtojas Linas Mažeika surinko 18,3 balo iš 20 galimų (išlaikiusiu egzaminą laikomas pretendentas, surinkęs daugiau kaip 10 balų).

Linas Mažeika iki šiol dirbo Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie SAM Farmacinės veiklos akreditavimo ir monitoringo komisijos pirmininku.

RYŠIŲ SU VISUOMENE SKYRIUS
Vedėjas Virginijus Kizas

Sėkmės 2003-siais mums linki kolegos iš Latvijos

Knyga apie farmacininkų kalinių ir tremtinių kančias kalėjimuose ir lageriuose

*Jeį po amžių kada skaudūs pančiai nukris
Ir vaikams užtekės nusiblaivęs dangus,
Mūsų kovos ir kančios, be ryto naktis –
Ar jiems besuprantamos bus?*

Maironis, 1895 m.

Tai eilutės iš knygos „Lietuvos farmacija. II tomas (Lietuvos farmacininkų erškėčių keliai)“. Knygos autorė socialinių mokslų daktarė, provizorė Regina Stonkutė-Žukienė. Redaktorius habilituotas medicinos mokslų daktaras, profesorius Eduardas Tarasevičius, kalbos redaktorius Gintaras Bleizgys, maketavo Aleksandras Švedas, talkino provizorė Jadvyga Mikalauskienė. Knyga „Lietuvos farmacininkų erškėčių keliai“ buvo pristatyta Lietuvos farmacijos sąjungos XVII suvažiavime, Vilniuje. Pristatė knygos autorė Regina Žukienė. Tai dar spaustuvės dažais kvepianti knyga. Spausdino UAB „Epaisas“ Kaune, tiražas 800 egzempliorių.

Knygoje surinktos 220 farmacininkų, farmacijos magistrų, provizorių, chemikų vaistinininkų, vaistinininkų ir provizorių padėjų, vaistinininkų praktikų, studentų farmacininkų, vaistinės mokinių, nukentėjusių nuo karų ir Lietuvos okupacijų, biografijos.

Farmacininkai, humaniškos profesijos žmonės, visada buvo aktyvi visuomenės dalis. Carizmo metais jie kovojo už lietuvių, Nepriklausomybės kovų laikotarpiu kartu su kitais Lietuvos savanoriais kovėsi frontuose, gynė lietuvių teises okupuotame Vilniaus krašte. Tarpukario Lietuvoje kūrė ir stiprino valstybę, už tai patyrė sovietinės valdžios – stalinizmo represijas. Pokario metais rėmė partizanus, dalyvavo rezistencinėje kovoje, dėl to buvo kalinami lageriuose, tremiami iš Lietuvos. Tremtinių vaikai siekė mokslo, baigė mokyklas ir įsigijo specialybes.

Ši knyga – tai pagarbos ženklas farmacininkams ir visiems Lietuvos žmonėms, kentėjusiems ir žuvusiems dėl Lietuvos laisvės ir Nepriklausomybės. Taip rašoma knygoje.

Knygos pirmuosiuose puslapiuose habil. dr., profesorius Eduardas Tarasevičius rašo apie knygos autorę Reginal Stonkutę-Žukienę, provizorę, socialinių mokslų daktarę. Tikslai gerbiamos R. Žukienės triušo dėka ši knyga išvydo pasaulio šviesą. 1998 m. ji su provizoriumi A. Kostiukevičiumi parašė ir išleido knygą „Lietuvos farmacija. I tomas. Žymiausieji Lietuvos farmacininkai“.

Knygos „Lietuvos farmacija“ antrojo tomo „Lietuvos farmacininkų erškėčių keliai“ parengimas ir išleidimas – tai didžiulis darbas. Pasak provizorės R. Žukienės, tai trijų metų darbas. Skaitant farmacininkų biografijas, kitą prisiminimų medžiagą, surastą įvairiuose archyvuose, prisimena knygos autorė, kad dažnai suspausdavo širdį, net naktimis negalėdavo užmigti, akys sudrėkdavo nuo ašarų. Net sunku įsivaizduoti, kiek žmogus galėjo iškentėti: šaltį, badą, patyčias. Visa tai atsispindi farmacininkų biografijose, pasakojimuose, atsiminimuose. Knygoje surinktos žinios, įvairių žmonių biografijos atskleidžia Lietuvos nueitą kančių kelią ir farmacininkų sudėtas aukas ant Tėvynės laisvės aukuro.

Pirmajame skyriuje pateikiamos biografijos farmacininkų, nukentėjusių dėl lietuvių puoselėjimo, dėl carinės Rusijos kritikos ir reikalavimų pagerinti vaistinių darbuotojų darbo sąlygas, už lietuviškos spaudos platinimą carinėje

Rusijoje, dalyvavusių Nepriklausomybės kovose ir kovojusių už lietuvių teises lenkų okupuotame Vilniaus krašte.

Antrajame skyriuje – žuvusių ir kalėjusių koncentracijos stovyklose vokiečių okupacijos (1941–1944) metais biografijos.

Trečiajame skyriuje – bolševikų ir stalinizmo represijų aukų biografijos.

Ketvirtajame – biografijos tų farmacininkų, kurie, bijodami sovietinių represijų, 1944 m. pasitraukė iš Tėvynės ir gyvena užsienyje.

Knygoje konkrečiai išvardintos pagrindinės Lietuvos farmacininkų kalinimo ir tremties vietos; lietuviai tremtiniai, baigę farmacijos mokslo įstaigas Sibire ir kitose Rusijos vietose; taip pat nurodyti šaltiniai, archyvai, literatūra, pavardės.

Knygoje rašoma: „Farmacininkų, kalinių ir tremtinių kalinimo ir tremties vietų geografija plati: Komija ir Sibiras, Vidurinė Azija ir Tolimieji Rytai, Altajaus kraštas ir Lenos žiotys prie Šiaurės Ledjūrio, vasaros karščiu alsuojantis Kazachstanas ir speigu stingdantis Norilskas, Igarka, Uralo kalnai... Daugelyje šių vietų ir šiandien ilsisi mūsų profesijos brolių ir seserų palaikai... Negalėjome surinkti visų nukentėjusiųjų farmacininkų biografijų, nes nėra jų statistikos. Praėjus daugiau nei pusei amžiaus daugelio vardus pridengė užmaršties dulkės, buvo sunku gauti net ir jaunesnės kartos farmacininkų, su tėvais vaikystėje ištremtų ir daug vargo patyrusių tolimoje, atšiaurioje Sibiro žemėje, autobiografijas. Vienų negalėjome surasti, kiti nenorėjo prisiminti kančių, kai kuriuos vis dar slegia baimės šešėlis...“

Tikimės, kad ši knyga bus indėlis į mūsų krašto farmacijos istoriją. Neturi būti pamirštos ankstesniųjų kartų patirtos kančios, gyvenimo išbandymai, jų humaniškas darbas ir pasiaukojimas žmogui ir Tėvynės labui, laisvei ir Nepriklausomybei.

Tegul bus atminimo ir pagarbos Jiems ženklas. Tikiuosi, kad ši knyga pasitarnaus ir būsimoms farmacininkų kartoms“ (Pratarmė).

Knygoje pareikštos padėkos Rėmėjams: UAB „Berlin Chemie Menarini Baltic“, UAB „Tamro“, UAB „Medicata filia“, UAB „Entafarma“, Tremtinių grįžimo pagalbos fondui, UAB „Šeškinės vaistinė“, Vaistinių asociacijai „Provifarma“, profesorei Janei Budreikienei, profesoriumi Emanueliui Jarašiūnui, provizoriams: Teresei Ašembergienei, Adelei Jusaitienei, Kęstučiui Stumbriui, Antaninai Rulinskienei, Liudvikui Rulinskui.

Verčiant knygos „Lietuvos farmacininkų erškėčių keliai“ puslapį po puslapio, skaitant žmonių biografijas, jų likimus ir kančias lageriuose ir tremtyje, širdis pradeda virpėti ir susimąstai, kiek daug žmogui reikėjo iškentėti: ir badą, ir šaltį, ir pažeminimą, ir negalias, ir nostalgiją, o daugelis ir liko amžiams tolimuose kraštuose. Verta knygą perskaityti kiekvienam, ne tik farmacininkui. Už šią knygą esame dėkingi dr. Reginali Žukienei ir prof. Eduardui Tarasevičiui.

Liudvikas Rulinskas, provizorius,
Šiauliai

Provizorius rašo prisiminimus

*Vaiskus ruduo, lapus nešioja vėjas,
O Dieve, kaip graudu į tėviškę parėjus!
Jau nebelaukia motinos skara balta balta.
Kieme svirtis negirgžda, nes šulinio nebėra,
Nebematau trobos ir slenksčio, durų atvertų,
Net basos kojos nebeatrenka takų.*

*Brendu per varnalėšų, piktžolių laukus,
O akys vis dar ieško: kas primins namus?
 Matau dvi liepas, uosį atokiau,
 Kurios vaikystėje su broliu sodinau.
 Lyg sargai stovi čia, aš glosčiau jų šakas
 Tartum brangių tėvų sudiržusias rankas...*

Tai jaudinančios eilutės iš provizoriaus Vytauto Sedelskio knygos „Prisiminimų kritasiai“ pirmosios dalies. Knygą išleido Debeikiečių bendrija. Knygos rėmėjai: Debeikiečių bendrija ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerija. Knyga išleista 500 egz. tiražu. Spausdino D. Matiuko individuali įmonė Vilniuje. Knygos autorius Vytautas Sedelskis dėkoja redaktorėms Ramutei Peteriabienei, Sigutei Brazaitytei, taip pat Linui Turauskui, Linai Bagdonienei, Norai Randarčikaitei ir Violetai Kazemekaitienei, padėjusiems parengti knygą. Dailininkas J. Maciulevičius.

Knyga 172 puslapių, 3 dalių: „Peštiniai, kur niekas nesipešė“, „Iš jo artojo nebus“ ir „Vaistinininko metai“.

Knygos pirmoje dalyje „Peštiniai, kur niekas nesipešė“ provizorius Vytautas Sedelskis labai nuoširdžiai ir gražiai aprašo Peštynių kaimą, kuriame Onos ir Povilo Sedelskių šeimoje užaugo penki vaikai: du broliai – Juozas ir Vytautas, trys seserys: Elena, Vida Bronė ir Zosė Zita. Jautriai ir įtikinamai aprašomas kaimo žmonių gyvenimas, paprastas, o kartais ir labai sudėtingas, sunkus, papročiai, žmonių išsikėlimas į vienkiemius, dvaro žemių išdalinimas, artimųjų bei giminių gyvenimas. Provizorius V. Sedelskis rašo: „Narpliodamas prisiminimų pyne, einu keliais, kurie mena

jaunystės dienas. Suklupęs prie buvusio gimtinės slenksčio, nulenkiau galvą tiems, kurie statė ir kūrė tam, kad gyventume mes“. Provizorius V. Sedelskis su didele meile aprašo savo tėvų gyvenimą, gimtojo kaimo žmonių išgyvenimus, artimųjų ir giminių tarpusavio santykius.

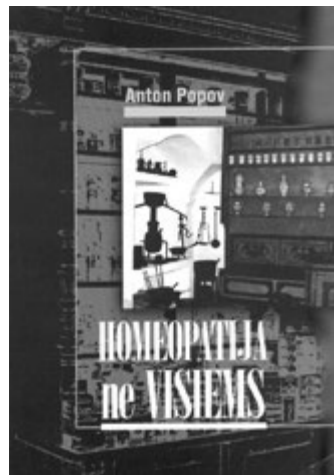
Knygos antroje dalyje „Iš jo artojo nebus“ autorius labai plačiai ir gražiai aprašo mokslus Anykščių progimnazijoje, kurią baigė 1945 metais. Vytauto Sedelskio aštuntos klasės auklėtojas buvo Antanas Žukauskas-Vienuoelis. Jo pavyzdžiu Vytautas Sedelskis irgi pasirinko farmaciją. Mokėsi Vilniaus universiteto Medicinos fakultete. 1949 metais jis baigė universitetą ir gavo provizoriaus diplomą. Įsigijęs farmacinininko specialybę, dirbo įvairių darbų vaistinėse, taip pat vadovaujantį darbą. Pradžioje dirbo Krekenavos vaistinėje, po to – Vyriausiojoje farmacijos valdyboje (VFFV) Vilniuje, VFFV Panevėžio kontoroje, vėliau – VFFV Šiaulių kontoroje. Ketveri metai atitarnauti kariuomenėje Čitoje prie Mongolijos sienos. Įdomiai aprašo darbą Druskininkų vaistinėje, kurią įrengė ir dirbo vedėju. Septynerius metus dirbo VFFV Klaipėdos tarprajoninės kontoros valdytoju. Tačiau tuo vaistinininko veikla nesibaigė. Bendraudamas su Vytautu Sedelskiu, įsitikinau, kad prisiminimai apie farmacinį darbą rašomi ir toliau, tikslinamos datos, žmonių pavardės, prisimenamos įvairios gyvenimo situacijos ir pan. Neabejoju, kad artimiausiu metu pasirodys antroji ir trečioji šios knygos dalys.

Provizorius Vytautas Sedelskis labai gerai žinomas ne tik Kaune ir Vilniuje, bet ir visoje Lietuvoje. 2003 m. gruodžio 12 dieną švęsiantis 75-įjį gimtadienį, jis kupinas energijos, entuziazmo ir įvairių gerų sumanymų ir toliau rašyti prisiminimus. Rašyti yra apie ką. Juk beveik 20 metų vadovavo VFFV Kauno tarprajoninei kontorai, kiek daug įrengė gražių vaistinių.

Aš su dideliu įdomumu perskaičiau provizoriaus Vytauto Sedelskio knygos „Prisiminimų kritasiai“ pirmąją dalį. Knygoje gausu nuotraukų: vaikystės, mokslo bei darbo. Tai įdomi knyga ne tik vaistinininkams, bet ir kiekvienam skaitytojui. Norėčiau palinkėti provizoriui Vytautui Sedelskiui kūrybinės sėkmės, toliau rašant prisiminimus apie kilnų vaistinininko darbą.

Provizorius Liudvikas Rulinskas, Šiauliai

Nauja knyga apie homeopatiją

Perskaitęs šios knygos rankraštį įsitikinau, kad skaitytojui į rankas pateks neeilinis kūrinys. Šios knygos autorius, baigęs medicinos mokslus universitete, dešimtmetį dirbęs chirurgo prie operacinio stalo, perpratęs medicinos mokslo panašumus ir trūkumus, turėdamas jautrią poeto sielą, pabandė taip perteikti savo mintis apie homeopatiją, kad jos būtų suprantamos ir pacientui, ir gydytojui homeopatui. Į

lietuvių kalbą per pastarąjį dešimtmetį išversta nemažai vokiečių ir prancūzų autorių homeopatijos vadovų ar žinytų. Mat šiose šalyse homeopatija turi senas tradicijas. A. Popovas, gerai išstudijavęs Europos šalių

homeopatijos patirtį, pateikė savo originalų požiūrį į homeopatiją kaip gydymo metodą, į pacientus ir ligų simptomus, į sveikatą ir ligas, į homeopatinį vaistų skyrimo būdus. Autorius, turėdamas ir literato talentą, labai suprantama forma pataria pacientui, kaip apžvelgti savo ligos ar negalavimo simptomus, supažindina su homeopatinį vaistų ypatumais, nurodo atvejus, kada reikėtų kreiptis į gydytoją homeopatą. Vertinga bus skaitytojui susipažinti ir su homeopatinį terminų žodyne, ir su paciento dienašaučio ištrauka.

Knygos dalis, pavadinta „repertoriumas“ arba simptomų vadovas, ypač naudinga gydytojams homeopatams bei farmacijos specialistams, nes čia išsamiai aprašytos pagrindinės patologinės situacijos bei išvardyti homeopatiniai vaistai, kurie vartojami esant tam tikroms patologijoms.

Reikia tikėtis, kad ši knyga padės surasti atsakymus į daugelį iškilusių klausimų ir pacientams, ir gydytojams homeopatams, padės sėkmingiau taikyti homeopatijos gydymo metodo sukauptą patirtį, taip pat tai bus svarus argumentas, norint įgyvendinti Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) skelbiamą lozungą „Sveikatai išsaugoti turi būti panaudoti visi resursai“.

Prof. habil. dr. Eduardas Tarasevičius

Selenas – puiki priemonė organizmo apsaugai

Mineralinių medžiagų, mikroelementų reikšmė sveikatai pakankamai įrodyta. Daug jų gauname su maistu, o pastaruoju metu vis daugiau su papildais. Tačiau, kaip rodo mitybos tyrimai, dauguma Lietuvos gyventojų vartoja nepilnavertę maistą, neracionali mityba, kuri neužtikrina visų būtinų medžiagų poreikio.

Mineralai ir mikroelementai organizmui labai svarbūs. Didžiausia problema ta, kad, net ir gerai subalansavus mitybą, su maistu neįmanoma gauti sveikatai reikalingo seleno kiekio. Selenas slopina laisvųjų radikalų susidarymą organizme. Selenui būdingas antioksidantinis veikimas. Selenuo veiksmingumas stiprėja, kai organizme daug vitamino E. Jis veikia kaip antikancerogeninė medžiaga. Tyrimais įrodyta, kad, jei mitybą papildytų selenuo preparatai, vėžinių susirgimų sumažėtų 70 procentų.

Organizme selenuo yra 3–30 mikrogramų. Literatūroje nurodoma, kad dienos dozė yra 20–100 mikrogramų. Augaluose selenuo nėra. Maisto papildus Lietuvoje vartoja 10% gyventojų, o JAV – 80%. JAV gyventojai su maisto papildais selenuo gauna pakankamai.

Selenuo organinius junginius organizmas įsivavina geriau. Selenas didina atsparumą įvairioms ligoms, stiprina organizmo imunitetą, atitolina senatvę. Selenas pasišalina per inkstus. Selenuo kieki organizme galima nustatyti kojų naguose.

Labai plačiai apie seleną, kaip puikią priemonę organizmo apsaugai, kalbėta tarptautinėje konferencijoje tema „Sveikata ir maisto papildai“, Vilniuje. Pranešimą apie seleną konferencijoje skaitė Vilniaus universiteto med. dr., doc. Rimantas Stukas. Konferenciją Operos ir baleto teatre organizavo Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Bendrosios medicinos praktikos ir slaugos katedra bei Bendrosios praktikos gydytojų draugija. Konferencijos generalinis rėmėjas Pharma Nord (Danija) – viena Europos maisto papildų gamybos lyderių. Renginys skirtas bendrosios praktikos, vidaus ligų, slaugos specialybių gydytojams, gydytojam reumatologams bei dietologams. Konferencijoje buvo plačiai kalbama apie seleną ir kitus antioksidantus, taip pat apie konjuguotą linolo rūgštį bei gliukozamino sulfatą – vienus svarbiausių maisto papildų, palaikančių natūralią organizmo apsaugą nuo ligų bei senėjimo proceso.

Konferencijoje pranešimus skaitė mokslininkai iš Danijos, Švedijos ir Lietuvos.

Prof. D. Kalibatiene, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Bendrosios medicinos ir slaugos katedros vedėja, pradėdama konferenciją, nuoširdžiai pasveikino gausiai susirinkusius iš visos Lietuvos konferencijos dalyvius. Būtų labai puiku, jeigu būtų galima sustabdyti senėjimo procesą, taip pat ir išvengti kai kurių ligų, kurios dažnai pasireiškia bėgant metams. Galbūt tai yra įmanoma? Mokslininkų nuomone, ilgesnio bei sveikesnio gyvenimo paslaptis slypi antioksidantuose – grupėje visiškai natūralių medžiagų, apsaugančių organizmą ląsteles nuo pažeidimo. Vis daugiau mokslininkų ir gydytojų tvirtina, kad, vartojant natūralius preparatus – maisto papildus, įmanoma užkirsti kelią senėjimui bei kai kuriems susirgimams. Mokslininkų nuomone, maisto papildų populiarumas pasaulyje didėja.

Visų dalyvių dėmesį patraukė Lundo universiteto (Švedija) mokslų daktaro, profesoriaus Jan Wedstein pranešimas: „Konjuguota linolo rūgštis – lieknėsnis bei sveikesnis kūnas“. Ši medžiaga pirmą kartą buvo aptikta 1979 metais. Mokslininkai jau atrado naują ir labai efektyvią priemonę, kuri padeda atsikratyti nereikalingos riebalų masės bei padidinti liesą raumenų masę.

Konjuguota linolo rūgštis – natūrali riebalų rūgštis, kuri blokuoja maisto riebalų patekimą į riebalų ląstelių depo. Profesorius plačiai kalbėjo apie jos veikimo mechanizmą žmogaus organizme, supažindino su studijomis, kurios įrodo antikancerogeninį bei stiprinantį šios rūgšties poveikį į imuninę sistemą.

Kauno medicinos universiteto klinikų Reumatologijos klinikos vadovė doc. Asta Baranauskaitė kalbėjo apie terapinius bei profilaktinius gliukozamino vartojimo aspektus, naujausius mokslinius tyrimus, pernai metais spausdintus moksliniuose žurnaluose.

Senovės graikų mokslininkas Sokratas sakė: „Gyvename, kad valgytume, o valgome, kad gyventume“. Sveikata privalome rūpintis, nelaukdami, kol susirgsime.

Taip pat konferencijos dalyviai žiūrėjo Džiuzepe Verdi operą „Nabukas“.

Konferencijoje dalyvavo per 1000 dalyvių. Konferencija buvo įdomi ir turininga, už ką esame dėkingi jos organizatoriams. Konferencijoje dalyvavo ir nemaža šiauliečių gydytojų ir vaistinininkų grupė.

Pagal konferencijos medžiagą parengė provizorius Liudvikas Rulinskas, Šiauliai

trūko. Komandiruočių į Kauną metu lankydavosi Farmacijos fakultete, kartu dalyvavome Respublikinės farmacininkų mokslinės draugijos veikloje, bendraudavome įvairių posėdžių, konferencijų, suvažiavimų metu.

Kai važiauvau į Maskvą laikyti farmacijos darbo organizavimo ir ekonomikos egzamino Farmacijos mokslo tyrimo institute pas prof. Sidarkovą (to reikalavo disertacijos rengimo taisyklės), kviečiau kartu vykti ir docentą A. Kaikarį. Jis taip pat ruošė disertaciją iš farmacijos darbo organizavimo – vaistinių istorijos. Iš pradžių jis sutiko, tačiau paskui apsigalvojo ir į Maskvą nenuvažiavo. Man paaiškino, kad jis negalėjęs važiuoti, nes bijojęs neišlaikyti egzamino. Negalėjau suprasti tokio neryžtingumo, nes dalyką jis puikiai žinojo, pats jį dėstė studentams. Šiuo atveju jam truko drąsos ir ryžto. Jis buvo nepaprastai kruopštus, netgi pedantiškas ir viską norėjo daryti “legia artis”. Jo surinktos medžiagos apie Lietuvos vaistinių įsteigimo datas būtų užtekę ne tik kandidato, bet ir daktaro

(pagal tuometinius pavadinimus) disertacijai, tačiau jam vis atrodė, kad vis to maža. Sau jis kėlė per daug didelių reikalavimus ir uždavinius, todėl, matyt, disertacijos ir nebaigė...

Docento pranešimai konferencijose ar suvažiavimuose buvo labai įdomūs, gerai argumentuoti. Jis buvo puikus pašnekovas, labai įdomiai mokėjo kalbėti, buvo labai pastabus, darbštus, tikras senovinio vaistininko tipas. Užaugęs vaistinėje, visa tai gavo su tėvų genais.

Buvo puikus šokėjas. Farmacininkų susibūrimų metu šokdindavo visas savo buvusias studentes ir bendradarbes. Visada būdavo gerai nusiteikęs, linksmas, savo gera nuotaika užkrėsdavo ir kitus. Tie, kuriems teko su juo dirbti ar bendrauti tiek Kauno medicinos institute, tiek ir Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejuje, jį mėgo.

Regina Žukienė, socialinių mokslų daktarė, provizorė

Sėkmės 2003-siais mums linki kolegės iš:

... Suomijos

... ir Didžiosios Britanijos

VAISTINIŲ JUBILIEJAI

205 metai

1798 m. įsteigta **TELŠIŲ** vaistinė

180 metų

1823 m. įsteigta **ŠVENČIONIŲ** vaistinė

170 metų

1833 m. įsteigta **TAURAGĖS** vaistinė

150 metų

1853 m. įsteigta **SMALININKŲ** (Jurbarko raj.) vaistinė

140 metų

1863 m. įsteigtos šios vaistinės:
ŠAKIŲ,
VILKIJOS (Kauno raj.)

135 metai

1868 m. įsteigtos šios vaistinės:
SEDOS (Mažeikių raj.),
SUVAINIŠKIO (Rokiškio raj.)

130 metų

1873 m. įsteigta **PILVIŠKIŲ** (Vilkaviškio raj.) vaistinė

125 metai

1878 m. įsteigta **KURŠĖNŲ** (Šiaulių raj.) vaistinė

120 metų

1883 m. įsteigtos šios vaistinės:
DIEVENIŠKIŲ (Šalčininkų raj.),
KRAKIŲ (Kaišiadorių raj.),
LUOKĖS (Telšių raj.),
PAPILĖS (Akmenės raj.),
RADVILIŠKIO,
RAGUVOS (Panevėžio raj.),
ŠILALĖS,

ŠIRVINTŲ,
VALKININKŲ (Varėnos raj.),
VARĖNOS,
ŽASLIŲ (Kaišiadorių raj.)

115 metų

1888 m. įsteigtos šios vaistinės:
GRINKIŠKIO (Radviliškio raj.),
RAMYGALOS (Panevėžio raj.),
TROŠKŪNŲ (Anykščių raj.)

110 metų

1893 m. įsteigtos šios vaistinės:
ČEKIŠKĖS (Kauno raj.),
GRIŠKABŪDŽIO (Šakių raj.),
KAVARSKO (Anykščių raj.),
OBELIŲ (Rokiškio raj.)

95 metai

1908 m. įsteigtos šios vaistinės:
“LUIZOS” (Klaipėdos m.),
SIESIKŲ (Ukmergės raj.),
TVERŲ (Plungės raj.)

90 metų

1913 m. įsteigtos šios vaistinės:
IGNALINOS,
MAIŠIAGALOS (Vilniaus raj.),
SURVILIŠKIO (Kėdainių raj.),
VIDUKLĖS (Raseinių raj.)

85 metai

1918 m. įsteigta **MIROSLAVO** (Alytaus raj.) vaistinė

80 metų

1923 m. įsteigtos šios vaistinės:
“DIDŽIOJI” (Panevėžio m.),
“LAVANDOS” (Klaipėdos m.),
“STOTIES” (Kauno m.),
KAZLŲ RŪDOS (Marijampolės raj.),
SMILGIŲ (Panevėžio raj.),
ŠVENTEŽERIO (Lazdijų raj.)

Acta musei historiae medicinae et pharmaciae. Volumen II. – Kaunas, 1995

**SVEIKINAME 2003 METŲ
JUBILIATUS!**
Jubiliejinio gimtadienio proga linkime
*išsaugoti šviesesnių dienų viltį,
svajonių, kurios išsipildytų,
sėkmės darbuose ir sumanymuose.*

Prisiminkime Kolegas, kurie jau išėjo Anapilin, ir, tikriausiai, dar liko kažkas, ko nespėjome jiems pasakyti; ateikime į Jų amžinojo poilsio vietą, pamąstykime apie tai ir uždekime žvakutę...

LFŽ leidėjai

80 metų

Augustanavičiūtė-Pilkienė Albina
Butkevičiūtė-Kripaitienė Irena
Dapkutė-Garmuvienė Julija
Dubrauskaitė-Girdžiūnienė Genovaitė
Gražinskaitė-Paškonienė Antanina
Iličukaitė-Kirnienė Elena
Jurevičiūtė-Kavaliauskienė Vanda
Kuginytė-Kudirkienė Laima
Kupčinskaitė-Miliūnienė Regina
Lebedeva-Romel Margarita
Leonova-Žalkova Galina
Mikalauskaitė Domicelė
Miškinytė Genovaitė
Naujokaitytė-Malinauskienė Valerija
Paukštytė-Maskeliūnienė-Miškinienė Sofija
Pečiukėnaitė Elena
Piesliakaitė-Paukštienė Janina
Raugevičiūtė-Kazlauskienė Irena
Šniraitė-Karalienė Stefanija
Žvirblytė-Tomkevičienė Filomena

75 metai

Bartusevičiūtė-Karpavičienė Janina
Blaščiuk-Volinčikova Liubov
Bučiūnaitė-Sobotienė Elena
Cegelskaitė-Markevičienė Danutė
Dubrauskaitė-Girdžiūnienė Genovaitė
Gaidauskaitė-Kučinskaitė Ona
Gervatauskaitė Emilija
Glodaitė-Svylienė Danutė
Grigaravičiūtė-Matuliauskienė Elena Julija
Gudavičiūtė-Zabotkienė Janina
Jašmontas Vilius
Kalvaitytė-Paulavičienė Aldona
Kančytė Marija

Karpavičius Jurgis
Kateivaitė-Urbelienė Regina
Kazakevičiūtė-Tamašauskienė Jadvyga
Kernagyte-Daušienė Janina
Kitraitė-Česonienė Birutė
Kmitaitė-Kusienė Zuzana
Kriauklytė-Čeponienė Aldona
Kučinskaitė-Gaidauskienė Ona
Kunevičiūtė Regina
Kuzmaitė-Kivilšienė Vida
Kviliūnaitė-Kuzmickienė-Maciulevičienė Valija
Labatmedytė-Aleknavičienė Ona
Leonavičiūtė Nijolė
Lepšytė-Bajalienė Matilda
Linkevičiūtė-Janavičienė Vladislava
Malinauskaitė-Gudaitienė Vladislava
Malūnavičiūtė-Koročkina Joana
Marčiulynaitė-Railienė Birutė
Matiukaitė Elena
Mikalauskaitė-Paštukienė Irena
Milišiūnaitė-Arlauskienė Hilda
Pabarčiūtė-Jasulaitienė Albina
Rimkutė Aldona
Sedelskis Vytautas
Slabedaitė-Švanienė Marija
Sodnaitytė-Steikūnienė Ona Laima
Stonkutė-Žukienė Regina
Svetikaitė - Briedienė Danutė
Šidlauskaitė-Stankevičienė Elena
Švinakytė Ona
Teišerskytė-Steponavičienė Irena
Vitkauskaitė-Smailienė Stefanija
Vyšniauskaitė-Červinskienė Jadvyga Paulina
Žiaukaitė-Glotnienė Vanda

70 metų

Balsevičiūtė-Liaudanskienė Klotilda
Bekešaitė-Kleinienė Nijolė
Čerepovič Zbignev Marijan
Grinevičius Jonas
Janušonytė-Galinaitienė Vanda
Jardauskaitė-Paulauskienė Stasė
Juodulaitytė-Starkauskienė Irena
Kliukaitė Birutė
Mačytė-Paznanskienė Marija
Marcinkevičiūtė-Baranauskienė Janina
Norvaišaitė-Jozėnienė Birutė
Sakalauskas Vladas
Slavėnaitė-Pečiukonienė Marija
Spiridavičiūtė-Steponavičienė Valerija
Srėbaliūtė-Eigirdienė Audronė
Šadeikaitė-Miežienė Aldona

Šimkevičius Jonas
Valiukevičiūtė-Miglinienė Aldona
Vilimaitė Janina
Vitukynaitė-Bilevičienė Ona
Vokietaitytė-Kačergienė Kostė
Zalenkauskaitė-Simanavičienė Irena

65 metai

Andriuškevičiūtė-Mickūnienė Laima
Antanaitytė-Pečiurienė Aldona
Astrovaitė-Kudulienė Bronė
Bagdonaitė-Dulinskienė Teresė
Bakanavičiūtė-Lukoševičienė Genovaitė Regina
Balsytė Jadvyga
Banevičiūtė-Tamašauskienė Leokadija
Barauskaitė-Kursevičienė Irena
Bartlingytė-Jaruševičienė Jadvyga
Bernatonis Domininkas
Bitinaitė-Vaičiulėnienė Julija
Buržinskas Jonas
Čepaitytė-Mejerienė Viktorija Aldona
Čepulytė-Inčiūrienė Alfonija
Čiočytė-Kuorienė Ona
Dabrilaitė-Rukšnaitienė Dalia
Grakova -Samarodskaja Nadiežda
Grigaliūnaitė-Kalasauskienė Aldona
Gurauskaitė-Kliusienė Irena
Gurevičiūtė-Šturmienė Gražina Elena
Gurnikaitė Bronislava
Jagminaitė-Žilinskienė Olga Marijona
Jonelytė Birutė
Junevičiūtė-Olberkienė Ona
Jurgelevičiūtė-Banevičienė Regina
Kaupaitė-Vaitkevičienė Stanislova
Kavatskaitė-Grigaitienė Zenona Marija
Kazlauskaitė-Blinkevičienė Danutė
Klimavičiūtė-Meškauskienė Eugenija
Kopėciūtė-Janulaitienė Margarita
Krivickaitė Irena
Krukauskaitė-Laužikienė Nijolė Aldona
Lasytė-Vengrauskienė Valentina
Laukytė-Lukošienė Genovaitė
Lukšytė Danguolė
Matulaitė-Žiemelienė Teresė
Meškauskaitė-Urnikienė Regina
Michelevičius Gerardas Ksaveras
Milerytė-Mališauskienė Stanislava Birutė
Miškinytė-Šermukšnienė Ona Aldona
Možeiko Božena Alina
Neniškytė-Sinkevičienė Janina
Pėtrauskaitė-Baublienė Juzefą
Petrusevičiūtė-Ašembergienė Teresė
Riaubaitė Irena

Rinkūnaitė-Juškevičienė Rita Elena
Sabulytė-Citavičienė Dalė
Slavėnaitė Regina
Steponavičiūtė-Užumeckienė Kristina
Stukaitė-Gurienė Julija
Žarkauskaitė Irena
Šimkutė-Ruikienė Salomėja
Širmulaitytė-Sulpinienė-Zaksienė Gražina Nijolė
Tamkutonytė-Jančiauskienė Elena
Tamulytė-Procevičienė Leonija
Vaišnytė-Čerkauskienė Lidija
Vaškevičiūtė-Ražanskienė Viktorija
Vonožcova-Matulevičienė Sima
Zupkaitė Marijona Genovaitė
Žeimytė-Jonaitienė Janina

60 metų

Barzdiliauskaitė-Balčytienė Nijolė
Beniušytė-Tamošiūnienė Vida
Brukaitė-Ribokienė Birutė Ona
Bulatovaitė-Vainorienė Marija Joana
Červokaitė Angelė
Dromantaitė Marytė
Gaigalaitė-Didžgalvienė Vitalija
Garmytė-Raulynaitienė Danutė
Girdžiūnaitė-Migauskienė Elena
Ingalavičiūtė-Vaišienė Stasė
Kalinaitytė-Masiliūnienė Nijolė
Kasparaitė-Čiapienė Reda
Kazanavičiūtė-Nemickienė Janina
Kerbelytė-Ruginienė Marija Ramūnė
Klimas Rimantas
Liesytė-Žaranskienė Aldona
Macas Petras
Marcinkevičiūtė Julita
Misiūnaitė Vida
Paulavičiūtė-Liutkuvienė Regina
Petronytė-Stankevičienė Gražina
Plungaitė-Mišėikienė Nijolė
Rušenaitė Laimutė Zita
Šeštokaitė-Vilčinskienė Gražina Pranciška
Šimkutė-Macevičienė Danutė
Šipelytė Irena
Šneideris Arvydas
Urbonavičiūtė-Sapragonienė Marijona
Vaišnoraitė-Gerasimavičienė Brigita
Valantinaitė-Leščinskienė Bronė
Žemaičiūnaitė-Marazienė Birutė
Žvirblytė Virginija

Lietuvos farmacininkų sąrašas 1971.1.1. – Vilnius:
Vyriausioji farmacijos valdyba, 1972
(Atsiprašome už netikslumus)

PADEKA

Lietuvos farmacijos sąjungos (LFS) valdyba nuoširdžiai dėkoja UAB „Berlin Chemie Menarini Baltic“ (generalinis direktorius Algimantas Blažys) už suteiktą paramą –Tarpautinei farmacijos federacijai (FIP) sumokėtą 2003 m. LFS metinį nario mokesį – 1236 eurus.

PADEKA

Lietuvos farmacijos sąjungos

**XVII SUVAŽIAVIMO
(2002-12-14)
RĖMĖJAI**

- UAB “Litfarma ir partneriai”**
- UAB “Entafarma”**
- UAB “Tamro”**
- UAB “Medikona”**
- UAB “Berlin Chemie Menarini Baltic”**
- Farmacijos ir farmacijos rinkos institutas**
- UAB “Aconitum”**
- SKS VAISTAI**
- ALGIS AUGUSTAITIS**

DĖKOJU RĖMĖJAMS

2002 metų gruodžio viduryje Lietuvos farmacijos sąjunga išleido mano parengtą knygą „Lietuvos farmacija II tomas. Lietuvos farmacininkų erškėčių keliai“.

Lietuvos farmacininkai – aktyvūs visuomenės nariai. Carinės spaudos metais, beveik neturėdami lėšų, jie siekė mokslo, spaudos draudimo laikais nešė žmonėms lietuvišką žodį, budino tautos sąmonę. Atgavus Lietuvai Nepriklausomybę, ją gynė, stojo savanoriais į Lietuvos kariuomenę, vėliau savo darbu, dalyvaujant visuomeniniame gyvenime, stiprino savo valstybę, rūpinosi jos žmonių gerove. Okupacijų metais kovojo už lietuvių, padėjo partizanams ir disidentams.

Knygoje 220 biografijų Lietuvos farmacininkų, žuvusių už Lietuvos laisvę, patyrusių okupantų spaudimą, kankinimus, įkalinimą kalėjimuose, tremtį atšiauriame Sibire ar Komijoje. Daugelis buvo nužudyti ar mirė lageriuose ir tremtyje iš bado, sunkaus, sekinančio, nepakeliamo darbo ir ligų. Jų palaikai ir šiandien tebėra tolimoje svetimoje žemėje, nežinoma jų amžino poilsio vieta.

Ir kalėjimuose, ir tremtyje paprasti žmonės rodė nepaprastą dvasios stiprybę, nepalūžo kankinami, išsaugojo laisvės viltį ir tikėjimą šviesia Tėvynės ateitimi.

Ši knyga – tai pagarbos ir atminties jiems ženklas. Norėjau, kad jų vardai, jų išgyvenimai neliktų pamiršti, kad surastų atgarsį ir jaunosios farmacininkų kartos širdyse.

Tačiau knyga be rėmėjų paramos niekada nebūtų išvydusi pasaulio.

Pirmiausia norėčiau padėkoti Lietuvos farmacijos sąjungos prezidentui profesoriui Eduardui Tarasevičiui, kuris ne tik lėšomis, bet ir darbu, patarimais, paskatiniimu padėjo šią knygą išleisti.

Už pinigines aukas labai dėkoju UAB „Berlin Chemie Menarini Baltic“ vadovui Algimantui Blažiui, UAB „Tamro“ vadovui, neseniai tragiškai žuvusiam, šviesios atminties docentui Henrikui Petkevičiui, UAB „Medicata filia“ vadovui Sigitui Vasiliauskui, UAB „Entafarma“ direktoriui Taurui Endriukaičiui, Tremtinių grįžimo pagalbos fondo pirmininkui, buvusiam Lietuvos Seimo nariui Vytautui Cinauskui, UAB „Šeškinės vaistinė“ direktorei Stasei Paškevičienei, Vaistinių asociacijai „PROVIFARMA“, Los Angeles universiteto profesoriui Emanueliui Jarašiūnui, Floridoje gyvenančiai profesorei emeritei Janei Budreikienei, provizorėms ir provizoriams: Adelei Jusaitienei, Teresei Ašembergienei, Kęstučiui Stumbriui, Antaninai ir Liudvikui Rulinskams, Vytautui Sedelskiui.

Dėkoju provizorėms Birutei Karnickienei ir Jadvygai Mikalauskienei, Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejaus vadovams ir darbuotojams, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro darbuotojams, kolegoms ir draugams, padėjusiems surinkti medžiagą ir paruošti ją spaudai.

Didelis didelis ačiū Visiems!

Dr. Regina Žukienė

Nuoširdžiai sveikiname naujus LFS Garbės narius!

Nauji LFS GARBĖS NARIAI

Paskelbti LFS XVII suvažiavime
2002-12-14, Vilniuje

Vilniaus kraštas

Janina **KENIAUSIENĖ**
Nijolė **KLEINIENĖ**
Nijolė **PILYTĖ**
Stasė **ŠTAKĖNAITĖ**

Kauno kraštas

Antanas **GENDROLIS**

Šiaulių kraštas

Marijona **BUTVILIENĖ**
Janina **DAUKŠIENĖ**
Felicija **DRYŽIENĖ**
Angelė **GRICIENĖ**
Elena **KUČINSKIENĖ**

Klaipėdos kraštas

Ramutė **JANICKIENĖ**
Irena **KURSEVIČIENĖ**
Danutė **RIMKIENĖ**
Elena **VIRKŠIENĖ**

LIETUVOS FARMACIJOS SĄJUNGOS VALDYBA,

išrinkta LFS XVII suvažiavime 2002-12-14

LFS prezidentas	Eduardas Tarasevičius	Teisės ir etikos kolegijos pirmininkė	Nijolė Kleinienė
Viceprezidentė	Birutė Karnickienė	Socialinės farmacijos komisijos pirmininkas	Raimondas Radžiūnas
Viceprezidentas	Kęstutis Ramanauskas	Klinikinės farmacijos ir ligoninių vaistinių komisijos pirmininkas	Vincas Veikutis
Sekretorius	Vaidas Skyrius	Farmakognozijos komisijos pirmininkė	Zita Barsteigienė
Iždininkė	Nijolė Bacenskienė	Vaistų analizės komisijos pirmininkė	Stasė Štakėnaitė
Vilniaus krato pirmininkas	Sigitas Valatkevičius	Vaistų gamybos komisijos pirmininkas	Laimis Akramas
Kauno krato pirmininkė	Astrida Tamošiūnienė	Farmacijos istorijos komisijos pirmininkas	Tauras Mekas
Klaipėdos krašto pirmininkė	Danutė Varvolytė	Teisės aktų projektų komisijos pirmininkas	Saulius Mykoliūnas
Panevėžio krašto pirmininkas	Kęstutis Ramanauskas	Farmacijos studijų ir kvalifikacijos kėlimo komisijos pirmininkas	Paulius Vainauskas
Šiaulių krašto pirmininkas	Algis Tvarušis	Didmeninės vaistų prekybos komisijos pirmininkas	Tauras Endriukaitis
		Lietuvos farmacijos žinių redkolegijos pirmininkas	Eduardas Tarasevičius
		LFS XVIII suvažiavimo pirmininkas	Saulius Kmitas

Sėkmės 2003-siais mums linki kolegos iš Nyderlandų

*Merry Christmas
and a
Happy New Year*

Dr. Th(Dick)FJ Tromp

Lietuvos farmacijos sajungos kalendorius

2003

SAUSIS					VASARIS				KOVAS						
P		6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24	31	P
A		7	14	21	28	4	11	18	25	4	11	18	25	A	
T	1	8	15	22	29	5	12	19	26	5	12	19	26	T	
K	2	9	16	23	30	6	13	20	27	6	13	20	27	K	
P	3	10	17	24	31	7	14	21	28	7	14	21	28	P	
Š	4	11	18	25	1	8	15	22	1	8	15	22	29	Š	
S	5	12	19	26	2	9	16	23	2	9	16	23	30	S	

BALANDIS					GEGUŽĖ				BIRŽELIS						
P		7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	P
A	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	A	
T	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	T	
K	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	K	
P	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	P	
Š	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	Š	
S	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	S	

LIEPA					RUGPJŪTIS				RUGSĖJIS						
P		7	14	21	28	4	11	18	25	1	8	15	22	29	P
A	1	8	15	22	29	5	12	19	26	2	9	16	23	30	A
T	2	9	16	23	30	6	13	20	27	3	10	17	24	T	
K	3	10	17	24	31	7	14	21	28	4	11	18	25	K	
P	4	11	18	25	1	8	15	22	29	5	12	19	26	P	
Š	5	12	19	26	2	9	16	23	30	6	13	20	27	Š	
S	6	13	20	27	3	10	17	24	31	7	14	21	28	S	

SPALIS					LAPKRITIS				GRUODIS						
P		6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	P
A		7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	A
T	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	T
K	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	K	
P	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	P	
Š	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	Š	
S	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	S	

Balandžio 25–27 d. BaltPharm Forumas Estijoje
 Gegužės 9 d. „Vaistininų dienos 2003“ Latvijoje
 Birželio 14–15 d. LFS organizuojamos tradicinės „Farmacijos dienos–2003“ Šventojoje

Liepos 25–27 d. „Estijos farmacijos vasara–40“
 Rugsėjo 4–9 d. FIP kongresas Sidnėjuje (Australija)
 Spalis 9–11 d. EuroPharm Forumas Helsinkyje (Suomija)
 Spalio 25 d. LFS XVIII suvažiavimas Kaune
 Spalio 29–31 d. Europos klinikinės farmacijos asociacijos simpoziumas Valensijoje (Ispanija)
 Lapkričio 8 d. Latvijos farmacininkų draugijos VII kongresas

Belgijos vyriausybė nutarė apriboti firmų atstovų vizitus.

Šios šalies vyriausybė priėmė nutarimą sumažinti farmacijos firmų atstovų vizitus pas gydytoją iki dviejų apsilankymų per metus. Tuo siekiama sumažinti spaudimą gydytojams dėl išrašomų vaistų ir tuo būdu kontroliuoti išlaidas vaistams. Be to, sveikatos apsaugos ministerija planuoja sumažinti gydytojams išduodamų nemokamai vaistų pavyzdžių skaičių. Nuo 2000 m. balandžio mėn. 12 d. atpiginami tie vaistai, kurie šios šalies rinkoje parduodami ne mažiau 15 metų. Siekiant paskatinti nepatentuotų vaistų pardavimą, vyriausybė nutarė padaryti 10% nuolaidą pacientų priemokai, jei jie pasirenka generinius vaistus. Šio sprendimo pasėkoje į Belgijos rinką ateinančios kompanijos siūlo generinius vaistus su 40–50% nuolaida, tuo tarpu anksčiau ji buvo 10–15%.

Scrip N2522, 2002

„Vaistai ir internetas: PSO rekomendacijos saugioms paieškoms“ – taip pavadintas išsamus straipsnis „Esminių vaistų monitoriaus 2002 m. leidinyje“. Šiame straipsnyje bandoma atsakyti į klausimą, ar saugu ieškoti informacijos apie ligas ir pirkti vaistus, pasinaudojant „On line“ sistema. Besinaudojančiam internetu svarbu žinoti, ar siūloma informacija yra patikima, o per šią sistemą pirkti vaistai yra saugūs ir efektyvūs. Tuo tikslu Pasaulinė sveikatos organizacija (PSO) išleido vadovą „Medikamentai ir internetas“ (Medical Products

and Internet), kuris buvo parengtas konsultuojantis su vaistų rinkos reguliavimo ir farmacinės informacijos specialistais, vaistų vartotojų organizacijomis bei farmacijos pramonės atstovais. Minėtas vadovas visapusiškai informuoja, o kartu ir perspėja interneto vartotoją apie būtinumą pasitikrinti ar teikiama informacija yra teisinga. Trumpai pateikiame svarbiausias aprašomo vadovo mintis:

- teisingai naudojantis internetu galima greitai gauti informaciją apie ligas, gydymo būdus, vaistus, gydymo įstaigas ir organizacijas;
- gauta iš interneto informacija gali būti naudinga besikreipiant į gydytoją ar vaistininką, tačiau šie duomenys gali tik papildyti, o ne pakeisti sveikatinimo specialisto konsultaciją;
- svarbu patikslinti informacijos šaltinio, esančio internete, autentiškumą, nors tai ne visada pasiseka;
- jei pateikiama informacija yra ypatingai gera, tai būtina tuo suabejoti ir būtų tikslinga įsitikinti, ar ši informacija artima tiesiai;
- kai kuriose šalyse vaistų pardavimas ir pirkimas per internetą yra neteisėtas ir vartotojams rekomenduojama įsigyti vaistus vaistinėse;
- rekomenduojama, kad prieš naudojantis savigyda, pacientai turėtų kreiptis į gydytoją ar vaistininką.

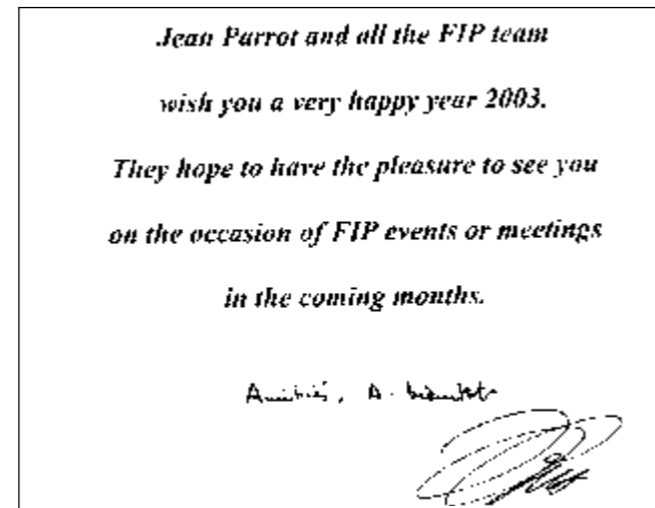
Essential Drug Monitor N30, 2002

Sėkmės 2003-siais mums linki kolegos:

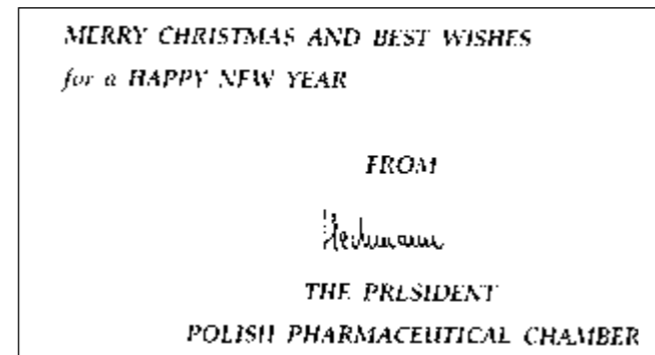
ir FIP prezidentas J. Parrot iš Prancūzijos

... iš Belgijos

... iš Lenkijos

„Sveikata ir grožis“
2002 m. lapkričio 2 d.

Ne vardas žmogų puošia

Pastaruoju metu vis labiau žavimės svetimais kraštais ir įdomiai skambančiais tų kraštų vardais. Net nesusimąstome, ką vardas galėtų reikšti, kaip jis rašomas bei tariamas. Etnologe Gražina Kadžytė pataria renkant savo vaikams vardus būtinai atkreipti dėmesį į vardo reikšmę, prasingumą, skambesį. Vardas turėtų būtų lengvai tariamas, padoriai varijuotinos jo formos – maži, trumpiniai.

Tiesa, nepatinkantį vardą žmogus gali pasikeisti. Tačiau iki tol teks patirti ne vieną užgauliojimą, patyčią. Pasak Kadžytės, jei tėvai protingai rinktų vardus, vaikai jiems niekada nepriekaištautų ir nenorėtų keisti vardo.

„Kita vertus, jei žmogui trukdo vardas, tai yra silpnos asmenybės požymis. Tvirtas žmogus savo netobulą išvaizdą ar prastą vardą gali paversti sektinu pavyzdžiu. Kiek yra pasaulyje asmenybių, kurių vardas gal ir ne kažką reiškė, tačiau ši asmenybė taip išgarsėjo, jog jos vardas tapo simboliu“, – įsitikinusi etnologė.

Seniausi vardai

Vardai, kaip ir visa kita mūsų gyvenimoje, turi madas, kurios ateina ir pračina. Pasak, etnologės būtų labai sunku pasakyti, kokie buvo patys seniausi, patys lietuviškiausi mūsų vardai. Tačiau iš pačių pirmųjų raštų žinome, kad reikia žvelgti į kunigaikščių aplinkos vardus - Mindaugas, Gediminas, Vaišvilas, Daumantas, Dausprungas, Ringailė, Nomedas, Mantas ir taip toliau. „Tie vardai buvo arčiausiai pirmąkart vartojami struktūros, kai vardas turėjo apibrėžtą ir tais laikais lengvai suprantamą prasmę. Pavyzdžiui, Mindaugas – tai „mintis ir daug“, Vytautas – vytiškas reiškė „karžygys“, kita vardo dalis – „tauta“. Bendra vardo Vytautas prasmė – tautos karžygys. Taip mes galime daryti tam tikrus vertimus į dabarties kalbą iš senosios mūsų kalbos bei prokalbių“, – sakė Kadžytė.

Pavardžių atsiradimas

Kadangi žmonių vis daugėjo, pradėjo nebeužtekti keleto vardų, mat pašaukus vienu vardu, atsiliepia keletas, o gal net keliolika žmonių. Todėl atsirado ir pravardės. Jau pažvelgę į viduramžius galime rasti – Karolį Didįjį, Vilhelmą Aksonietį, Liudviką Saulę bei kitokių.

Pravardės – tai patikslinimas prie vardo. Vėliau, atsiradus oficialiajam raštui, pravardės dažniausiai virto pavardėmis. Net ir dabar lietuvių kalboje galima rasti nemažai pravardinių pavardžių – Dagys, Karosas, Lydeka.

Krikščioniškieji vardai

Į Lietuvą atėjus krikščioniškajai kultūrai visiems gyventojams buvo duodami krikščioniški vardai. Labiausiai įsitvirtinę ir iki šių dienų likę vardai yra Ona, Marija, Petras, Jonas, Povilas, Vincentas. Šie vardai atėję iš lotynų, graikų, hebrajų kalbų, tik truputį pakeitę savo formą, prisitaikė prie lietuvių kalbos gramatikos. Pavyzdžiui, kiekviena tauta turi vardą Jonas, tačiau šio vardo skambesys vis kitoks: Jan, Džon, Ivan, Ovanes, Hans, Zan.

Vartant „Vardų kalendorių“ dažnai kyla klausimas, kodėl vieno vardo vardadienių yra net keletą kartų per metus, o kai kurių – išvis nėra. Kadžytės teigimu, taip jau susiklostė, kad

per šimtmečius radosi ne vienas šventasis, pasitaikydavo ir taip, jog šventieji būdavo tais pačiais vardais: kaip, tarkime, Jonas Krikštytojas, Jonas Pamokslininkas vadintas Jonu Auksaburniu, Jonas Apaštalas (parašė Evangeliją), Jonas Nepomukas (vykscupas).

Dvivardystė

Etnologe tvirtina, kad XX pradžioje, kuriantis Lietuvos valstybės inteligentijai, klostėsi tam tikri savi papročiai. Tuomet prasidėjo divivardystė, kai žmonės rinkosi vieną tautišką vardą, o kitą – krikščionišką. Tautišką vardą žmogus gauna gimdamas, o krikščionišką vardą – krikštijamas. Dažniausiai krikšto vardas būdavo to šventojo, kurio vardą žmogus atsineša gimdamas, t.y. to šventojo vardą, kurią dieną vaikas gimė, esą vaikas turės danguje globėją.

Taip pat buvo tradicija duoti senelių, giminaičių vardus. Anksčiau manyta, kad tėvai, išrinkę vaikui vardą, jo negalėjo sakyti iki krikšto, kol jis nepatvirtintas, kad nepakenktų kūdikui.

Tradicijos blėsta

Anksčiau buvusias labai populiarias tradicijas keičia naujos, senąsias beveik išstumdamos. Pastaruoju metu žmonės praranda pagarbos savo giminei, patikėjimo savimi jausmą ir supratimą, kuris lydėjo žmogų visada. Per amžius buvo suprantama, kad vardas – asmenybės vizitinė kortelė, kad vardas suteikia žmogui tam tikrą statusą. Pavyzdžiui, pagal ankstesnius vardus labai aiškiai buvo galima matyti, ar žmogus yra bajorų kilmės - Karolina, ar prastesnės, valstietiškos – Ona, Morta.

„Mūsų kartos žmonės nesupranta, kad vardas suteikia žmogui tam tikrą statusą. Kaip joks augalas negali augti be šaknų, taip ir žmogus – be savo šaknų tik egzistuoja: jis nežino, kas po jo liks, nes nežino, kas buvo iki jo“, – tvirtino pašnekovė.

Svetimos plunksnos gražesnes

Niekam ne paslaptis, kad kiekvieną žmogų žavi svetimos kultūros, papročiai, todėl kartais net nemąstydami žmonės labai lengvai pasiduoda kitų kultūrų įtakai. Lengva ranka savo vaikams parenkame vardus iš patikusio filmo, serialo, knygos, net nesusimąstydami apie šio vardo reikšmę bei kilmę. Pasak Kadžytės, dar sovietiniais laikais žmonės turėjo galimybę nuvažiuoti į Rytus, tad labai greitai Lietuvoje atsirado Rakso-lanų, Gitanų ir kitokių uzbekiškų, armėniškų vardų. „Tai buvo svetima, negirdėta, gražu, žmonės manė, kad tuo išsiskirs. Svetimos plunksnos gražesnes, todėl žmonės nemąstydami ir nepaisydami prasmės čiupo tuos vardus, tai savotiškas beždžioniavimas. Esame atitolę nuo prosenolių ir negalime pasakyti, kad civilizacija mus paverčia protingesniais“, – įsitikinusi Kadžytė. Tokiais atvejais dažniausiai žmonės daro tai, kas jiems patinka, visiškai negalvodami apie savo vaiką ir aplinkinius, nesigilindami, ar jiems tai patiks. „Tai labai didelė atsakomybė. Viena yra išrinkti gerą, prasingą vardą, kita – reikia įsiklausyti į vardo skambesį, į jo variacijas. Mes žinome, kad artimieji mėgsta maži, malonines vardo formas, tuo tarpu mokykloje, tarp draugų priimtinesnį trumpiniai. Tarkime, anksčiau buvo madingas vardas Jaunutė arba Jaunutis. Kai Jaunutė tampa močiute, tai atrodo šiek tiek keistoka“, – tvirtino etnologė.

Renkant vardus dažnai pasitaiko, kad vaikui duodamas patikusio arba labai nusipelnusio žmogaus vardas. Tarkime, kaime buvo labai šauni mergina vardu Adelė, kuria žaviosi

visas kaimas, tokiu atveju greitai kaime atsiranda mažų Adelių. Tėvai tikisi, kad jų mergaitės bus tokios pats šaunios, kaip ir Adelė.

Vardas – pirmoji dovana

Žmogų veikia įvairūs dalykai: aplinka, auklėjimas. Vardas – tai pirmoji dovana, kurią žmogus gauna atėjęs į šį pasaulį. Su vardu ir į kapą guldo, ir ant antkapio vardą iškala. Vardas yra nuolatinis žmogaus gyvenimo palydovas, todėl labai dažnai apie vardą sakoma: „Geras vardas“, „Išsaugoti gerą vardą“.

Anksčiau būdavo atveju, kad žmonės slėpdavo savo tikrąjį vardą. Tarkim, klausia, kaip tave vadinti, o šis atsako: „Ai, vadink kaip nori“. Žmonės tikėjo, kad tokiu atveju, jei bloga linkintis norėtų užkeikti, tai tie linkėjimai nepasieks adresato, nes užkeikiantysis nežino tikrojo vardo. Senovės žmonės apskritai tikėjo, jog atspėjus tikrąjį žmogaus, reiškinio vardą – įgyji galią, gali jį valdyti. Tai labai akivaizdu pasakose.

Tuo tarpu daugelis vardų per amžius įgijo ir neigiamą atspalvį, tam tikrą antagonizmą.

Tai daugiau XIX amžiaus, baudžiavinio laikotarpio ženklas, kai Magdalena, Zofija – buvo dvarų panelės, o kaimas dvaro poniją traktavo kaip engėjus, išnaudotojus ir, aišku, negalėdami kitaip įkasti, pašiepdavo. Taip atsirado „Cekava Zosė“ ir visokių kitokių anekdotų, paniekinamų pravedinimų. Atitinkamai šie pravedinimai kaip stereotipai prisikabina prie

vardo ir seka paskui jį. Dėl to, anot ponios Gražinos, kartais reikėtų žinoti, iš kur vardas kilęs ir kaip jis pas mus atėjęs, pasižiūrėti mūsų tautosakoje, tarp patarlių, frazeologizmų.

Praėjusių metų populiariausi

Praėjusiais metais Lietuvoje populiariausi berniukų vardai buvo Lukas, Mantas, Rokas, Deivydas, Tomas, Matas, Martynas, Dovydas, Paulius, Karolis. Mergaitėms dažniau buvo renkami vardai – Gabrielė, Gabija, Karolina, Viktorija, Kamilė, Greta, Emilija, Ieva, Evelina, Ugnė. Pasak etnologės, Lukas, Rokas, Tomas, Matas, Martynas, Paulius yra šventieji vardai – tai praktiškai visi apaštalai arba evangelistai iš Šventojo rašto. Iš visų šių vardų vienintelis Mantas yra tautiškas, baltiškos kilmės vardas.

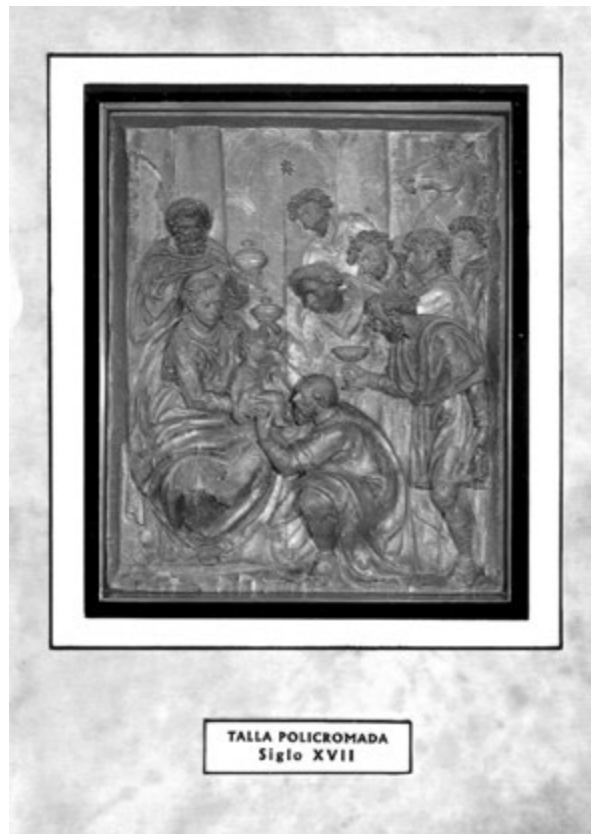
Tuo tarpu vardai Gabrielė, Karolina, Viktorija, Emilija, Evelina dar kunigaikštiškuose Lietuvos dvaruose (krikščioniškuoju periodu) paplitę vardai. Gabija, Ugnė – lietuviški vardai. Gabija – ugnies deivė, o Ugnė – naujasis Gabijos atitikmuo. Vardas Greta yra atėjęs iš vokiečių kalbos. Ieva – universalesnis vardas: tai gali būti ir tautiškas vardas „gražus medis – Ieva“ arba yra biblinė Eva, Ieva – visų žmonių pramotė. Kamilė – prancūziškas vardas, tai yra lietuviškoji Ramunė.

„Tradicija mus veikia. Pernykščių metų apskaitoje gan drastiškų naujovių nėra, tėvai ramiai ir išmintingai pradeda rinkti vardus“, – tvirtino pašnekovė.

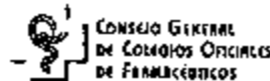
Aušra Girdžioauskaitė

Sėkmės 2003-siais mums linki kolegos:

... iš Ispanijos

*Con los mejores deseos
para esta Navidad
y
Año Nuevo*

... ir Portugalijos

„Verslo žinios“
2002 m. gruodžio 10 d.

„Tamro“ pirkinys pavers ją didžiausia didmenininke

Suomijos kapitalo valdoma antra pagal dydį Lietuvoje medikamentų didmeninės prekybos bendrovė „Tamro“ prašo Konkurencijos tarybos leidimo įsigyti 100% bendrovės „Litfarma ir partneriai“ akcijų. Tarybai leidus „Tamro“ taptų didžiausia medikamentų platinimo bendrovė šalyje.

„Dėl akcijų įsigijimo vyksta derybos, ir po to, kai bus gautas Konkurencijos tarybos sprendimas, jas įsigysime“, – sakė „Tamro“ komercijos direktorius ir generalinio direktoriaus pavaduotojas Gytis Benderius.

Pasak jo, derybos dėl akcijų pirkimo vyksta su esamais „Litfarmos ir partnerių“ akcininkais, ir tikimybė, kad sandoris neįvyks, yra labai maža.

Trečią vietą pagal pardavimus rinkoje užimančios „Litfarmos ir partnerių“ didžiausi akcininkai – Rytis Jurkėnas ir Vaidas Sliesoraitis – spalio mėnesį valdė po 36,4% akcijų, dar 27,2% akcijų priklausė Vilniaus banko antrinei bendrovei „VB rizikos kapitalo valdymas“, 2001-ųjų pradžioje už akcijas ji sumokėjo 4 mln. Lt.

„Tamro“ tikisi teigiamo Konkurencijos tarybos sprendimo.

„Nematome priežasčių, dėl kurių taryba neleistų mums įsigyti bendrovės akcijų, nes rinka yra labai fragmentuota“, – teigė p. Bendorius.

Tai, kad vyksta derybos dėl akcijų pardavimo „Tamro“, patvirtino ir „VB rizikos kapitalo valdymo“ generalinė direktorė Asta Sungailienė, tačiau teigė, jog dar nėra pasiektas toks etapas, kad galėtų konkrečiai ką nors pasakyti.

„Tamro“ 9 mėn. apyvarta, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, išaugo 33%, iki 131,532 mln. Lt. Bendrovė dirbo pelningai, tačiau uždirbtas pelnas neskelbiamas.

Bus didžiausi

„Litfarma ir partneriai“ per sausį–rugsėį pasiekė 92,571 mln. Lt apyvartą – 12% didesnę nei pernai tuo pačiu laikotarpiu, ir uždirbo 4,31 mln. Lt ikimokestinio pelno.

Bendrovėms susijungus, rinkoje susiformuotų didžiausias medikamentų didmenininkas su metine apyvarta, viršijančia 260 mln. Lt. Šiuo metu didžiausią Lietuvoje didmeninės vaistų prekybos rinkos dalį valdo bendrovė A. Mikšo IĮ „Limedika“, jos 2001 metų apyvarta siekė 217,2 mln. Lt.

„Lietuvos sveikata“
2002 m. gruodžio 5–11 d.

Vytauto Budniko tiesa

– Ar nepalankus teismo sprendimas Jums buvo netikėtas?

– Buvau beveik garantuotas, kad sprendimas man bus nepalankus. Aš kreipiausi į dvi labai rimtas advokatų kontorą. Jos, savais kanalais sužinojusios, atsisakė mane ginti, nes byla politizuota.

Tuo tarpu Ministerija pasamdė labai gerą advokatą, kuris puikiai suprasedamas, kad labai prastai atrodys, jeigu atleidi-

mo motyvas bus tikrai tarnybinio automobilio naudojimas, vis bandė įteikti mintį, kad atostogavau už firmų pinigų. Aš pateikiau dokumentus, kuriuos prieš tai buvau pateikęs ir Specialiųjų tyrimų tarnybai, kad buvo ne taip.

Liko vienintelis kaltinimas – naudojimas tarnybiniu automobiliu, užkurį sumokėjau. Noras apkaltinti automobilio naudojimui buvo toks akivaizdus, kad gaila žiūrėti. Ministerija neetiškai į kaltinimus įrašė ir tai, kad automobilis buvo naudojamas kelionėms į Kauną ir kitur. Keturi Tarnybos padaliniai yra Kaune, o į mano tarnybines pareigas įėjo spręsti įvairius klausimus ir važinėti į šiuos struktūrinius padalinius. O ir pati ministerija yra ne kartą prašiusi automobilio, kartais netgi švenčių dienomis.

Mane labai žeidžia tai, jog taikomi nevienodi standartai. Manau, kad ši bausmė buvo per griežta žmogui, tiek metų atidavusiam valstybės tarnybai ir stovėjusiam prie Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos ištaku.

– Kaip vertinate Prezidentūros Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai mestus kaltinimus?

– Tai buvo lyg perkūnas iš giedro dangaus. Su manimi niekada nėra kalbėjęs nei Prezidentas, nei kitas Prezidentūros pareigūnas. Nesijautėme niekuo nusikaltę. Staiga suplakus ligonių kasų, Farmacijos departamento ir Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos funkcijas buvo pasakyta, jog ketvirtadalis mūsų darbuotojų dirba privačiose struktūrose, ir iš karto buvo pareikštas nepasitikėjimas Tarnyba ir jos vadovais. Šią temą iškreipdama faktus pradėjo gvildinti spauda. Kreipėmės į SODRĄ ir buvo nustatyta, kad tik du darbuotojai pažeidė Valstybės tarnybos įstatymą, kadangi dirbo ir gavo atlyginimą ir kitose pareigose. Dar viena darbuotoja buvo mėnesiui kitur įsidarbinusi vasaros atostogų metu.

– Nepaisant to, kaltinimų Tarnybai ir asmeniškai Jums tik padaugėjo. Ar jie pasitvirtino?

– Pasipylė lavina straipsnių, kuriuose aš buvau kaltinamas kelione į Maskvą ir susitikimu su vaistų magnatu Bryncalovu, nors su juo ne tik nebuvau susitikęs, bet ir nesiruošiau.

Vėliau buvo paskleista informacija, neva yra interesų konfliktas tarp manęs ir mano dukters Linos, kuri dirba žurnalo „Gydymo menas“ priede. Dar vėliau pasirodė kaltinimas skambiu pavadinimu – „trijų milijonų litų aferą“, neva Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba gauna didžiulius pinigus už „Lietuvos vaistų katalogo“ leidimą. Šie abu muilo burbulai irgi sprogo, kadangi žurnalas, kuriame dirba duktė, neišspausdino nė vienos receptinių vaistų reklamos, o vienas pagrindinių sutarties su „Lietuvos vaistų katalogo“ leidėjais punktų buvo tas, kad Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba nesikiša į finansinę leidybos veiklą.

– Ar pavyko paneigti kaltinimus, jog per atostogas keliavote už farmacinių firmų pinigų?

– Nors atrodo išseko visi kaltinimai, Specialiųjų tyrimų tarnyba pateikė išvadas, kuriose pirminiais duomenimis buvo nurodyta, kad aš, kartu su farmacijos verslo ir valstybinių sveikatos priežiūros įstaigų atstovais, buvau išvykęs į Norvegiją, o vėliau – į Astrachanę ir keliones apmokėjo farmacinės kompanijos. Mano bendros išlaidos pirmos kelionės metu buvo apie pusantro tūkstančio litų, o kelionei į Astrachanę mes visi susidėjome po pustrėčio tūkstančio litų. Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikiau ir kitas mano apmokėtas sąskaitas. Nors kaltinimai nepasitvirtino, spauda ir toliau visa tai eskalavo ir kaltino.

ir kvalifikuoto patarimo dėl vaisto vartojimo, perspėjimo ar pasiūlymo parinkimui.

Tik tokia paslauga suteikia vaistinei specifikos, o farmacijos specialisto veiksmai, prieš jam išduodant vaistą gyventojui, gali būti prilyginami gydytojo paskyrimo pratęsimui.

Priėmus šią koncepciją ir įteisinus farmacinę paslaugą atitinkamais teisės aktais, farmacijos specialistas, teikiantis farmacinę paslaugą, gali būti nuosavybės teisės požiūriu traktuojamas panašiai kaip auditorius ar notaras.

– Kaip Nacionalinės vaistų politikos nuostatose reglamentuos vaistų rinką, didmenininkų, vaistinių, vaistų gamintojų veiklą, vaistų kainodarą, kompensaciją? Ar keisis vaistinių nuosavybės teisinė padėtis, pelno mokesčiai?

– Nuostatose pačios tiesiogiai nereguliuos paminėtų dalykų, tačiau jos ribos valstybinių institucijų reguliavimo mastus, taikomus farmacijos sektoriaus ūkio subjektams ar specialistams. Antai viena nuostatų nurodo, kad *vaistinių skaičius nebus ribojamas*, tačiau bus nustatomi minimalūs vaistinių skaičiaus normatyvai pagal gyventojų skaičių. Jei vaistinių skaičius ilgiau kaip šešis mėnesius neatitiktų normatyvo, valstybės ar savivaldybės įgaliota institucija turės steigti valstybės ar savivaldybės vaistinę.

Svarbi nuostata apie tai, kad papildomos, nei numato

įstatymai, funkcijos farmacine veikla besiverčiantiems subjektams priskiriamos sutartiniu principu, o ūkinių subjektų išlaidos dėl šių funkcijų atlikimo padengiamos iš funkcijas skiriančių institucijų lėšų.

Nuostatos neužkerta kelio, kad teisę steigti vaistinę turėtų tik vaistininkas ar kad būtų numatyta teisė steigti tik vieną vaistinę, kad vaistinės, kaip įmonės, filialas būtų prilyginamas atskirai vaistinei ir kitiems probleminiams dalykams, apie kuriuos ilgai diskutuoja farmacininkų visuomenė.

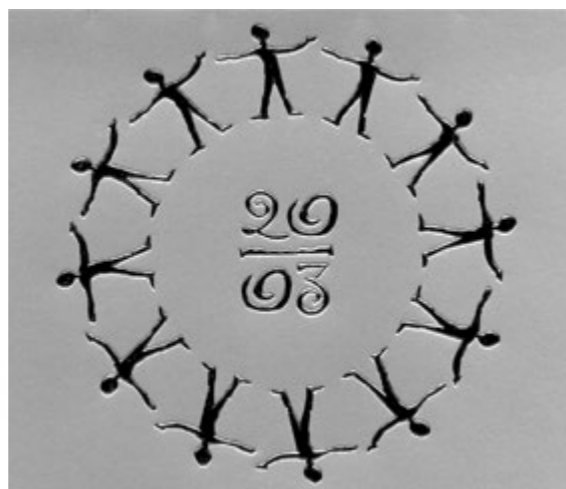
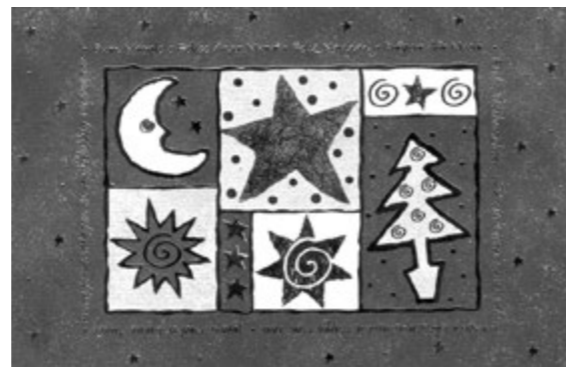
Vaistų rinkos reguliavimas kainomis, mokesčiais ar kitomis priemonėmis būtų Nacionalinės vaistų politikos programos objektai, tačiau jie turėtų būti planuojami ir vykdomi pagal Nuostatą.

Vaistai, nepaisant santykinio jų brangumo, vis dėlto yra pigiausia ir racionaliausia medicinos technologija. Lėšos, panaudotos gydymui vaistais, Europos Sąjungos šalyse jau sudaro vidutiniškai beveik 10 procentų visų gydymui naudojamų lėšų. Su gydymu vaistais ir vaistų politika plačiąja prasme yra susiję ne tik sveikatinimo, bet ir didelio masto ekonominiai ir socialiniai dalykai. Tačiau tai jau atskira netrumpo pokalbio tema. Dėkoju už parodytą dėmesį paruoštam teisės akto projektui, kuris, jei bus patvirtintas teisės aktu, manau, pasitarnaus geroms viso farmacijos sektoriaus permainoms.

Kalbėjosi Jonas Kastys

Sėkmės 2003-siais mums linki kolegos iš:

Latvijos vaistų agentūros

Doc. Henrikas PETKEVIČIUS

(1955–2003)

Jis liks su mumis...

Koks trumpas esi, o gyvenime, tu – Skliautų meteorui prilygsti !

Sunku patikėti, kad Jo jau nėra su mumis. Paskutinį kartą daugelis Jį matėme, su Juo bendravome, Jo balsą girdėjome iš tribūnos Lietuvos farmacijos sąjungos XVII suvažiavime (2002-12-14). Kaip visada, Jis buvo linksmas, malonus, draugiškas...

2003 metų sausio 17 dieną atskriejo skaudi žinia – autoavarijoje žuvo Henrikas Petkevičius, provizorius, medicinos mokslų daktaras, docentas.

O Jam buvo tik 47-eri! Tai brandžiausi gyvenimo metai, kai sukaupta daug žinių, įgyta nemažai patyrimo ir daug ateities planų, kurių, deja, Jam nelemta įgyvendinti.

Nenujautėme mes, turbūt negalvojo ir Jis, kad 2002 m. liepos 5 dieną Jo išsiuntinėta informacija „Kolegoms ir bičiuliams apie tai, kad Jis skiriamas „Tamro“ generaliniu direktoriumi Latvijoje (nors kartu dirbs ir Kaune), padėka už bendradarbiavimą ir buvo tarsi atsisveikinimas su kolegomis.

Jis rašė: „Nuoširdžiai dėkoju už malonų bendradarbiavimą. Vertinu mūsų bendravimą...“

Henriko Petkevičiaus gyvenimas buvo neilgas, tačiau labai aktyvus ir turiningas.

Gimė 1955 m. liepos 15 dieną Zarasuose. 1962–1973 metais mokėsi Zarasų vidurinėje mokykloje. 1973 m. baigęs vidurinę mokyklą, įstojo į Kauno medicinos instituto (dabar – universitetas) (KMI) Farmacijos fakultetą. „Turiu pripažinti, – kaip Jis sakė, – farmacija nebuvo mano pašaukimas nuo lopšio amžiaus“. Tačiau, susiklosčius aplinkybėms, Henrikas Petkevičius pasuko farmacijos keliu. 1978 metais Jis gavo provizoriaus diplomą. 1979–1982 metais mokėsi Maskvos Pirmojo medicinos instituto aspirantūroje. 1983 m. Henrikas Petkevičius apgynė farmacijos m. kandidato disertaciją, kurios tema: „Kardiologinių vaistų poreikio planavimo ir prognozavimo metodų tobulinimas“.

1982 m. Henrikas Petkevičius pradėjo dirbti KMI Vaistų technologijos, farmacijos organizacijos ir ekonomikos katedros asistentu, o nuo 1987 m. – vyr. dėstytoju. Nuo 1985 metų dėstė farmacijos organizavimą ir ekonomiką farmacijos specialistų tobulinimosi kursuose. 1993 m. Jam buvo suteiktas docento vardas.

Atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, jaunas mokslininkas labai aktyviai įsijungė į farmacijos pertvarką Lietuvoje. Nelengva tuomet buvo rasti tinkamiausių sprendimų, orientuotis pertvarkų vėlyje. Tačiau akivaizdu, kad tai, ką darė Henrikas Petkevičius, tuo tikėjo...

1990–1992 m. H. Petkevičius – Sveikatos apsaugos ministerijos Farmacijos skyriaus viršininkas. Jis vykdė farmacijos sistemos reformą, rengė naujus farmacijos teisinius dokumentus. Ir vėliau Jis aktyviai dalyvaudavo įvairių dokumentų rengime, visada išsakydavo savo argumentuotą nuomonę.

1993–1995 m. buvo Kauno valstybinio vaistų sandėlio direktorius, o nuo 1995 m. – UAB „Tamda“, o nuo 1998 m. – UAB „Tamro“ generalinis direktorius. 2002 m. viduryje buvo paskirtas ir Latvijos „Tamro“ SIA prezidentu.

Henrikas Petkevičius buvo aktyvus visuomenininkas, dalyvavo Lietuvos farmacijos sąjungos (LFS) veikloje, buvo LFS viceprezidentu, LFS valdybos nariu – Didmeninės vaistų prekybos komisijos pirmininku, skaitė pranešimus LFS su-

Paskutinį kartą tarp kolegų LFS suvažiavime...

važiavimuose.

Dirbdamas UAB „Tamda“, Henrikas Petkevičius kartu su LFS ir Vaistinių asociacija „PROVIFARMA“ organizavo Lietuvos nusipelnusių farmacijos specialistų pagerbimą.

Labai skaudi netektis Jo šeimai: Motinai, dukrai Daivai, sūnui Justinui ir Vyteniui, žmonai Janinai, broliui Edvardui.

Šeimą, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Labai sunku apie Henriką Petkevičių kalbėti būtuojų laiku. O juk Jis mylėjo Gyvenimą. Jis sakė: „Pats gyvenimas išties yra didelė laimė“. Sutinkant Naujuosius 2003-sius metus Jis palinkėjo: „Visiems džiaugtis kiekviena gyvenimo diena“.

Jo palydėti į paskutinę kelionę atėjo ne tik Lietuvos farmacininkai (ir ne tik farmacininkai), bet ir Latvijos, Estijos, Švedijos, Vokietijos farmacijos visuomenės atstovai. Jo amžinojo poilsio vieta Kauno Petrašiūnų kapinėse paskendo gėlėse. Tai Jo – kaip žmogaus, kaip specialisto, kaip mokslininko, kaip mokytojo, kaip kolegos, kaip bendradarbio, kaip bičiulio pripažinimas ir padėka Jam už darbą, už bendradarbiavimą, už gerą žodį, už šiltą rankos paspaudimą...

Ačiū Tau, Henrikai, ir sudie!

Tu lieki gyventi mūsų darbuose, ieškojimuose ir svajonėse.

Tegul Tau bus lengva gimtoji žemė, tegul Ramybę teikia lengvas pušų ošimas, su meile ir pagarba uždegtos žvakutės šviesa...

LFS valdyba

PAGARBA ATMINIMUI

Įvertindami dr. **Henriko Petkevičiaus** nuopelnus partnerystės ryšių vystymui ir siekdami pagerbti Jo atminimą, UAB „Berlin-Chemie Menarini Baltic“ paskyrė mokslo stipendiją vieneriems metams Jo dukrai studentei Daivai Petkevičiūtei.

Antanas Turauskis (1933–2002)

2002 m. gruodžio 23 d. Lietuvos farmacininkų šeima neteko dar vieno savo nario – provizoriaus Antano Turauskio.

Antanas Turauskis gimė 1933 m. gruodžio 4 d. Kretingos apskr., Platelių valsč., Cypinų kaime, neturtingų ūkininkų šeimoje.

Baigęs Salantų vidurinę mokyklą, 1954 m. pradėjo studijuoti farmaciją Kauno medicinos institute. 1959 m. gavo provizoriaus diplomą. Jaunas specialistas buvo paskirtas dirbti Vilniaus trečioje vaistinėje (dabar – Gedimino). Alga buvo nedidelė, reikėjo nuomoti kambarį, todėl jaunai šeimai buvo nelengva, nes žmona buvo studentė. Todėl netrukus pradėjo dirbti Medžiaginio techninio tiekimo ir realizavimo valdyboje, kuri paskyrė gyvenamąjį plotą ir žymiai didesnę atlyginimą.

1964 m., dirbdamas šioje valdyboje, Antanas Turauskis įstojo į Vilniaus universitetą ir ketverius metus neakivaizdiniu būdu studijavo Ekonomikos fakultete prekių mokslą.

1968 m. Antaną Turauskį Chemijos-farmacijos fabriko „Sanitas“ direktorius Henrikas Dūdėnas pakvietė dirbti fabriko Tiekimo skyriaus viršininku, o vėliau paskyrė direktoriaus padėjėju ūkio ir tiekimo reikalams. „Sanite“ Antanas Turauskas dirbo daugiau kaip 30 metų – iki pat pensijos.

Antanas Turauskis buvo labai šviesi asmenybė. Labai sumanus, stropus, pareigingas darbuotojas, pavyzdingas šeimos vyras ir tėvas, malonus ir paslaugus bendradarbiams, mokantis bendrauti su žmonėmis, turintis tvirtus įsitikinimus, religingas. Nuo pat vaikystės patarnaudavo šv. Mišioms, o ir vėliau (sovietiniais laikais) neslėpė savo religinių pažiūrų. Labai džiaugėsi Lietuvos atgauta Nepriklausomybe ir atgijusiu Bažnyčios gyvenimu. 1991 m. įstojo į Kauno „Caritas“ aukštesniuosius trejų metų teologinius katechetų kursus prie Kauno kunigų seminarijos. Baigęs kursus, gavo teisę dėstyti tikybą vidurinėse mokyklose. Dar tebedirbdamas gamykloje, tikybą dėstė Kauno vidurinėje mokykloje ir technikume.

Jis gražiai giedodavo, dažnai savo giesmė ir „žemaičių kalnų“ maldomis per laidotuves palydėdavo Anapilin išėjusius draugus ir pažįstamus.

Mirė po neilgos, bet sunkios ligos Alytuje, žmonos tėviškėje, kur pastaruoju metu gyveno.

Nuoširdžiai užjaučiame Jo žmoną, vaikus ir artimuosius. Tegul Antanui būna lengva Dzūkijos žemė.

Regina Žukienė ir kiti buvę Vyriausiosios farmacijos valdybos darbuotojai

IRENA KUBECKYTĖ – ČYRIENĖ (1928-2002)

1955 m. ji ištekėjo už inžinieriaus Aleksandro Čyro. 1956 m. gimė sūnus Vytautas, 1958 m. – sūnus Gediminas, o 1961 m. - dukra Rūta.

Vyrui tapus Vilniaus inžinerinio statybos instituto (VISI) rektoriumi, norėdama geriau prižiūrėti vaikus, Irena nuo Galeno cecho vedėjos pareigų atsisakė. Po kurio laiko pradėjo dirbti receptare Vilniaus vaistinėje Nr. 19 (dabar „Gulbės“), o nuo 1963 m. - Chemijos gamyklos „Švyturys“ Vaistų sintezės cecho inžiniere chemike. Darbas su organiniais tirpikliais pakenkė sveikatai, prasidėjo alergija, ir Irena Čyrienė nuo 1965 m. vėl pradėjo dirbti vaistinėje.

Tačiau ją traukė pramoninė vaistų gamyba ir 1967 m. ji sugrįžo į Vilniaus farmacijos fabriką „Gegužės pirmoji“ dirbti inžiniere technologe. Čia jai teko nuolat vadovauti vaistų gamybos procesams, ruošti gamybos reglamentus, diegti gamybon naujus preparatus.

1990 metais Irena Čyrienė išėjo į pensiją. Vyrui Aleksandru sunkiai susirgus parkinsonizmu, atsidėjusi jį slaugė iki pat jo mirties 2001 m. rugsėjo mėn.

Užaugino vaikus. Sūnūs tapo inžinieriais, duktė – ekonomiste. Susilaukė septynių vaikaitių

Sunkiai susirgusi, Irena Čyrienė mirė 2002 m. gruodžio 18 d. Į Antakalnio kapinių kalnelį, šalia vyro, ją palydėjo gausus artimųjų, draugų, kaimynų būrys.

Irena Kubeckytė – Čyrienė buvo labai šviesi asmenybė. Stropi darbuotoja, nuolat gilinti savo žinias, nuolatinė savo vyro Aleksandro Čyro, VISI rektoriaus ir akademiko, pagalbininkė, gera motina savo vaikams, maloni bendradarbė ir kaimynė.

Jos šviesus atminimas ilgai liks jos artimųjų ir ją pažinojusiųjų širdyse.

Dr., provizorė Regina Žukienė

2002 m. gruodžio 20 d. į paskutinę kelionę palydėjome Amžinybėn išėjusią provizorę Ireną Kubeckytę – Čyrienę.

Irena Čyrienė gimė 1928 m. rugpjūčio 10 dieną Raseiniuose. Tėvas - Petras Kubeckis buvo batsiuovys, motina – Kazimiera Kėlytė – Kubeckienė – namų šeimininkė.

Tėvams persikėlus gyventi į Kauną, Irena baigė Kauno 3-ąją gimnaziją ir 1948 metais įstojo į Kauno universiteto Farmacijos fakultetą. 1952 m. ji gavo provizorės diplomą.

Jauna specialistė buvo paskirta dirbti į Vilniaus farmacijos fabriką „Gegužės pirmoji“. Pradžioje ji dirbo Fasavimo cecho meistre, o po metų tapo Galeno cecho vedėja.

Nuoširdžiai užjaučiame provizorę Nijolę **Juonytę-Bacenskiene** dėl sesers Stefanijos mirties.

LFS valdyba,
Vaistinių asociacijos „PROVIFARMA“ valdyba

**Antanina Ona
ŠADZEVIČIŪTĖ-
MEDALINSKIENĖ
(1928-2002)**

Antanina Šadzevičiūtė gavo provizorės diplomą. Buvo energinga, veikli, turėjo organizatorės savybių, todėl Vyriausiosios farmacijos valdybos viršininkas Jonas Eišvydis ją paskyrė Švenčionių vaistažolių perdirbimo fabriko direktore. Karo metu fabrikas buvo sugriautas, tik tai darbuotojų pastangų dėka pavyko išsaugoti kai kuriuos įrengimus ir vieną pastatą.

Antanina Šadzevičiūtė buvo pirmoji farmacinių, dirbusi šiame fabrike. Jai teko organizuoti gamybą ir rūpintis įvairiausiais ūkiniais reikalais: atstatinėti sugriautas patalpas, remontuoti įrengimus, telkti kolektyvą. Buitinės sąlygos taip pat buvo nelengvos ir, neatlaikiusi įtampos, Antanina sunkiai susirgo. Teko direktorės pareigų atsisakyti.

1953 m. ji pradėjo dirbti analitike Vilniaus farmacijos fabrike "Gegužės pirmoji" ir laboratorijoje išdirbo 33 metus, iki pat pensijos, 1986 m. gegužės 30 d.

1956 m. Antanina ištekėjo už veterinarijos gydytojo Česlovo Medalinsko. 1961 m. susilaukė dukros Daivos, o 1963 m. – sūnaus Alvydo. Dukra tapo gydytoja, ištekėjo už norvego ekonomisto Egil Jonanses, gyvena Norvegijoje ir dirba šeimos gydytoja, Sūnus tapo ekonomistu, Londone baigė politologijos magistratūrą, Lietuvos Seimo narys.

Provizorė Antanina Ona Medalinskienė buvo stropi, darbšti, gera žmona ir motina, visada draugiška su bendradarbiais ir kolegomis.

Tegul Jai būna lengva Lietuvos žemė!

Kolegos provizoriai

2002 m. rugpjūčio 23 d. po ilgos sunkios ligos mirė provizorė Antanina Ona Šadzevičiūtė – Medalinskienė.

Gimė 1928 m. birželio 13 d. vaistininkų šeimoje. Tėvas – Pulgentas Šadzevičius buvo provizorius, turėjo vaistinę Panevėžyje. Mama – Marija Valentaitė – Šadzevičienė padėjo vyrui vaistinėje.

Antanina dar mokėsi gimnazijoje, kai jos tėvai išsiskyrė ir ji su motina gyveno pas senelius. 1945 m. lapkričio 23 dieną Marija Šadzevičienė už ryšius su partizanais buvo suimta ir nuteista kalėti 10 metų darbo pataisos lageryje.

1947 metais Antanina baigė Panevėžio gimnaziją ir jai pavyko įstoti į Kauno universitetą studijuoti farmacijos. Ji pasirinko tėvų profesiją. 1951 metais

**Nuoširdžiai užjaučiame
provizorę Nijolę Pilytę dėl
mylimos Mamos mirties**

LFS valdyba
Vaistinių asociacijos „PROVIFARMA“
valdyba

Žmogaus likimas iš tikrųjų yra jo dvasios likimas.
Just. Marcinkevičius

Žmonija jau gilioje senovėje įsitikino, jog, be fizinės, žmoguje yra dvasinė jėga – ištikimybė savo įsitikinimams, pasitikėjimas savo teisumu, nepalaužiamumas prieš sunkumus, bebaimiškumas.
V. Suchomlinskis

Keista būtybė žmogus – jis sielojasi netekęs turto ir visai nesijaudina, kad negrįžtamai praeina gyvenimo dienos.
Al. Isfahanijus

Būtent dvasine veikla žmogus pagilina, sudvasina, sureikšmina savo gyvenimą, jo laikinumą, atremia į ką nors didesnio.
Just. Marcinkevičius

Dvasingumas – lyg kokie sunkiai apibūdinami spinduliai, sklindantys iš žmogaus. Tais spinduliais žmogus sugeba persmelkti savo artimo širdį ir pamatyti joje užgimstantį liūdesį ir džiaugsmą, pamatyti ir kartu pats nuliūsti ar apsidžiaugti.
A. Zalatorius

Dvasingumas – tai vertybių išbandymas patvarumu, nepraeinančių kriterijų pagrindu.
T. Vulfovičius

Dvasingumas yra moralinis klimatas, gera valia, gera intencija, skatinanti žmogų pažinti, tobulėti.
J. Miltinis

Civilizacijų ir valstybių istorinė lemtis rodo, kad visuomenės jėga ir silpnumas tiesiogiai susiję su liaudies moralinės dvasios būkle.
A. Guseinovas

Ar tu myli gyvenimą? Tad negailėk laiko, nes laikas – gyvenimo metmenys.
B. Franklinas

Pinigai brangūs, žmogaus gyvenimas dar brangesnis, o laikas – užvis brangiausias.
A. Suvorovas

Laikas nusineša viską; ilga metų virtinė geba pakeisti ir vardą, ir išorę, ir charakterį, ir likimą.
Platonas

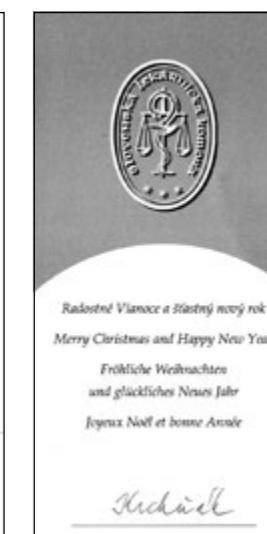
Skaičiuok kiekvieną dieną, kiekvieną prarastą minutę. Laikas – vienintelis dalykas, kur šykštumas pagirtinas.
T. Manas

Neišmintinga darbus rytdienai palikt, nes nežinai, kas gali ryt nutikt.
Firdousi

Žmogui dera trokšti tik tiek džiaugsmo ir laimės, kiek jis duoda kitiems
E. Foichterslebenas

Pasaulio didingumas visuomet adekvatus dvasios didingumui.
H. Heinė

Sėkmės 2003-siais mums linki kolegos iš:

*Už mūsų ant uolos puikuo-
jasi Monako sostinė Monte
Karlo*

ir paskutinė diena Nicoje. Rytoj išvažiuojame. Užeinu pasižiūrėti geležinkelio stoties. Pastatas didelis, daug peronų, kelios salės, skelbimų švieslentės. Taip pat, kaip ir kitų miestų geležinkelio stotyse.

Sudie Nica! Važiuojame į Šiaurę. Iš pradžių kelias per kalnus, paskui keliaujame greitkeliu. Juo važiuojant dažnai tenka sustoti ir sumokėti kelių mokesčių.

Privažiuojame Avinjoną, seną Prancūzijos miestą, kuriame 1309–1409 m. gyveno popiežiai. Avinjone žmonių gyventa jau amžiuje. Avinjonas buvo jungtis tarp šiaurės ir Viduržemio jūros žemių, nes per miestą teka plati Didžioji Rona. Senovėje tai buvo svarbus vandens kelias, nes upė įteka į Viduržemio jūrą. Avinjonas buvo Romėnų imperijos dalis. Jis buvo miestas – tvirtovė. Iki šiol yra išlikusi

aukšta gynybinė miesto siena net 4 kilometrų ilgio. Kadaiše ji turėjo 7 vartus, dabar išliko tik ketveri.

12 amžiaus pabaigoje per Roną buvo pastatytas ilgas, 26 arkų, 900 metrų ilgio tiltas. Per karus tiltas buvo sunaikintas, po to atstatytas, o 17 amžiuje vėl sunaikintas. Jo išlikusios tik keturios arkos. Virš tilto pastatyta koplyčia. Dabar jis įdomus tik turistams. Dėl liūčių Rona ištvynusi, vanduo beveik siekia krantinės viršų.

Popiežių rūmai Avinjone, kurie garsina Avinjoną, tai viduramžių tvirtovė iš akmens, aukštomis sienomis. Rūmuose 25 dideli kambariai ir jie užima visą kvartalą. Keturioliktame amžiuje kilęs gaisras sunaikino daugelį puošnių sienų freskų. Prie popiežių rūmų Dievo Motinos katedra buvo pastatyta 15-ame amžiuje, bet tik 1858 m. ant jos bokšto buvo užkelta paausuota Madonos statula. Dabar rūmuose muziejus. Iš rūmų, jei gerai prisidėmėjai kelio, patenki į klaidų gatvelių labirintą, kol išieni prie upės. Ir man teko klaidžioti, net klausyti kelio, kol suradau mūsų autobuso stovėjimo aikštelę, kuri buvo prie garsiojo Ronos tilto. Pasiklydau ne vien aš.

riaus paliktų dviejų gražių iš palmių lapų ir rožių žiedų vainikų. Karstą įkelia į mašiną ir visi išvažiuoja į kapines.

Mes apžiūrime vienuolyno sodą. Jis yra ant kalno viršūnės pilnas žydinčių rožių ir kitų gėlių. Nors Nica pietų kraštas, tačiau mieste rožių beveik neteko matyti. Nuo kalno prieš akis – viso miesto panorama. Dangus giedras, toli matyti. Saulėje spinduliuoja jūra, plaukia laivai... Miesto pastatai, vilos skęsta medžių žalumoje. Visur palmės, alyvmedžiai, oleandrai ir nuostabiomis ilgomis violetinėmis kekėmis žydintys mums nepažįstami augalai. Prie vienuolyno ištisa, uogomis aplipusių, senų alyvmedžių giraitė.

Leidžiantis nuo kalno, už pusantro kilometro yra Marko Šagalo muziejus. Markas Šagalas – dailininkas, žydas, gimė 1887 metais, netoli Vitebsko. Studijavo dailę Peterburge, didesnę gyvenimo dalį gyveno Prancūzijoje, Nicoje. Tai modernistas. Jo darbų daug viso pasaulio garsiuosiuose muziejuose. Pora drobių yra ir Kauno M. Žilinsko galerijoje. Įėjimas į M. Šagalo muziejų brangus – 6,7 euro (beveik 24 litai), tačiau lankytojų pilnas muziejus. Vienoje muziejaus salėje eksponuojama 15 didelių drobių, kuriose vyrauja mėlyna spalva. Paveikslai Biblijos motyvais: rojus, išvaymas iš rojaus, Abraomas aukoja savo sūnų Izaoką, Nojaus laivas ir kt. Kitoje salėje – penki dideli, piešti rausva spalva, paveikslai, skirti Giesmių giesmės temai. Jo įspūdingiausias darbas – dengtame kiemelyje, per visą namo sieną didelė mozaika. Paveikslas viduryje pranašas Elisas liepsnojantiame vežime, aplink – gyvenimą vaizduojantys zodiako ženklai. Viena muziejaus salių skirta M. Šagalo knygų iliustracijoms.

Paklaidžioję po miestą, užsukame į Dievo Motinos katedrą. Mūsų laimei, ji atidaryta. Katedra primena Paryžiaus Notre Dame de Paris katedrą, tik daug mažesnė. Virš durų stiklo rozetė, kuri puošia beveik kiekvieną mūsų matytą Prancūzijos bažnyčią.

Nicoje Pasaulio vaistinininkų susitikimo vakaronė vyko įspūdingoje palapinėje

Kongreso metu galima buvo sumokėti ateinančių metų FIP nario mokesčių

Iš Avinjono vėl skubame į šiaurę, vėl mus lydi Alpės. Vakarėja, debesėliai plaukia kalnų viršūnėmis. Bet čia jau daugiau dirbamos žemės, auginami kukurūzai.

Į Ženevos priemiestį, esantį prie Šveicarijos, į „Alpes Hotel Geneve“ atvykome 22 val. Keletas mūsiškių, norėdami pamatyti naktinę Ženevą, sėdo į taksi ir nuvažiavo vos už kelių kilometrų esantį Šveicarijos miestą. Pora valandų pasisukioję Ženevoje, pasigrožėję jos ežeru, buvusiais Tautų Sąjungos rūmais ir kitais įžymiais pastatais, grįžo nakvynei į viešbutį. Kertant Prancūzijos – Šveicarijos sieną, niekas jokių dokumentų neklausė.

Keliamės anksti, papusryčiaujame ir apie 7-tą valandą skubame į Ženevą. Sieną vos už 800 metrų. Tačiau mums Šveicarijos pamatyti neteko. Šveicarijos pasienio policija sustabdo mūsų autobusą, išmatuoja jo ilgį ir, nustačiusi, kad jo ilgis 14 metrų, mūsų į Šveicariją neįleidžia. Čia vingiuotais kalnų keliais leidžiama važiuoti ne ilgesniems kaip 12 metrų autobusams. Bandome įvažiuoti iš greitkelio pusės. Jaunos poste budinčios posto pasieniečių į mus nelabai kreipia dėmesį, todėl mums atgyja viltis pamatyti Šveicariją. Tačiau, mums dar tebebūnant poste, suskamba telefonas ir pasieniečių mūsų autobusą sulaiko. Į Šveicariją mums kelias uždarytas, Ženevos nepamatysime. Labai gaila. Kad patektumėme į Vokietiją, teks daryti 150 km vingį.

Greitkeliu judėjimas didelis. Pro šalį lekia Prancūzijos miesteliai ir atskiros sodybos. Kai kurių namų langai jau užkalti, pastatai apšiūrę. Matyt, gyventojai išsikėlę į miestą. Kaimo pastatai mūriniai, paprastos dėžutės su langais. (Mūsų kaimuose statomi namai daug didesni ir gražesni). Karvės ganosi aptvaruose. Jos balsvos ir žalmargės. Plyti kukurūzų laukai. Kukurūzai aukšti, daug burbulių. Važiuojame ir pro vynuogynus. Prancūzija – vynu kraštas. Oras permainingas – tai šviečia saulė, tai lyja.

Mūsų autobuse – darbo patirties mokykla. Kadangi Kongreso darbas vyko sekcijomis, tai jų dalyviai per mikrofoną papasakojo visiems apie pranešimus ir diskusijas. Profesorius Eduardas Tarasevičius mums papasakojo apie FIP o Tarybos,

kurios narys jis yra, posėdžius, apie svarstytas problemas. Visi gyvai diskutuojame įvairiais farmacijos mokslo ir praktikos klausimais, svarstome Lietuvoje išskylančias problemas.

Atvažiuojame į Europos Parlamento ir Tarptautinio teismo miestą Strasbūrą, kuris yra prie pat Vokietijos sienos. Susirandame autobusų stovėjimo aikštelę miesto centre, netoli Parlamento rūmų. Strasbūras labai įdomus miestas, Prancūzijos ir Vokietijos kultūrų mišinys. Miesto gatvėse važinėja modernūs greitaeigis tramvajus, kurį Vilniaus miesto valdžia nori įrengti ir Vilniuje. Daug skverų, mieste auga ir platanai, kurių daug matėme Italijos ir Prancūzijos pietuose. Įvairiaspalviais žiedais skveruose žydi Indijos rožės (pas mus kanomis vadinamos). Daug paminklų įžymiems krašto žmonėms.

Pirmiausia norime pamatyti garsiąją Strasbūro katedrą, nuostabų gotikos stiliaus kūrinių, iškilusių virš viso miesto panoramos. Įspūdingi katedros altoriai, vargonai, koplyčios. Vienas koplyčios laikrodinis su judančiomis apaštalų figūromis. Kas minutę iš nišos išėina apaštalas ir taip pagal laikrodį aukštai altoriuje slenka jų figūros. Gaila, kad nematėme, kokios figūros pasirodo, kai laikrodinis muša valandas. Nuostabūs šventovės vitražai!

Strasbūras padalintas į atskiras dalis kanalais. Tai netoliese už miesto tekančio Reino atšakos. Vanduo krenta per užtvaras, kanalais plaukioja turistų laivai. Krantinės papuoštos svyrančiomis žydinčiomis petunijomis.

Praeina pro Europos Parlamento Rūmus. Tai modernių pastatų kompleksas, išstisęs kvartalas. Prie durų stovi sargybiniai.

Mus nustebino tai, kad mieste daug elgetų, daugiausia moterų su mažais vaikais. Jos sėdi ir netoli Parlamento.

Mieste daug turistų. Gyvenimas čia kunkuliuoja. Daug parduotuvių, įvairių įstaigų, verslo firmų.

Tuoj už miesto – platus Reiną, kuris gerokai nuo liūčių patvinęs. Važiuodami potvynių niekur nematėme, nematėme ir potvynio padarinių, matomai čia upės nebuvo išsiliejusios iš krantų. (Rugpjūčio mėnesį daugelis Europos valstybių nukentėjo nuo potvynių).

Grįždami iš Kongreso užsukome į Avinjoną, kuriame buvo Popiežių rezidencija

Strasburo centrinėje aikštėje mus nustebino ricinmedžio „giraite“

Už Reino – Vokietija. Lygumos ir vietovaizdis dar toks pat, kaip ir Prancūzijoje. Visur plyti kukurūzų laukai, kiti javai jau nuvalyti. Nupjautuose laukuose į polietileną susukti šieno ritiniai. Tačiau Vokietijoje sodybos gražesnės, nedideli miesteliai su aukštais bažnytelių bokštais, matosi ir pramonės įmonių. Greitkelyje gyvas judėjimas. Apsilankyti Vokietijos miestuose negalime, mūsų laukia tolimesnė kelionė iki nakvynės Hanoveryje, o paskui kelias į Kylio uostą, iš kurio išplauksime keltu į Klaipėdą. Greitkeliu aplenkia didžiulius miestus. Kelias nuo kelkraščių atitvertas tinklu.

Sustojame degalinėse prisipildyti kuro, taip pat vairuotojai turi pailsėti 20 minučių. Mes užsukame į čia pat esančią parduotuvę nusipirkti maisto produktų. Kainos mūsų jau nebeįspina, – jos tokios pat kaip kitose Europos šalyse ir kelis kartus didesnės negu Lietuvoje. Dabar suprantame, kodėl vokiečiai mėgsta ilsėtis Nidoje. Juk Nidoje ne tik nepakartojama jūra ir kopos, bet ir mažos kainos. O tai taupiejiems vokiečiams labai svarbu.

Vėlai vakare atvažiuojame į Hanoverį. Tai pramonės centras. Šalia jo kalio druskos kasyklos, nors jos dabar uždarytos. Mūsų viešbutis miesto pakraštyje. Atsikėlus anksti rytą, išeinu apsidaityti. Netoli viešbučio kelių gydytojų kabinetai ir vaistinė. Jos lange reklamuojamos sanitarijos ir higienos prekės. Sutikti žmonės sveikinasi: „Guten Morgen“. Mes atsakome taip pat. Gatvės visai tuščios, parduotuvės uždarytos, nes dar nėra net septynių valandų. Nors gatvėse mašinų beveik nėra, tačiau praeiviai prie šviesoforų kantriai laukia, kol įsizižiebs žalia šviesa ir galės pereiti per gatvę. Matosi, kad čia gyvena drausmingi žmonės. Prie namų – gėlių darželiai. Ir čia mėgstamos vijklinės petunijos, kurios kabo nuo balkonų ir palangių.

Papusryčiavę vėl į kelionę. Mūsų tikslas – Kylio uostas. Artėjant prie Kylio, jau jaučiamas uosto darbas, daugėja mašinų, skuba traleriai, daug sandėlių. Į miestą neužsukame. Uoste turime užsiregistruoti, pateikti savo dokumentus. Prie krantinės laukia didžiuliai laivai – keltai. 14-tą valandą prasideda ir mūsų kelto „Kaunas“ pakrovimas. Su autobusu įvažiuojame į vidurinį laivo denį. Jau denyje daug vilikių. Iš autobuso pasiimame tik būtiniausias daiktus ir liftu pasikeliame į aukštesnį denį, kur mums paskirsto kajutes. Keltas veža apie 100 tralerių, autobusų. Daug lengvų mašinų. Keleiviams ir mašinų vairuotojams skirtos kajutės, o kai kas nakvoja ir denyje. Yra valgykla ir baras. Mūsų kajutė dvivietė, lovos dviem aukštais, viena ant kitos. Pro langelį matosi uosto krantinė, pilna laivų ir kranų. Jūra rami, nei mažiausios bangelės. 16-tą valandą įjungiamos mašinos ir laivas pradeda tolti nuo kranto.

Pučia gaivus šiltas vėjas ir mes denyje kvėpuojame sūroku jūros oru. Tolumoje matosi balti praplaukiančių laivų siluetai, kai kur – baltos jachtų burės. Krante lieka Kylio miesto įmonių kaminai, uosto kranų gervės. Plaukiame tyliai, tiktai kajutėje šiek tiek jaučiamas kelto motorų dundesys. Sutemo. Jūroje tai šen tai ten sublyksi plaukiančių laivų žiburiai, kai kur matosi ir pakrančių šviesos. Gal tai švyturiai? Susirenkame į valgyklą pietų. Iš anksto sumokame po 28 litus (šį kartą litais, nors mūsų keltas „Kaunas“ dabar jau priklauso Danijos bendrovei) ir pirmą kartą po daugelio dienų kelionės sėdame prie pietų stalo. Vaišinamės užkandžiais, kuriuos pasirenkame patys, sultiniais, sriuba. Vieni užsisakome antrą patiekalą šašlyką, kiti – nori paragauti žuvies, desertui – kokteilis ir kava.

Veikia ir baras. Vakare jame koncertuoja dainininkas, vėliau vyksta šokiai. Kelte daugiausia vokiečių turistai, automašinų vairuotojai ir mes. Mūsų jaunos farmacininkės turi didžiulį pasisekimą, nes didžioji kelto keleivių dalis – vyrai.

Rytą pusryčiaujame valgykloje, nes pusryčių kaina įskaityta į bilieto kainą. Gėrimės jūra, kai kas su maudymosi kostiumais denyje kepinasi saulutėje, tretai – gurkšnoja alų ir diskutuoja įvairiomis temomis.

Pagaliau 17-tą valandą, trimis valandomis anksčiau, negu buvo numatyta, nes buvo palankus oras, atplaukiame į Klaipėdą. Mus pasitinka gimtoji žemė, o jos jau gerokai pasiilgome. Locmanas keltą veda į uostą. Susėdame į autobusą ir iš kelto išriedame į krantą. Bet čia mūsų niekas nelaukia. Muitininkai mus siuntinėja nuo vieno posto prie kito, niekas neateina atžymėti mūsų pasų ir niekas nesiruošia mūsų įsileisti į Lietuvą. Taip prasistumdome dar dvi valandas, kol, pagaliau, atžymi mūsų dokumentus. Pasirodo, kažkur buvo dingusios pasienietės, kurios turėjo reguliuoti išvažiuojančių iš kelto mašinų judėjimą ir jas nukreipti į atitinkamą muitinės postą. Pusė aštuonių vakaro paliekame uosto teritoriją. Kai kurių artimieji jau laukia ir mes paskubomis atsiseikiname. Dabar pro Kauną vykstame į Vilnių. Kai kuriuos kolegas paliekame Kryžkalnyje. Iš čia jie keliaus į Šiaulius. Į Vilnių parvažiuojame po vidurnakčio. Miestas jau miega.

Mūsų nuostabi kelionė į 62-ąjį Pasaulinį farmacininkų kongresą baigėsi. Liko tik gausu įspūdžių. Kelionę mums primins fotonuotraukos ir parsivežta literatūra.

Socialinių mokslų daktarė, provizorė Regina Žukienė

Grįždami užsukome į Strasburą, kuris sužavėjo fachverkinę architektūrą

LFS garbės nariui, akademikui, profesorui Aleksandrui

ARZAMASCEVUI – 70

Lietuvos farmacijos sąjunga nuoširdžiai sveikina LFS garbės narį profesorių Aleksandrą Arzamascęvą 70-čio proga ir linki tolimesnių pasiekimų mokslinėje, pedagoginėje ir visuomeninėje veikloje bei asmeninės laimės.

AD MULTOS ANNOS!

Aleksandras Pavlovičius Arzamascęvas gimė Volgogrado srityje 1933 m. kovo 25 d. Farmacijos studijas baigė Maskvos farmacijos institute 1955 m. ir nuo to laiko pradėjo dėstytojo ir mokslininko karjerą farmacinės chemijos katedroje. Tapęs farmacijos mokslo kandidatu 1960 m. buvo pakviestas dirbti moksliniu bendradarbiu PSO būstinės farmacijos sekcijoje Ženevoje (Šveicarija). Po 6 metų sugrįžo į Maskvą ir dirbo SAM Vaistinininkystės mokslinio tyrimo instituto vaistų kokybės kontrolės ir standartizacijos laboratorijos vedėju. Šiame institute dirbo 10 metų, 1973 m. apgynė farmacijos mokslų daktaro disertaciją. Po to penkis metus buvo antibiotikų mokslinio tyrimo instituto direktoriaus pavaduotoju moksliniam darbui.

Nuo 1979 m. iki šiol profesorius A. Arzamascęvas dirba Maskvos medicinos akademijos farmacinės chemijos katedros vedėju bei Farmacijos fakulteto dekanu.

Prof. A. Arzamascęvas 1992 m. išrinktas Kūrybos akademijos nariu korespondentu, 1994 m. tapo Pasaulinės ekologijos akademiku, nuo 1995 m. – Tarptautinės aukštųjų mokyklų akademijos akademikas, nuo 1996 m. – Mediko-techninės akademijos akademikas, o nuo 2000 m. – Rusijos medicinos mokslų akademijos tikrasis narys – beje, vienintelis akademikas-farmacininkas šioje garbingoje medicinos mokslininkų akademijoje.

Akademikas A. Arzamascęvas yra paskelbęs virš 250 publikacijų, iš jų 6 monografijos ir vadovėliai, 15 išradimų ir patentų. Jis vadovavo 70 mokslo kandidatų disertacijų bei 5 mokslo daktarų disertacijų rengimui. 1995 m. profesorius nuopelnai įvertinti suteikiant jam Rusijos Federacijos nusipelnusio mokslo veikėjo vardą, jis apdovanotas „Garbės ženkle“ ordinu.

Prof. A. Arzamascęvas yra PSO Tarptautinės farmacijos ekspertų komiteto narys, Rusijos Farmacijos komiteto pirmininkas, Rusijos farmacijos asociacijos viceministras, Aukščiausios atestacinės komisijos eksper-

tas, Tarptautinės farmacijos federacijos narys, daugelio farmacijos žurnalų redkolegijų narys. Jo mokslinio darbo kryptis – tai vaistų fizinių duomenų savybių tyrimas taikant modernius instrumentinės analizės metodus.

Jubiliejaus proga LFS vardu norime nuoširdžiai padėkoti akademikui prof. A. Arzamascęvui už vertingas mokslines ir pedagogines konsultacijas suteiktas Kauno medicinos universiteto (KMI, KMA) dėstytojams bei LFS nariams, dirbantiems vaistų kokybės kontrolės srityje.

Prof. A. Arzamascęvas skaitė pranešimus Farmacininkų mokslinės draugijos, LFS suvažiavimuose, konferencijose, seminaruose.

Garbingo Jubiliejaus proga LFS Garbės nariui akademikui prof. A. Arzamascęvui linkime deimantinės sveikatos, mokslinės ir pedagoginės minties neišsenkančio šaltinio, tarptautinio bendradarbiavimo su farmacininkais džiaugsmo, įskaitant ir Lietuvos kolegas.

LFS Valdyba

FIP 62-ame suvažiavime Nijoje su naujuoju prezidentu J. Parrot (viršuje) ir su kolegomis iš Maskvos ir Lietuvos (apačioje)

Skaito pranešimą 2002 m. įvykusiame Rusijos farmacijos darbuotojų I-me suvažiavime

2003 m. vasario 7 dieną
provizorius

Jonas Grinevičius švenčia septyniasdešimtąjį gimtadienį

*Dienos prasmingos, darbais turtingos,
Kas suskaičiuot juos galės...*

Jonas Grinevičius gimė Vilkijoje, vaistininkų šeimoje. Baigęs vidurinę mokyklą, jis pasirinko senelio ir tėvų profesiją – studijavo farmaciją Kauno medicinos institute (dabar universitetas). 1956 m. gavo provizoriaus diplomą ir pradėjo dirbti to paties instituto Biochemijos katedros asistentu. Tačiau jį domino pramoninė vaistų gamyba, todėl 1959 m. jis jau Kauno „Bakterinių preparatų“ įmonės Gama globulino skyriaus vedėjas, o nuo 1965 metų – Chemijos farmacijos fabriko „Sanitas“ inžinierius, Centrinės laboratorijos viršininko pavaduotojas.

Jonas Grinevičius daug nuveikė „Sanitui“ diegiant gamybon naujus preparatus, naujas vaistų formas, už tai 1987 metais jam kartu su bendradarbiais buvo suteiktas Lietuvos mokslinių techninių draugijų laureato vardas.

1990 metais Jonas Grinevičius pradeda dirbti ir dirba iki šiol „Endokrininių preparatų“ gamyklos mokslinės techninės informacijos specialistu, kartu dirba ir Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijos Farmakopėjos komisijoje.

Provizorių Joną Grinevičių visą laiką domina įvairios farmacijos mokslo ir pramoninės gamybos problemos. Susikūrus Respublikinės farmacininkų mokslinės draugijos Pramonės įmonių skyriui, jis 17 metų buvo

jo pirmininku. 1991 metais buvo rengiamos Lietuvos farmacijos pramonės plėtimo programos sekretoriumi.

Jonas Grinevičius labai kruopštus, darbštus, sumanus specialistas, paskelbė daug straipsnių mokslinė ir populiaria medicinine tematika, organizavo nemažai mokslinių konferencijų. Kartu su H. Dūdėnu ir S. Gudavičiumi parengė spaudai 944 puslapių katalogą „Vaistingieji augalai“ (1976 m.), su L. Juodkoniu ir Z. Augustinavičiumi knygą „Anatominė terapinė cheminė veterinarinių preparatų sistema ir klasifikacija“ (1997 m.). 1993-1997 metais vadovavo penkių Lietuvos farmacijos standartų rengimo grupėms. Redagavo Kauno medicinos akademijos rengtas spaudai knygas: „Vaistų vartojimas, nepageidaujami efektai, sąveika“ (1992 m.), „Vaistų technologija II tomas“ (1996 m.). Redagavo Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos parengtus spaudai „Farmakopėjos straipsnių rinkinius 2001 ir 2002“ bei kitus leidinius. Be to, jis domisi farmacijos terminais, bendradarbiauja farmacinėje periodinėje spaudoje. Laisvalaikiu J. Grinevičius domisi kraštotyra ir fotografija.

Jubiliejaus proga linkime provizoriui Jonui Grinevičiui geros sveikatos, stiprybės, nuveikti dar daug darbų Lietuvos farmacijos ir žmonių labui.

Ilgų, laimingų, kūrybingų ir prasmingų Jums, Gerbiamas Provizoriau, gyvenimo metų!

*Socialinių mokslų
daktarė, provizorė Regina Žukienė*

Sėkmės 2003-siais mums linki kolegos iš Danijos

Čekijos farmacijos muziejus KUKSE

Šis muziejus 1994 m. tapo Karlo universiteto Farmacijos fakulteto (Hradec Kralove mieste) mokomuoju padaliniu. Muziejus įsikūrė Kukso Karališkojo dvaro ligininės baroko stiliaus vaistinės patalpose. Beje, ši vaistinė buvo įkurta 1743 m. Muziejuje eksponuojami vaistinės ir pramoninės gamybos vaistai, mediniai, stikliniai, fajansiniai štanglazai, dėžutės, etiketės, signatūros. Ekspozicijoje daug istorinių vaistų gamybos prietaisų ir įrankių, knygų ir

vaistininkų diplomų, skulptūrų ir bareljefų iš įvairių Čekijos vaistinių, gausūs yra nuotraukų, paveikslų, ekslibrių, plakatų rinkiniai, o knygų ir žurnalų archyvas viršija 15 000 vienetų.

Mieli kolegos ir kolegės, jei būsite Čekijoje, siūlome aplankyti šį turtingą eksponatais muziejų, kuriame pajusite Europos farmacijos dvasią...

Kuksas yra nutolęs 40 km nuo Hradec Kralove miesto, kuriame yra Farmacijos fakultetas (ul. Heyrovskeho 1203, 50005 Hradec Kralove, Čekija).

Second ANNOUNCEMENT FIP/PAC 2003

Gerbiami kolegos ir kolegės!

2003 m. rugsėjo 4–9 d. Sidnėjuje (Australija) vyks Tarptautinės Farmacijos Federacijos (FIP) 63-sis Tarptautinis farmacijos mokslo ir praktikos kongresas, kurio pagrindinė tema „Naujų ryšių vystymas tarp vaistinės ir visuomenės“.

Jei norite sužinoti apie viso pasaulio farmacijos naujausius pasiekimus moksle ir praktikos technologijose, pasinaudokite reta galimybe dalyvauti šiame forume, kuris vyks penktajame žemyne.

Išsamesnę informaciją gaukite LFS būstinėje telefonu arba faksu 852628758
el. paštas LFSpharm@takas.lt

PHARMACY AND PHARMACEUTICAL SCIENCES WORLD CONGRESS 63rd INTERNATIONAL CONGRESS OF FIP

Main Theme:

Developing a new contract between Pharmacy and Society
(Risk management and improving outcomes)

4-9 September 2003

Sydney, Australia